

2.3.1 Caracterització dinàmica del mercat de treball metropolità

Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona

Desembre de 2016

Treball realitzat per l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB).

Autors: Marc Figuls, Vittorio Galletto, Sandra Aguilera

Tècnics de suport: Francesc Coll, Jordi Llobet,

Bellaterra, Desembre de 2016.

Índex

Resum executiu	3
Introducció.....	9
1 Revisió de la literatura	11
1.1 Els mercats de treball locals com a unitat d'anàlisi	11
2 Els SLT de Catalunya	14
2.1 Població dels SLT.....	14
2.2 Afiliats/ades a la SS dels SLT	20
2.3 Atur registrat dels SLT	26
2.4 Contractes registrats dels SLT	32
2.5 Perímetre de les activitats industrials dels SLT	38
2.6 Quadre resum.....	46
3 Subsistemes de treball del SLT de Barcelona	49
3.1 Població dels subSLT de Barcelona	49
3.2 Afiliats/ades a la SS dels subSLT	54
3.3 Atur registrat dels subSLT	59
3.4 Contractes registrats dels subSLT	64
3.5 Perímetre de les activitats industrials dels subSLT	69
3.6 Quadre resum.....	76
4 Especialització sectorial del SLT de Barcelona i els seus subSLT	79
4.1 Identificació dels sectors amb més ocupació del SLT de Barcelona	79
4.2 Identificació dels sectors més dinàmics i menys dinàmics del SLT de Barcelona	80
4.3 Identificació dels sectors més dinàmics dels subSLT del SLT de Barcelona	84
4.4 Identificació dels sectors menys dinàmics dels subSLT del SLT de Barcelona	89
4.5 Coeficient d'especialització relativa dels subSLT del SLT de Barcelona.....	94
5 Principals resultats i conclusions	98
Bibliografia	102
Annex 1. Metodologia d'identificació de mercats de treball locals (metodologia Sforzi Istat)	105
Annex 2. Perímetre de la indústria, sectors d'activitat econòmica	112
Annex 3. Municipis dels subSLT del SLT de Barcelona	113

Resum executiu

La selecció dels Sistemes Locals de Treball (SLT)

Els SLT identificats a partir de la metodologia Sforzi-Istat¹ per l'any 2011 agrupen els 8.199 municipis d'Espanya en un total de 483 SLT. Es van localitzar a Catalunya (totalment o en part) un total de 37 dels 483 SLT identificats al conjunt d'Espanya (el 8% del total). Aquests 37 SLT, agrupen 1.039 municipis (que representen el 13% dels municipis espanyols) i una població total de 7.603.368 (16% de la població total d'Espanya). Dels 37 SLT localitzats a Catalunya, s'ha seleccionat aquells que tenen una població superior als 100.000 habitants (Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada, i Tortosa) per analitzar-ne com han evolucionat entre els anys 2009 i 2016 la població (aquesta fins l'any 2015), els afiliats/ades a la SS (RGSS i autònoms), els aturats/ades registrats, els contractes registrats i finalment l'ocupació en indústria manufacturera i serveis destinats a la producció (el que s'anomena "nova indústria").

Els SLT de Catalunya i l'evolució dels principals indicadors

El SLT de Barcelona és, segons les dades de l'any 2015, el més poblat (5.045.364 persones), la resta de SLT tenen molta menys població. En ordre descendent hi ha els SLT de Girona (561.443 persones), Tarragona (480.157 persones) i Lleida (233.951 persones) seguits pels SLT de Manresa (225.570 persones), Vic (134.604 persones), Igualada (129.638 persones) i Tortosa (112.593 persones). Aquesta ordenació dels SLT es repeteix per a la resta d'indicadors analitzats (afiliats/ades a la SS, aturats/ades registrats, contractes registrats i ocupats en indústria manufacturera i serveis destinats a la producció) sent el SLT de Barcelona el que presenta els valor més alts i el SLT de Tortosa els més baixos.

Pel que fa l'evolució dels diferents indicadors entre el 2009 i el 2016 (2015 en el cas de la població) cada SLT té un comportament singular. En el cas de l'evolució de de la població els principals SLT de Catalunya han experimentat un creixement positiu en termes percentuals amb l'excepció del SLT de Manresa (-1,3%) i de Tortosa (-2,3%). En termes percentuals el major creixement ha estat el de Lleida (2,4%), mentre la resta de SLT han tingut un creixement entre el 0% i el 2%.

Respecte l'evolució de l'ocupació només tres SLT presenten valor positiu, especialment el de Vic (8,8% tot i que es tracta d'un SLT de petites dimensions), seguit per Girona (1,4%) i Barcelona (1,2%). La resta de SLT presenta una evolució negativa, sobretot els SLT de Tortosa (-9,6%) i Igualada (-6,1%).

Pel que fa a l'evolució de la població aturada i dels contractes registrats presenten un comportament positiu com a reflex de la millora de la situació econòmica. En termes d'atur tots

---

¹ Vegeu Annex 1 Metodologia d'identificació de mercats de treball locals (metodologia Sforzi Istat) per a més informació

els SLT ha experimentat una important disminució sent els SLT de Manresa i Vic on hi ha la major disminució (-22%) i el SLT de Tortosa on hi ha la menor disminució (-2,6%). Per que fa a la contractació tots els SLT han experimentat un gran increment sent els SLT de Igualada (60,3%) i Vic (69%) on es registren els més elevats mentre Tortosa presenta el menor augment (40,2%).

En conjunt la nova indústria (indústria manufacturera més els serveis destinats a la producció) ha augmentat l'ocupació a la meitat dels SLT i especialment al SLT de Vic (15,6%) i de forma menys intensa a Girona (4,8%), Barcelona (1%) i Tarragona (0,7%). En canvi els SLT restants ha disminuït el nombre d'ocupats en aquest sector especialment a Tortosa (-7,6%) i a Igualada (-6,7%).

Pel que fa al pes de l'ocupació en nova indústria sobre el total es caracteritza per tenir un ordenació diferent a la resta d'indicadors analitzats. El SLT de Vic presenta el valor més elevat (66,8% de l'ocupació total) seguit per Igualada (64,4%), Barcelona (61,6%) i Manresa (61,2%). A la resta de SLT (Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa) el pes de la nova indústria se situa entre el 50-55% i per sota la mitjana del conjunt de SLT (60,8%). Pel que fa a la seva evolució no ha experimentat grans canvis i s'ha mantingut bastant estable amb l'única excepció del gran creixement del SLT de Vic (3,9 punts percentuals).

Els subSLT del SLT Barcelona i l'evolució dels principals indicadors

El SLT de Barcelona és un SLT de gran dimensions, format per 164 municipis i més de 5 milions d'habitants. Per aquest motiu i amb l'objectiu d'analitzar amb més detall les característiques i l'evolució del SLT de Barcelona, s'ha vist la necessitat d'identificar en el interior d'aquest SLT diferents sistemes menors, que denominarem subsistemes de treball, subSLT. Com a resultat de replicar la mateixa metodologia inicial però limitat únicament als municipis que conformen el SLT de Barcelona s'han obtingut 9 subSLT (Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró, Vilanova i la Geltrú, Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles). Com en la primera fase de l'estudi s'hi ha aplicat les dades procedents del Padró, dels registres de Seguretat Social i dels Serveis d'Ocupació de Catalunya.

El subSLT de Barcelona és, segons les dades de l'any 2015, el més poblat (3.668.729 persones) i que representa el 72,7% de la població del SLT. A continuació i per sobre les 100.000 persones els segueixen els SLT de Sabadell (395.347 persones), Terrassa (314.201 persones) Mataró (274.605 persones) i Vilanova i la Geltrú (182.122 persones). Per altra banda, cal destacar els subSLT de menys de 100.000 persones com Calella (85.273 persones), Vilafranca del Penedès (73.790 persones), Malgrat de Mar (45.406 persones) i el més petit de tots Sant Pere de Riudebitlles (5.891 persones). Aquesta ordenació dels subSLT es repeteix per a la majoria d'indicadors analitzats (afiliats/ades a la SS, aturats/ades registrats, contractes

registrats i ocupats en indústria manufacturera i serveis destinats a la producció) sent Barcelona el que presenta els valor més alts i Sant Pere de Riudebitlles els més baixos.

Pel que fa l'evolució dels diferents indicadors entre el 2009 i el 2016 (2015 en el cas de la població) cada subSLT té un comportament singular. En el cas de de la població tots els subSLT de Barcelona han experimentat un creixement positiu en termes percentuals amb l'excepció del subSLT més petit el de Sant Pere de Riudebitlles (-0,4%).

Pel que fa a l'evolució de l'ocupació només quatre subSLT presenten valor positiu, especialment el de Malgrat de Mar (21,9%), seguit per Calella (5,8%), Barcelona (2%) i Mataró (0,9%). La resta de SLT presenta una evolució negativa, sobretot els subSLT de Vilafranca del Penedès (-8,8%) i Terrassa (-5,8%).

La recuperació econòmica que s'està començant a experimentar ha permès que l'evolució de la població aturada i dels contractes registrats presentin un comportament positiu. La població aturada dels subSLT del SLT de Barcelona ha experimentat una disminució molt important tant en valor absolut com en termes percentuals, sent el subSLT de Sabadell és el que ha experimentat la disminució més important (superior al -20%). Pel que fa a la contractació s'ha produït un creixement positiu a tots els subSLT i de forma especial als subSLT de Malgrat de Mar (50,9%), Vilafranca del Penedès (55,2%) i Sabadell (57,5%).

En conjunt la nova indústria (indústria manufacturera més els serveis destinats a la producció) ha augmentat l'ocupació en cinc subSLT i de forma especialment significativa al subSLT de Malgrat de Mar (41%). Dels quatre subSLT que disminueixen destaca sobretot Vilafranca del Penedès (-12,5%).

Pel que fa al pes de l'ocupació en nova indústria sobre el total es caracteritza per tenir un ordenació diferent a la resta d'indicadors analitzats. Els subSLT de Sabadell i Sant Pere de Riudebitlles són els subSLT amb major pes de la nova indústria (72,8% i 72,2% de l'ocupació total respectivament). Els subSLT on la nova indústria té un pes superior a la mitjana del SLT de Barcelona (61,6%) són els de Vilafranca del Penedès (67,2%), Malgrat de Mar (62,6%). La resta de subSLT com Terrassa (61,4%), Barcelona (61,4%), Mataró (55,8%), Vilanova i la Geltrú (48,4%) i Calella (40,7%) el pes de la nova indústria sobre el total se situa per sota de la mitjana del SLT de Barcelona. En termes d'evolució del pes de la nova indústria sobre el total d'ocupats els canvis més important s'ha localitzat al subSLT més petits el de Malgrat de Mar (un increment de 8,5 punts percentuals) i el de Sant Pere de Riudebitlles (augment de 6,1 punts percentuals). Mentre que les disminucions més importants s'han produït a subSLT relativament grans com Vilafranca del Penedès (-2,9 p.p.) i Mataró (-2 p.p.). Per altra banda els subSLT més grans s'han mantingut estables (Barcelona -0,2p.p.) o amb petits augments (Sabadell 2,2 p.p. i Terrassa 0,8 p.p.).

Especialització sectorial dels SLT de Barcelona

Pel que fa a l'especialització sectorial del SLT de Barcelona dels 2.138.032 ocupats (RGSS i autònoms) la gran majoria treballen al sector serveis. El comerç al detall (222.398 treballadors/ores i 10,4% del total) i el comerç a l'engròs (146.147 treballadors/ores i 6,8% del total), són les activitats amb major nombre d'ocupats/ades (en conjunt sumen 368.545 treballadors/ores i el 17,2% del total). Les activitats relacionades amb l'hoteleria són les terceres en importància com ho demostren les més de 139.402 persones dedicades als *Serveis de menjar i begudes* (bars, restaurants, autoserveis o locals de menjar per emportar) que representen un 6,5% dels ocupats.

Creació i destrucció d'ocupació del SLT de Barcelona

Si s'analitza la creació d'ocupació per sectors d'activitat econòmica al SLT de Barcelona entre el tercer trimestre de 2009 i el tercer trimestre de 2016, els serveis és on s'ha creat més ocupació. En primer lloc, destaquen les *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* (28.000 nous llocs de treball), amb un augment tan important que ha doblat el nombre d'ocupats que tenia respecte el tercer trimestre de 2009. El segueixen una activitat relacionada amb hostaleria i el turisme: els *Serveis de menjar i begudes* (bars, restaurants, autoserveis o locals de menjar per emportar) que van crear 26.383 llocs de treball. En tercer lloc es situen, com a reflex de la importància cada cop més gran de les TIC en l'economia, els *Serveis de tecnologies de la informació* (21.189 llocs de treballs).

Pel que fa a la destrucció d'ocupació pel mateix període les activitats relacionades amb el sector de la construcció són de les més afectades: les *Activitats especialitzades de la construcció* (-31.825 llocs de treball) i la *Construcció d'immobles* (-23.672 llocs de treball). En tercera les *Activitats de lloguer* (-17.848 llocs de treball) que arrossegades per la crisi de la construcció també han reduït l'ocupació de forma important.

Creació i destrucció d'ocupació dels subSLT del SLT de Barcelona

Si s'analitza la creació d'ocupació dels diferents subSLT que formen part del SLT de Barcelona s'observa que, a la majoria d'ells, els serveis (en especial els serveis destinats a la producció) són la principal font de creació ocupació. Al subSLT de Barcelona (que representa el 80% de l'ocupació del SLT) els tres principals sectors creadors d'ocupació són el mateixos que el SLT de Barcelona. En primer lloc les *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* (26.100 treballadors/ores) i en segon lloc els *Serveis de tecnologies de la informació* (20.100 treballadors/ores). En tercer lloc destaca una activitat molt relacionada amb el turisme: *Serveis de menjar i begudes* (19.396 treballadors/ores). A la resta de subSLT la creació d'ocupació se centra en diferents sectors alguns d'ells coincidents amb els del subSLT de Barcelona i en d'altres casos responen a especificitats del subSLT.

Pel que fa a la destrucció d'ocupació als diferents subSLT s'observa que aquesta està més concentrada ja que en tots i cadascun d'ells les activitats relacionades amb la construcció són

la principal font de destrucció d'ocupació. Però a més d'aquest sector la destrucció de l'ocupació s'ha concentrat alguns serveis destinats a la producció i al consum així com algunes activitats del sector industrial Al subSLT més gran, el de Barcelona, les *Activitats especialitzades de la construcció* i la *Construcció d'immobles* lideren la destrucció d'ocupació però també destaca la destrucció d'ocupació de les *Activitats de lloguer* (-15.481 treballadors/ores). La desaparició de les antigues caixes d'estalvi ha impactat també en la destrucció d'ocupació fent que caigui l'ocupació en el sector de *Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions* als subSLT de Vilafranca del Penedès (-2.199 treballadors/ores), de Terrassa (-1.504 treballadors/ores) i Mataró (-882 treballadors/ores).

Especialització relativa dels subSLT del SLT de Barcelona

Amb l'objectiu d'analitzar l'estructura productiva dels diferents subSLT identificats, s'ha calculat el coeficient d'especialització relativa (CER) de cada un d'ells respecte al SLT de Barcelona. Cal tenir en compte que una especialització relativa elevada no vol dir que sigui el sector més important sinó que en comparació a la resta d'àmbits és el sector més important. S'ha observat una diversitat en l'especialització relativa sent Barcelona l'únic subSLT especialitzat en serveis destinats a la producció mentre la gran majoria de subSLT (Sant Pere de Riudebitlles, Vilafranca del Penedès, Sabadell, Terrassa, Malgrat de Mar) estan especialitzats en la indústria manufacturera i extractiva. Alguns subSLT (com Vilanova i la Geltrú i Mataró) estan relativament més especialitzats en el sector de la construcció. Finalment, el sector serveis destinats al consum només destaca en el subSLT de Calella.

Introducció

L'esclat de la crisi econòmica internacional des de finals de 2007 obliga a replantejar alguns dels sistemes de seguiment de l'ocupació per poder comprendre la desigualtat dels seus efectes. En efecte, tot i que la crisi és de tipus "global", les seves conseqüències més dures es plantegen de manera "local". Anàlogament, en èpoques de fort canvi, observem com algunes zones mostren patrons de desenvolupament especialment intensos, que queden en certa mesura difuminats en les dades provincials o autonòmiques.

L'àrea on la gent viu i treballa, on manté major intensitat de relacions humanes i laborals, sol coincidir amb el concepte de mercats locals de treball o sistemes locals de treball (SLT), i sovint estan formats per conjunts de municipis on aquestes relacions són especialment intenses. En conseqüència, el municipi no constitueix una unitat d'anàlisi adequada. Un segon àmbit, d'especial rellevància econòmica, són agregacions funcionals de municipis com poden ser les àrees metropolitanes, formant mercats de treball locals amb elevada relació i interdependència econòmica que configuren unitats productives grans i que comparteixen infraestructures viàries, ferroviàries i aeroportuàries.

La importància dels SLT està vinculada a la capacitat de crear una geografia comparable i coherent del conjunt del territori d'un país que pugui ser d'ajuda per a l'anàlisi d'importants fenòmens socioeconòmics relacionats amb el mercat de treball. En aquest sentit, els SLT constitueixen una entitat geogràfica a partir de la qual mesurar i analitzar l'evolució del mercat de treball a un nivell de detall territorial ajustat al que és l'estructura real del territori, definida de forma funcional a través d'interaccions entre els ciutadans.

L'objectiu d'aquest treball és fer el seguiment de les dinàmiques ocupacionals dels principals SLT de Catalunya i especialment, el de Barcelona. D'aquest últim SLT, es vol analitzar el funcionament intern del mateix, per estudiar el comportament diferencial dels sistemes de treball interns al mercat de treball metropolità. Per complir aquests objectius es planteja un anàlisi en dues fases.

A la primera fase, a partir dels SLT obtinguts en l'actuació "Anàlisi econòmica i social dels mercats de treball de Catalunya. Part 1: Identificació i caracterització dels mercats de treball" realitzat l'any 2015, s'apliquen les dades procedents del Padró, dels registres de Seguretat Social i del Servei d'Ocupació de Catalunya sobre aquests mercats de treball. A la segona fase, sobre el SLT de Barcelona s'hi aplica la mateixa metodologia per identificar els SLT a nivell estatal amb l'objectiu d'identificar els seus sub sistemes locals de treball (subSLT). Un cop s'obtinguin els subSLT del SLT de Barcelona s'apliquen les dades procedents del Padró, dels registres de Seguretat Social i dels Serveis d'Ocupació de Catalunya com en la primera fase de l'estudi.

L'estructura del treball es compon d'un primer apartat en el que es presenta la revisió de literatura dels mercats de treball locals, entesos com a sistemes en que les persones viuen i treballen. En el segon apartat es presenten els resultats dels principals indicadors de mercat de treball als SLT Catalunya. En el tercer apartat es detallen els resultats dels principals indicadors de mercat de treball als submercats del SLT de Barcelona. En ambdós apartats s'inclou una secció que analitza el comportament de les activitats que conformen el perímetre ampliat de la indústria, és a dir, el conjunt de manufactures i serveis a la indústria. En el quart apartat s'estudia quina és especialització sectorial del SLT de Barcelona i els seus subSLT. Finalment, en el cinquè apartat es destaquen els principals resultats i conclusions.

1 Revisió de la literatura

En la literatura específica d'economia urbana, es reconeix que els processos econòmics superen els límits administratius de la ciutat, de manera que no hi ha un consens sobre quina és la unitat d'anàlisi correcta d'aquesta ciutat "real" que desborda els límits administratius. Com s'explica a Trullén et al (2013), els conceptes més àmpliament citats en la literatura són els de conurbació (Geddes 1915, Fawcett 1922), sistema urbà diari (setmanal o mensual) (Berry 1973; Coombes et al. 1979) - en les seves diferents connotacions com a àrees de mercat local (Smart 1974), travel-to-work areas (Coombes et al. 1985) o mercats de treball locals (Sforzi et al. 1982) -, la idea relacionada d'àrea econòmica funcional (Fox and Kumar 1965), el camp urbà (Friedmann and Miller 1965) i, abastant una escala espacial més gran entre la ciutat i la regió, les nocions d'àrea metropolitana (OMB 1990, 2010), regió funcional urbana (Cheshire and Hay 1989; GEMACA 1996), ciutat-regió (Friedmann and Miller 1965) i regió metropolitana (Duncan et al. 1960).

Ara bé, en la pràctica els conceptes més utilitzats són els de mercat de treball local i de mercat de treball metropolità (àrea metropolitana). Tots dos conceptes representen la creixent separació espacial entre el lloc on la gent viu i el lloc on treballa.

El pas del mercat de treball local a l'àrea metropolitana està definit per l'àrea en la qual tenen lloc les economies de localització. Les economies externes de localització s'associen amb l'escala total del sistema, la diversitat social i productiva, i altres béns públics l'àmbit espacial dels quals excedeix el mercat de treball local i actua en el mercat de treball metropolità.

D'aquesta manera, una àrea metropolitana queda delimitada per l'àmbit d'interacció entre comunitats locals que generen un sistema d'economies d'urbanització, especialitzades en cada part però diversificades en el seu conjunt. Així, una àrea metropolitana es defineix com una ciutat polinuclear que genera un mercat residencial i de treball unitari reflectint el canvi d'escala de l'espai col·lectiu de vida i les diferents estratègies espacials dels agents econòmics (Feria 2008).

1.1 Els mercats de treball locals com a unitat d'anàlisi

Un dels investigadors, que de manera pionera, va posar en evidència la necessitat d'analitzar els fenòmens socioeconòmics a partir d'un punt de vista no només econòmic fou l'economista italià Giacomo Becattini. Aquest autor va proposar canviar la unitat d'anàlisi del sector al districte (Becattini 1979).

El punt de partida en l'anàlisi de Becattini és la constatació que la teoria econòmica convencional era incapaç d'explicar el desenvolupament productiu de la Toscana durant els anys seixanta i setanta. Això el portà, al mateix temps, a rebutjar la idea aleshores predominant de la independència entre les ciències socials i a mantenir, en canvi, la independència entre els

àmbits socioculturals i el tecno-econòmic. És precisament en la interrelació entre la comunitat de persones i el sistema productiu on Becattini fixa la seva atenció (Bianchi 2009 p. 104).

De fet, seguint la interpretació de Trullén (2010), Becattini proposa “un retorn a l’economia com una ciència social complexa que es desenvolupa en el temps històric, capaç d’emfatitzar la profunditat social” i “l’abast cultural” en la investigació empírica, i d’enfrontar-se a aquesta realitat complexa juntament amb altres disciplines com la història, la geografia i la sociologia”. El resultat és la reintroducció del “territori” dins dels estudis econòmics (i sociològics), mitjançant les investigacions desenvolupades sobre “indrets” (Bianchi 2009 p. 105; Trullén 2010).

Tot i que no són el centre d’atenció d’aquest treball, cal recordar que Becattini defineix el districte industrial (DI) com “una entitat socio-territorial que es caracteritza per la presència activa d’una comunitat de persones i d’una població d’empreses en una àrea natural i històricament delimitada” (Becattini 1989). En aquesta definició s’observa que Becattini identifica amb claredat la importància de les relacions socials en els sistemes productius dels DI, de manera que els DI passen a ser un concepte socioeconòmic caracteritzat per la incorporació de les relacions econòmiques en els sistemes socials. Becattini recupera i destaca la idea de Marshall de que en els DI la comunitat local de persones passa de ser una entitat passiva a un actor, en la mesura que la societat local afecta la productivitat del treball (Becattini 2003, pp.21-2).

Sforzi (2012) ha destacat la centralitat del *mercat de treball local* (i també del districte industrial) com a unitat d’investigació per a la recerca econòmica i les decisions polítiques (Boix et al 2012). La idea central que uneix la unitat d’investigació amb el mercat de treball local és el sentit de pertinença de les *persones*, que determina la forma en què una comunitat local es delimita a si mateixa, és a dir, el lloc on les persones viuen i treballen, i es formen i es desenvolupen les capacitats humanes.

Aquestes àrees de mercats locals de treball són unes agregacions de municipis que l’Institut d’Estadística oficial italià (ISTAT), juntament amb el IRPET (Istituto Regionale per la Programmazione Economica della Toscana), havia desenvolupat amb l’objectiu de disposar d’una unitat d’anàlisi per realitzar investigacions de tipus econòmic i social (ISTAT-IRPET 1986, 1989)². Es van definir a partir dels fluxos de desplaçament diaris entre el lloc de residència i el lloc de treball, donant lloc a agrupacions de municipis geogràficament propers i interconnectats, en les que el municipi és la unitat d’anàlisi més desagregada, que reflecteix la comunitat local que hi viu i hi treballa (Sforzi 2009 p. 328). Una comunitat local es defineix, seguint a (Sforzi 2009 p. 333), com un lloc en el que s’hi viu i s’hi treballa que es configura pels comportaments col·lectius i individuals de la seva gent, per les institucions econòmiques i socials, i pels

---

² Precedents d’aquestes àrees de mercats locals de treball es presenten a Smart (1974) i Coombes and Openshaw (1982).

constants intercanvis amb el món exterior. Per tant, una comunitat local no es pot limitar a un barri d'una ciutat sinó al sistema urbà sencer format per la ciutat o ciutats i les seves rodalies, on la població local viu, treballa i estableix la major part de les seves relacions socials³. D'altra banda, aquestes comunitats no són immutables en el temps, sinó que diferents processos econòmics però també socials poden portar a la seva reconfiguració i ajustament en el temps. Aquest fet justifica la seva periòdica revisió i identificació que és, com ja s'ha comentat a la introducció, l'objectiu d'aquesta part del treball.

---

³ Sobre la relació entre mercats locals de treball i districtes industrials com unitat d'anàlisi econòmic, vegi's Sforzi (2012). A Trullén, Boix and Galletto (2013) s'analitza el mercat local de treball como unitat d'anàlisi en l'àmbit de la investigació urbana.

2 Els SLT de Catalunya

En el document “Anàlisi econòmica i social dels mercats de treball de Catalunya. Part 1: Identificació i caracterització dels mercats de treball” (2015), amb dades de 2011, es van localitzar a Catalunya (totalment o en part) un total de 37 dels 483 SLT identificats al conjunt d'Espanya (el 8% del total). En aquest apartat es presenta una anàlisi detallada de la dinàmica del mercat de treball d'aquests SLT.

Els 37 SLT localitzats a Catalunya⁴ agrupen 1.039 municipis (que representen el 13% dels municipis espanyols) i una població total de 7.603.368 (16% de la població total d'Espanya). D'aquests SLT, només n'hi ha 8 amb una població superior als 100.000 habitants: Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada, i Tortosa. A continuació, prenent com a referència aquests 8 SLT s'analitza com ha evolucionat entre els anys 2009 i 2016 tota una sèrie de variables: la població (aquesta fins l'any 2015), els afiliats/ades a la SS (RGSS i autònoms), els aturats/ades registrats, els contractes registrats i finalment l'ocupació en indústria manufacturera i serveis destinats a la producció (el que s'anomena “nova indústria”).

2.1 Població dels SLT

El SLT de Barcelona és, segons les dades de l'any 2015⁵, el més poblat (5.045.364 persones), a continuació i amb menys població els segueixen els SLT de capital de província de Girona (561.443 persones), Tarragona (480.157 persones) i Lleida (233.951 persones). Per altra banda, cal destacar els SLT de les capitals de comarca de Manresa (225.570 persones), Vic (134.604 persones) i Igualada (129.638 persones) a la província de Barcelona i el de Tortosa (112.593 persones) a la província de Tarragona (vegeu Taula 1).

Taula 1. Població dels vuit principals SLT de Catalunya, 2009-2015

Nom SLT	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Barcelona	5.010.769	5.031.773	5.048.519	5.070.280	5.059.386	5.044.148	5.045.364
Girona	555.693	559.940	563.398	567.043	567.953	563.681	561.443
Tarragona	478.572	481.983	484.274	487.146	487.127	482.882	480.157
Lleida	228.518	230.940	232.936	235.356	235.219	234.526	233.951
Manresa	228.482	228.972	229.539	229.449	228.621	226.890	225.570
Vic	131.926	132.865	133.499	133.875	134.266	134.177	134.604
Igualada	128.769	129.721	130.299	130.734	130.543	129.960	129.638
Tortosa	115.205	115.884	116.101	116.485	115.015	113.897	112.593

Font: IERMB a partir d'Idescat

⁴ En el document “Anàlisi econòmica i social dels mercats de treball de Catalunya. Part 1: Identificació i caracterització dels mercats de treball” es troba el llistat amb els 37 SLT de Catalunya i els municipis que en formen part

⁵ Les dades de població del 2016 no estaran disponibles abans de març del 2016.

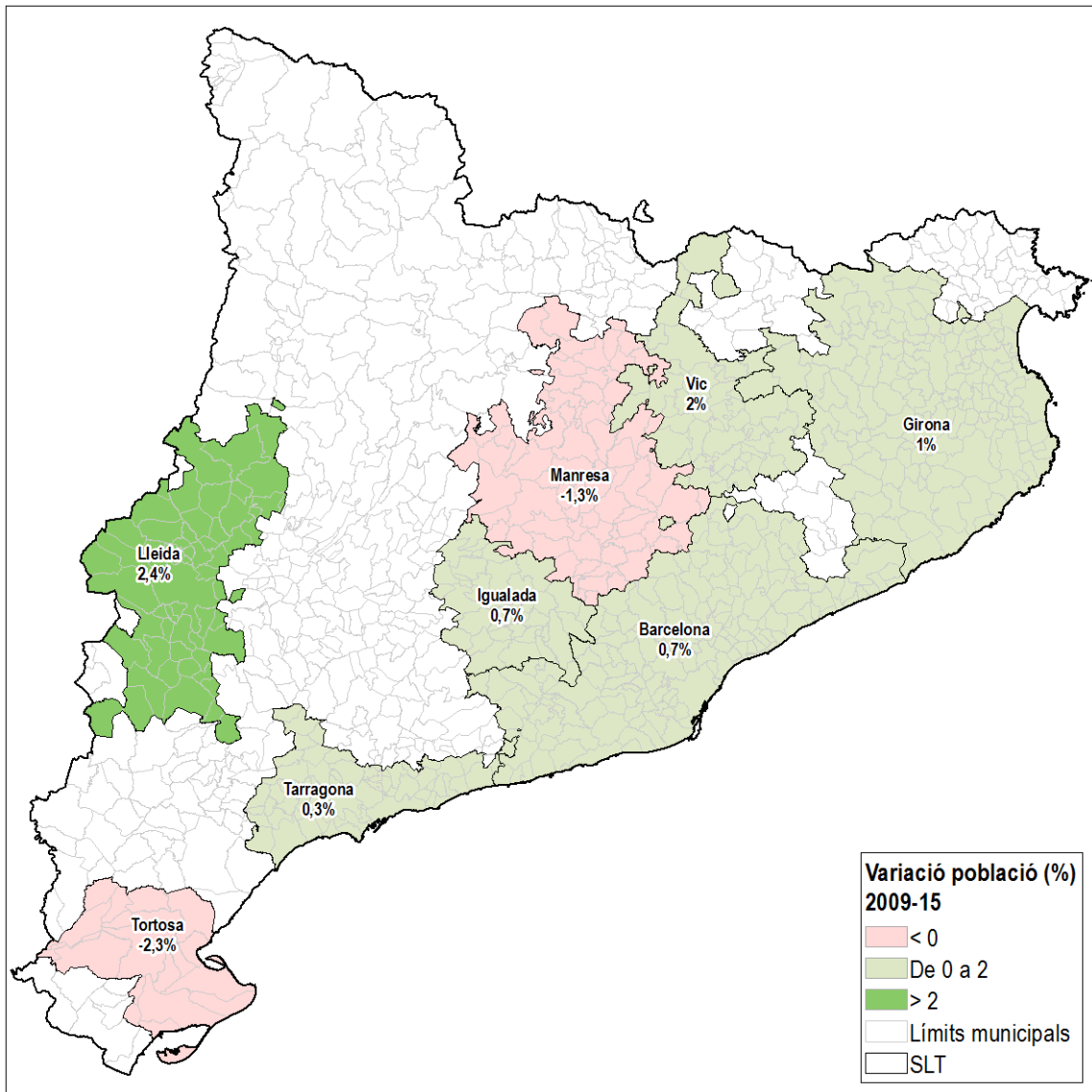

Pel que fa a l'evolució de de la població entre el 2009 i el 2015 els principals SLT de Catalunya han experimentat un creixement positiu en termes percentuals amb l'excepció del SLT de Manresa (-1,3%) i de Tortosa (-2,3%). En termes percentuals el major creixement ha estat el de Lleida (2,4%), mentre la resta de SLT han tingut un creixement entre el 0% i el 2% (vegeu Mapa 2.1).

Tot i aquest creixement generalitzat de la població, s'observen entre 2009 i 2015 dos etapes o fases diferents. Una primera etapa de creixement de població entre el 2009 i el 2012, on destaca especialment el SLT de Lleida amb un augment interanual de la població del 3%. La resta de SLT tenen un creixement de la població entre l'1% i el 2% a excepció de Manresa que només creix un 0,4% (vegeu Mapa 2.2).

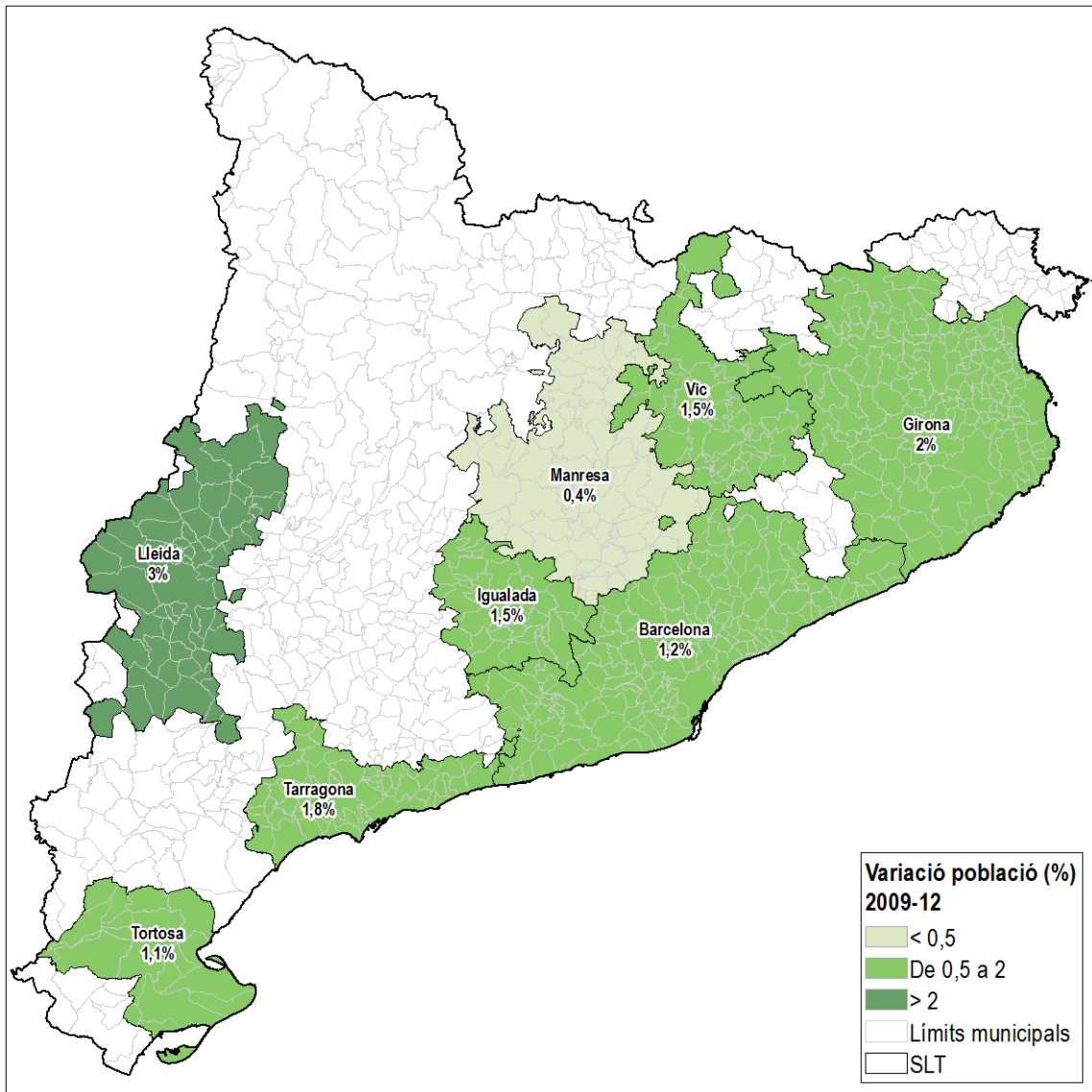
A partir del 2013 en endavant s'inicia una segona etapa de disminució de la població sobretot al SLT de Tortosa (-2,1%). La resta de SLT disminueix la població però mentre els SLT de Tarragona, Manresa, i Girona disminueixen per sobre de l'-1% a Igualada, Lleida i Barcelona disminueixen per sota de l'-1%. L'únic SLT amb un comportament singular és el de Vic que en les dos etapes senyalades experimenta un creixement de la població (vegeu Mapa 2.3).

Mapa 2.1. Taxes de variació interanual de la població dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2015

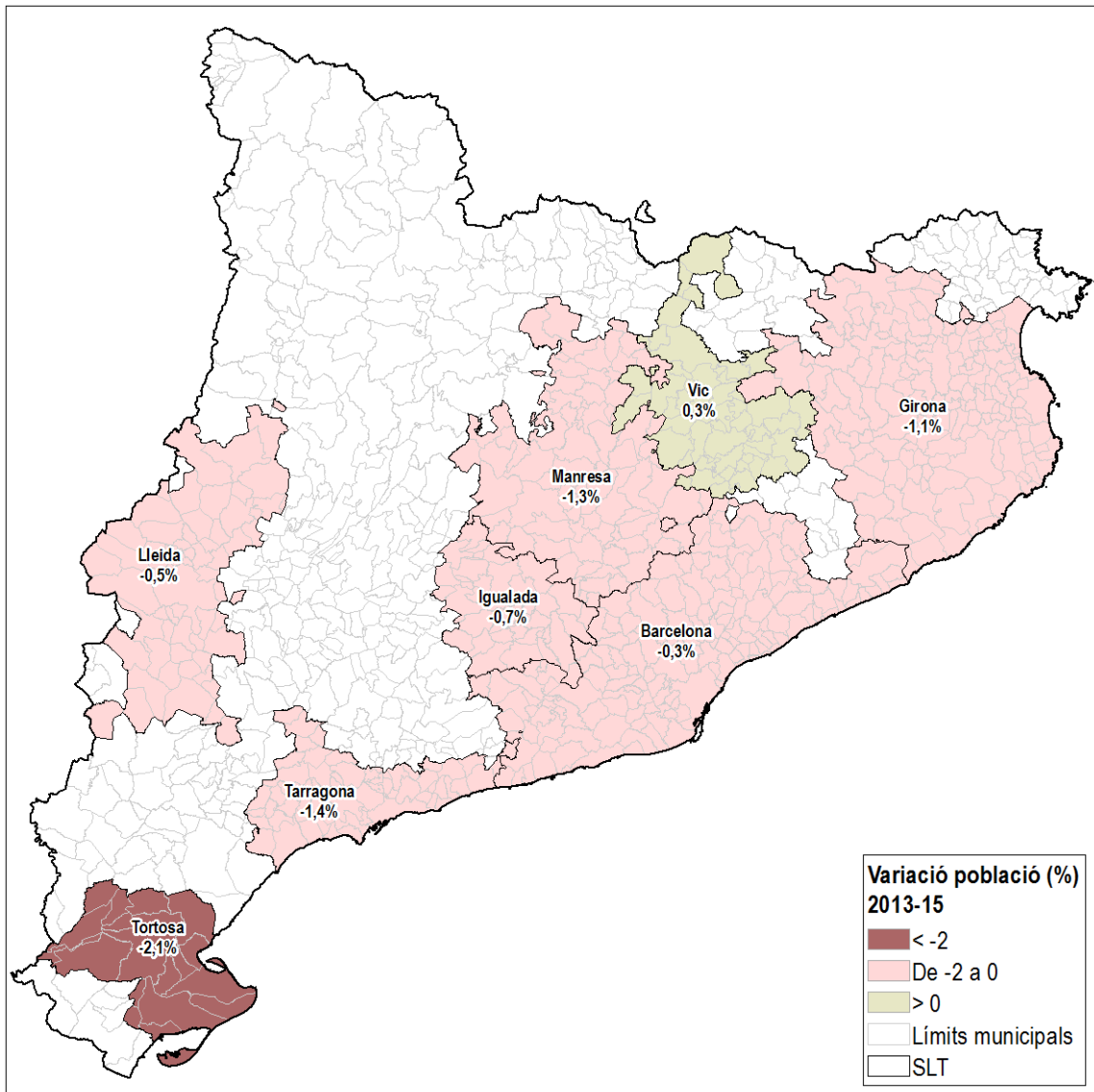
Font: IERMB a partir d'Idescat

Mapa 2.2. Taxes de variació interanual de la població dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2012

Font: IERMB a partir d'Idescat

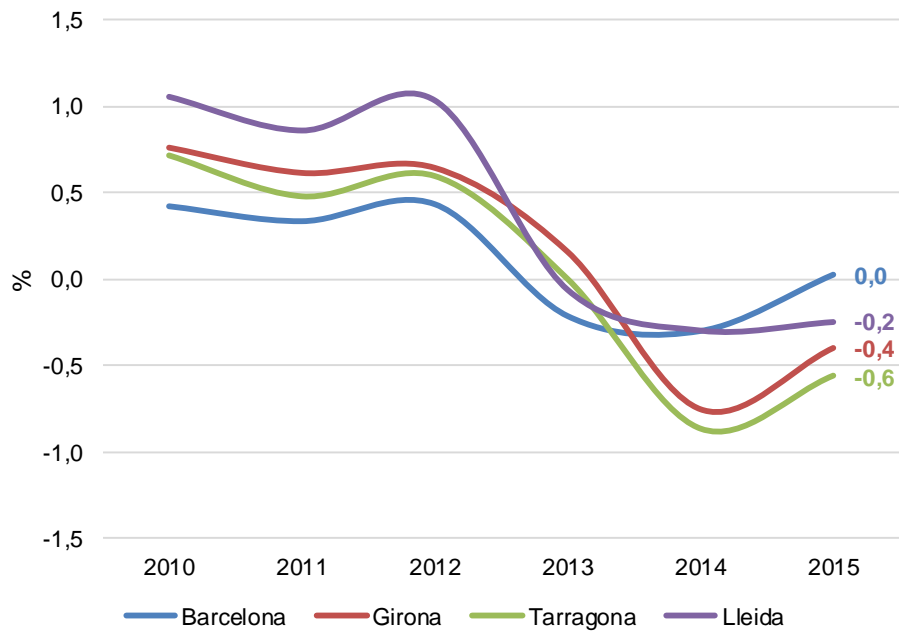
Mapa 2.3. Taxes de variació interanual de la població dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2013-2015

Font: IERMB a partir d'Idescat

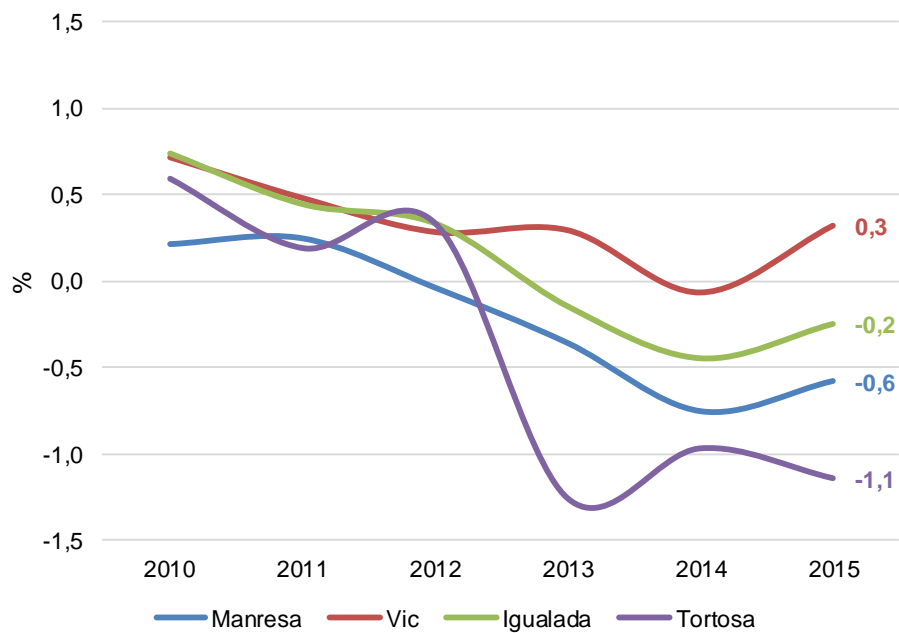
Si s'analitza la variació interanual de la població, s'observen les dos etapes descrites anteriorment: una primera etapa de creixement de la població entre el 2009 i el 2012 i una segona etapa de disminució de la població a partir del 2013. Durant l'any 2015 continua la disminució de la població, si bé aquesta ho fa amb menys intensitat que en anys anteriors. Concretament, la majoria de taxes de variació interanual són negatives, especialment al SLT de Tortosa (-2,1%). A la resta de SLT, la disminució és inferior a l'1%, com a Manresa i Tarragona (-0,6% cadascun), Girona (-0,4%), els SLT d'Igualada i Lleida (-0,2%). Només al SLT de Barcelona el creixement és pràcticament nul, mentre que a Vic és l'únic SLT que creix i se situa en el 0,3% (vegeu Gràfic 2.1 i Gràfic 2.2).

Gràfic 2.1 Taxes de variació interanual de la població dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2010-2015

Font: IERMB a partir d'Idescat

Gràfic 2.2 Taxes de variació interanual de la població dels SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2010-2015

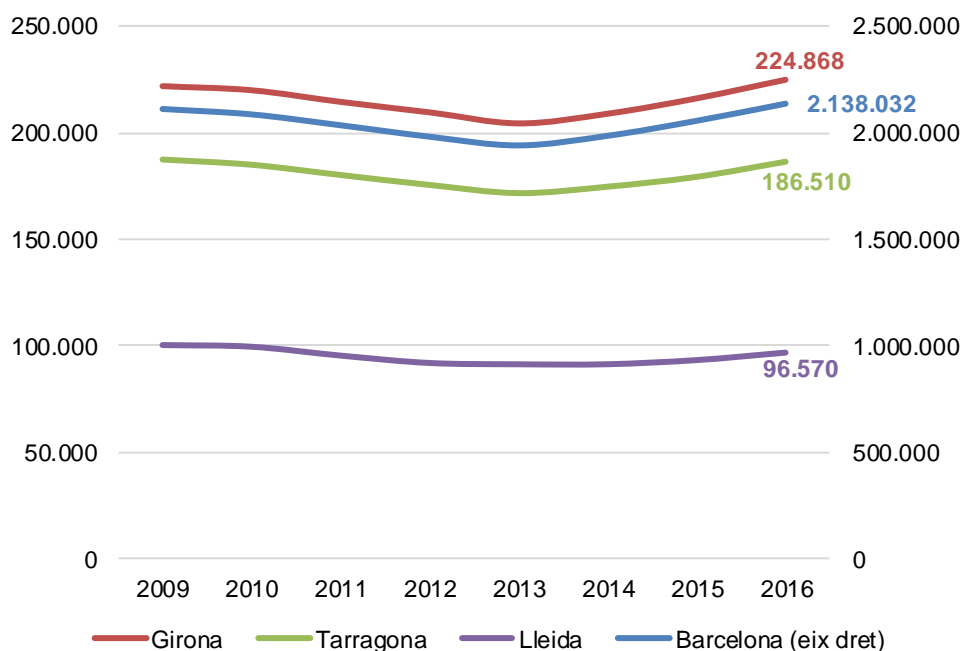

Font: IERMB a partir d'Idescat

2.2 Afiliats/ades a la SS dels SLT

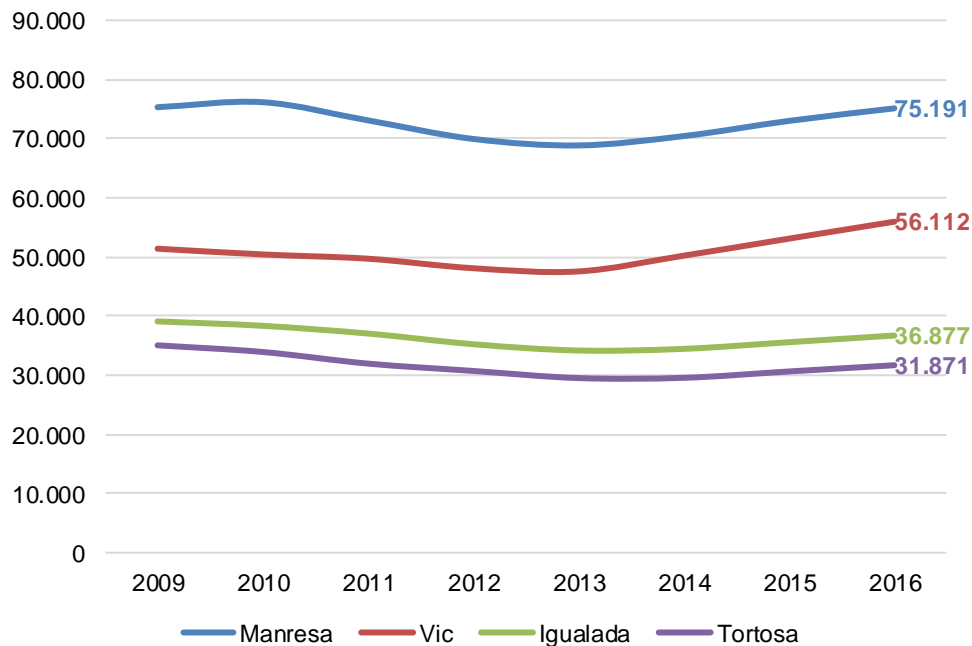
Respecte la població ocupada, el tercer trimestre de 2016, al SLT de Barcelona es registren el major nombre d'ocupats: 2.138.032 treballadors/ores (afiliats/ades al Règim General de la Seguretat Social i Autònoms). A continuació, destaquen els SLT de Girona (224.868 treballadors/ores), Tarragona (186.510 treballadors/ores) i Lleida (96.570 treballadors/ores) (vegeu Gràfic 2.3). També cal destacar Manresa (75.191), Vic (56.112) i Igualada i Tortosa per sobre els 30.000 treballadors/ores. (vegeu Gràfic 2.4). Pel que fa a la seva evolució, tots els SLT seleccionats es caracteritzen per una disminució de l'ocupació entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2013, que però torna a créixer a partir del tercer trimestre de 2014. Pel tercer trimestre de l'any 2016, la gran majoria dels SLT estan a punt de recuperar el nivells d'ocupació del tercer trimestre de 2009 i, de fet, Barcelona, Girona i Vic els han superat mentre la resta de SLT els hi falta poc.

Gràfic 2.3 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.4 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2009-2016 (3rs trimestres)

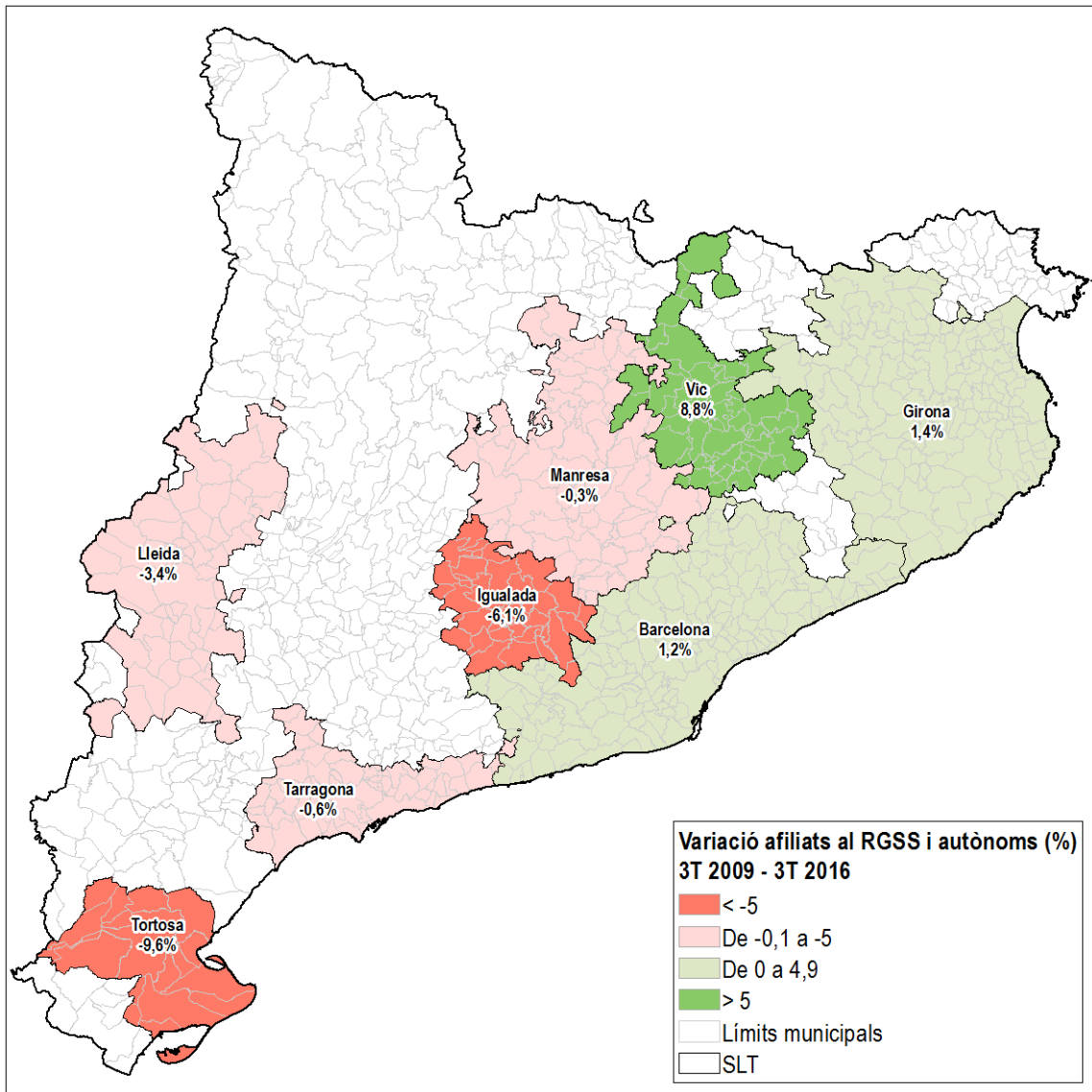
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

En termes de variació interanual, l'ocupació entre (els tercers trimestres) del 2009 i 2016, només tres SLT presenten valor positiu, especialment el de Vic (8,8%), seguit per Girona (1,4%) i Barcelona (1,2%). La resta de SLT presenta una evolució negativa, sobretot els SLT de Tortosa (-9,6%) i Igualada (-6,1%) (vegeu Mapa 2.4).

Entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2012, la taxa de variació interanual de l'ocupació és negativa en tots els SLT seleccionats. Destaquen especialment les disminucions de l'ocupació del 8% o més, als SLT de Tortosa (-12,3%), Igualada (-9,9%) i Lleida (-8%). La resta de SLT tenen disminucions per sota el 8%, sent Girona (-5,5%) el que menys ha disminuït (vegeu Mapa 2.5).

En canvi, en el període 2013-2016, tots els SLT tenen taxes de variació interanual positiva, en especial Vic (17,5%), així com els SLT de Barcelona i Girona (al voltant del 10%). La resta de SLT tenen taxes de variació de l'ocupació per sota el 10%, sent el SLT de Lleida el que menys ha augmentat (5,7%) (vegeu Mapa 2.6).

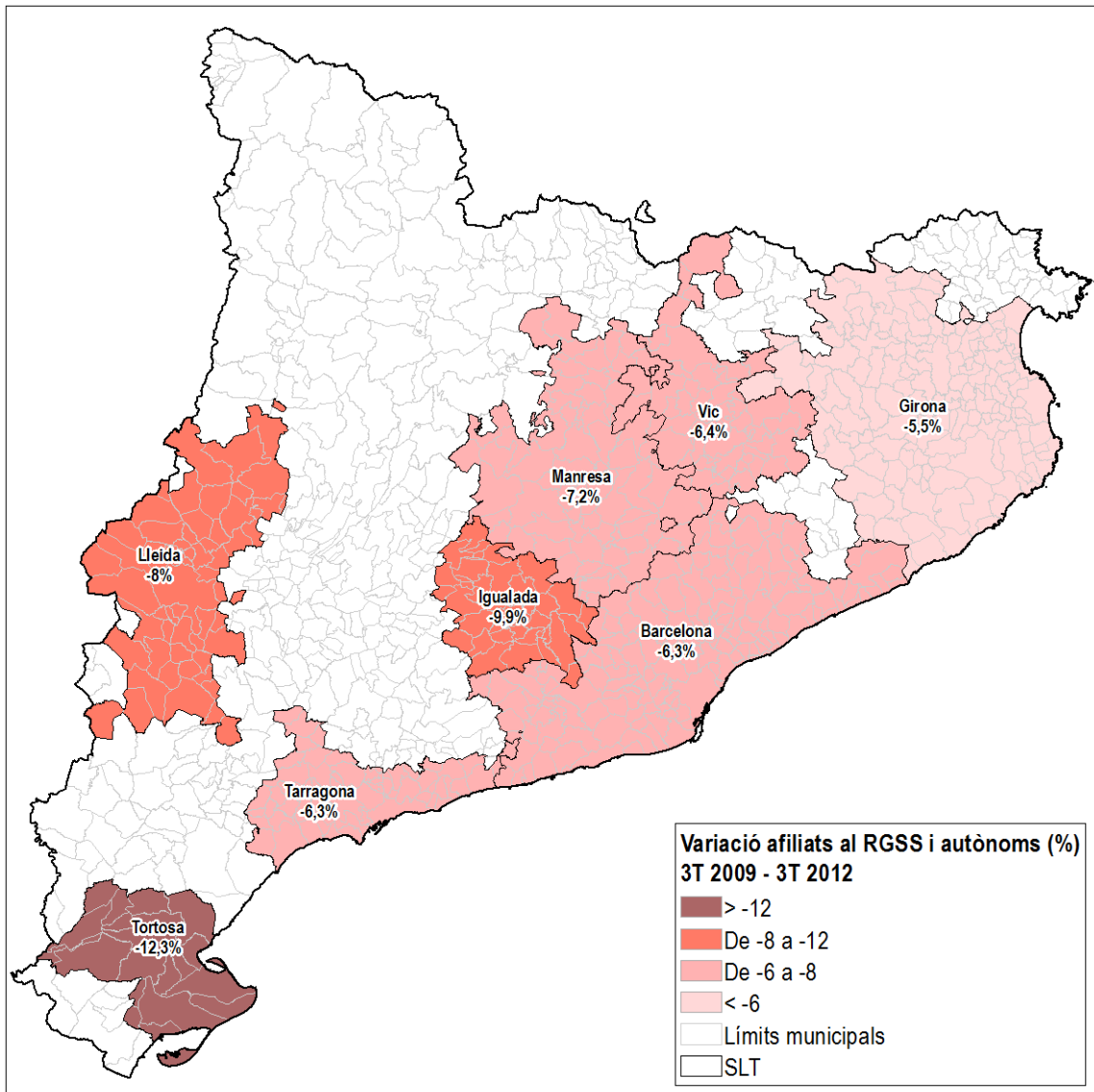
Mapa 2.4. Taxes de variació interanual de la població ocupada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

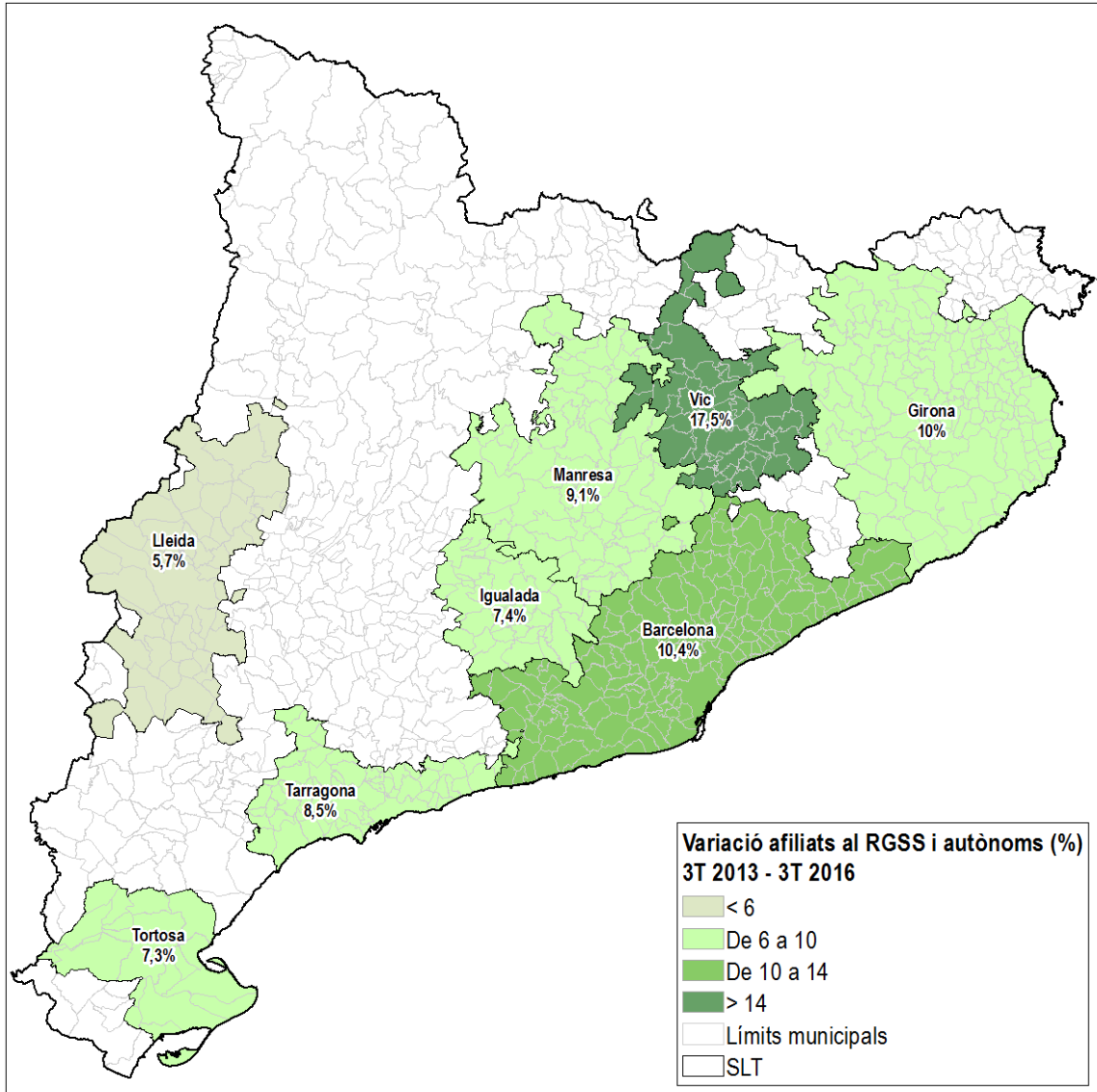

Mapa 2.5. Taxes de variació interanual de la població ocupada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

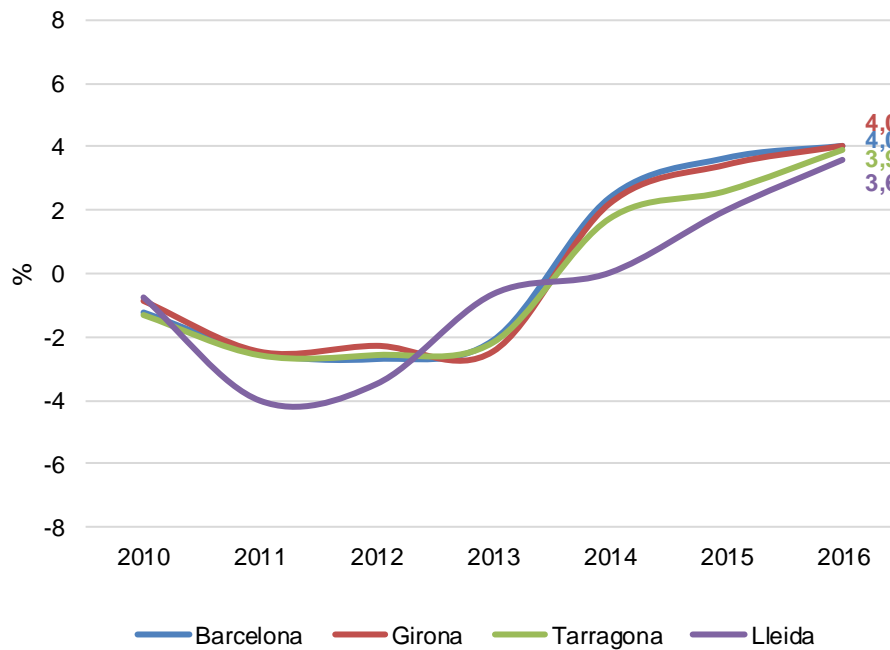
Mapa 2.6. Taxes de variació interanual de la població ocupada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2013-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

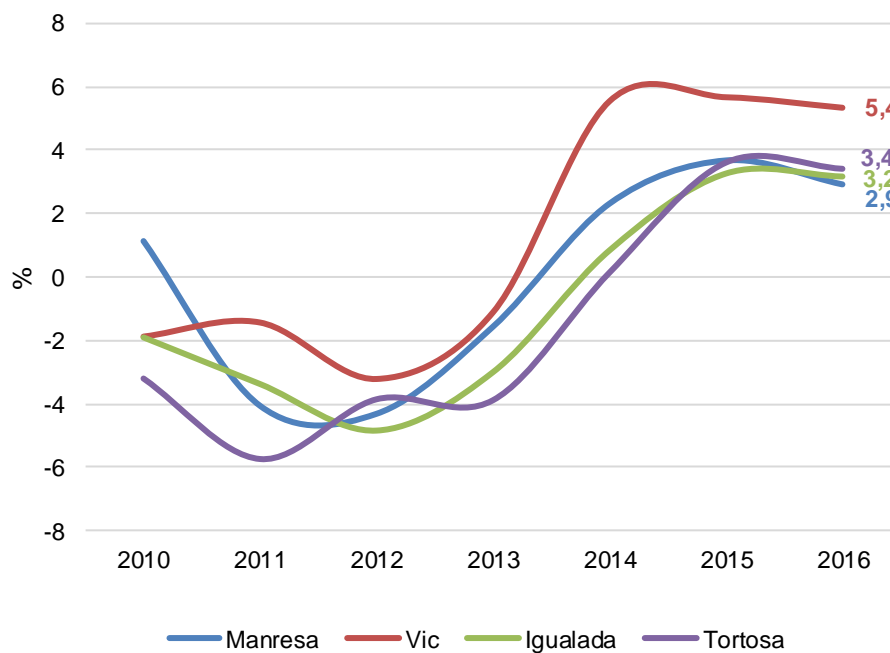
Si s'analitza l'evolució de la variació interanual de l'ocupació, tots els SLT es caracteritzen per què des del tercer trimestre de l'any 2014 aquesta ha estat positiva. D'entre tots els SLT cal destacar el cas de Vic que presenta, des de l'inici de la recuperació de l'ocupació, el creixement més elevat de tots: al voltant del 5,5% cada any. Pel que fa als SLT corresponents a les quatre capitals de província, aquests es caracteritzen per tenir una evolució creixent cada any i per assolir el tercer trimestre de 2016 creixements d'entre el 4% i el 3,6% (vegeu Gràfic 2.5). En canvi, els tres SLT restants (Manresa, Igualada i Tortosa) tenen el tercer trimestre de 2016 taxes de creixement de l'ocupació més petites (al voltant del 3%) però s'estan desaccelerant en comparació a les taxes de l'any 2015 (vegeu Gràfic 2.6).

Gràfic 2.5 Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.6 Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2010-2016 (3rs trimestres)

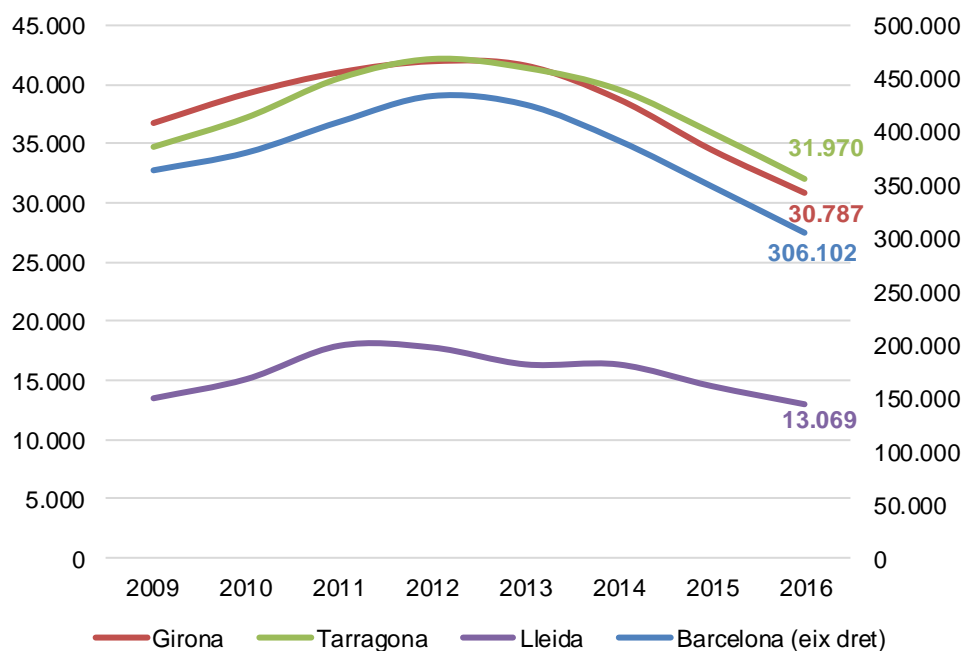
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

2.3 Atur registrat dels SLT

El SLT de Barcelona és l'àmbit amb el major nombre d'aturats/ades en nombre absolut (306.102 aturats/ades) el tercer trimestre de 2016. A continuació, destaquen els SLT de Tarragona i Girona amb el voltant de 31.000 aturats/ades cadascú, seguits dels SLT de Manresa i Lleida amb més de 13.000 aturats/ades cadascun d'ells. Finalment, el SLT d'Igualada registra uns 9.000 aturats/ades, mentre que Vic i Tortosa acumulen al voltant de 8.000 aturats/ades cadascun d'ells respectivament (vegeu Gràfic 2.7 i Gràfic 2.8).

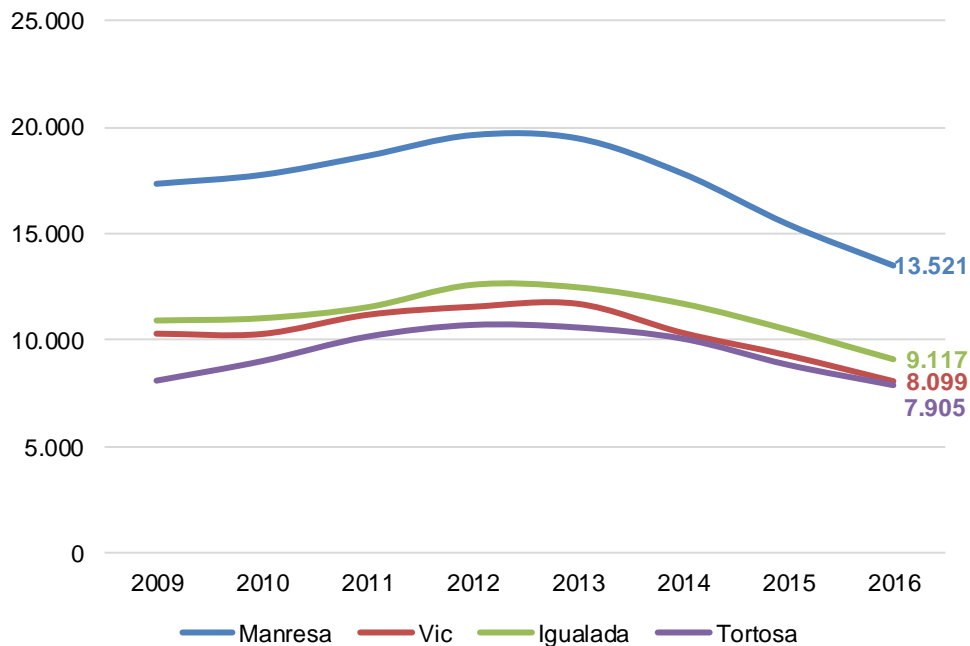
La crisi econòmica iniciada a partir del 2008 va fer que el nombre d'aturats/ades s'incrementés de forma important fins arribar a valors màxims el tercer trimestre del 2012. A partir del tercer trimestre de 2013, el nombre d'aturats/ades va començar a disminuir de forma destacada any rere any. De tal manera que pel tercer trimestre de 2016 tots els SLT tenen un nivell d'atur inferior al del tercer trimestre de 2009.

Gràfic 2.7 Població aturada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.8 Població aturada dels SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2009-2016 (3rs trimestres)

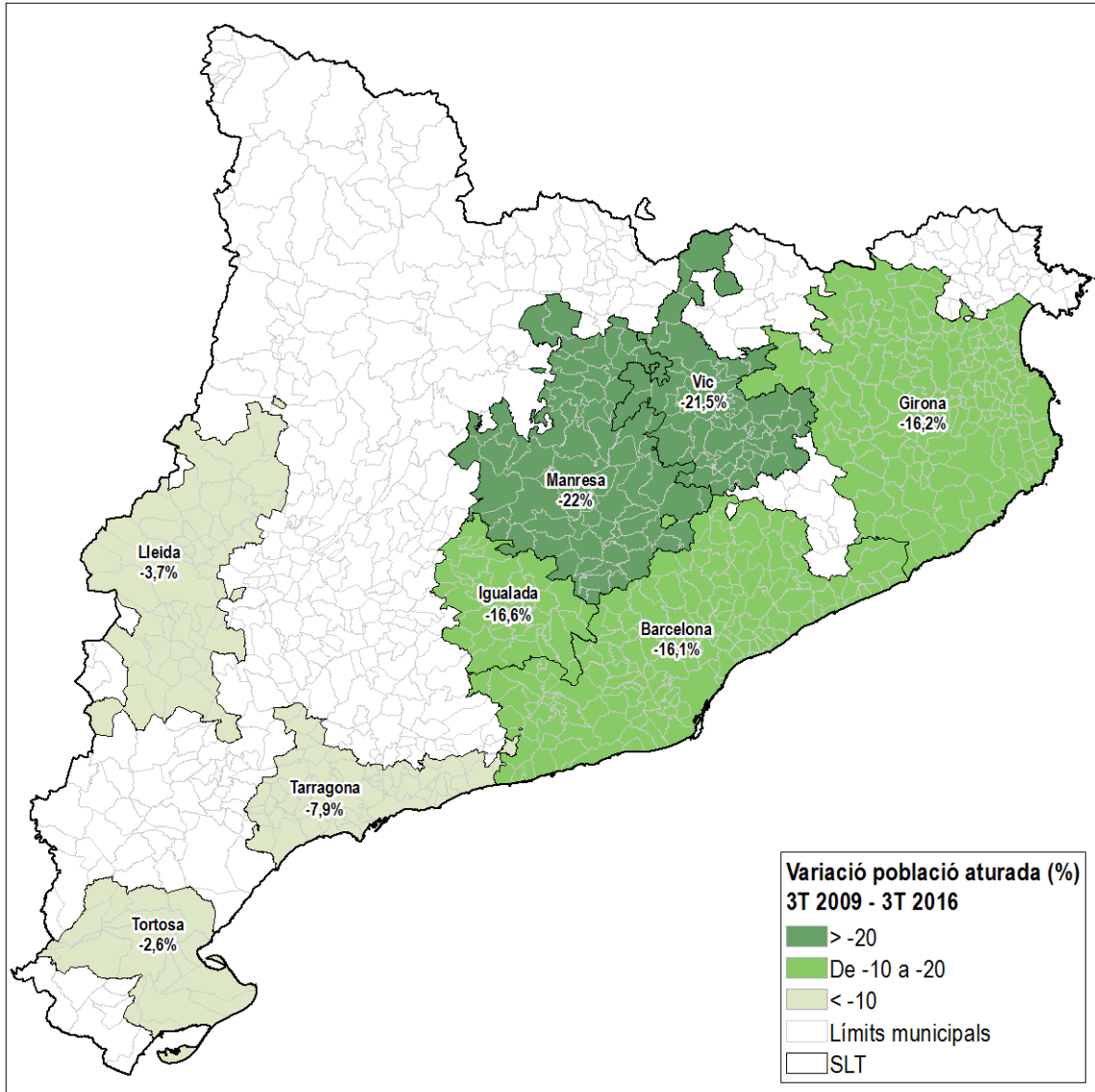

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Pel que fa a l'evolució entre el tercer trimestre 2009 i el 2016, la població aturada dels principals SLT de Catalunya ha experimentat una disminució tant en valor absolut com en termes percentuals. Els SLT de Manresa i Vic són els que han experimentat la disminució més important (al voltant del 22%). Igualada, Girona i Barcelona també han notat caigudes importants de l'atur (al voltant del 16%). La resta de SLT la disminució de l'atur, en comparació, ha estat molt menor, sent els SLT de Tortosa (-2,6%) i Lleida (-3,7%) els que menys han baixat el nombre d'aturats/ades (vegeu Mapa 2.7).

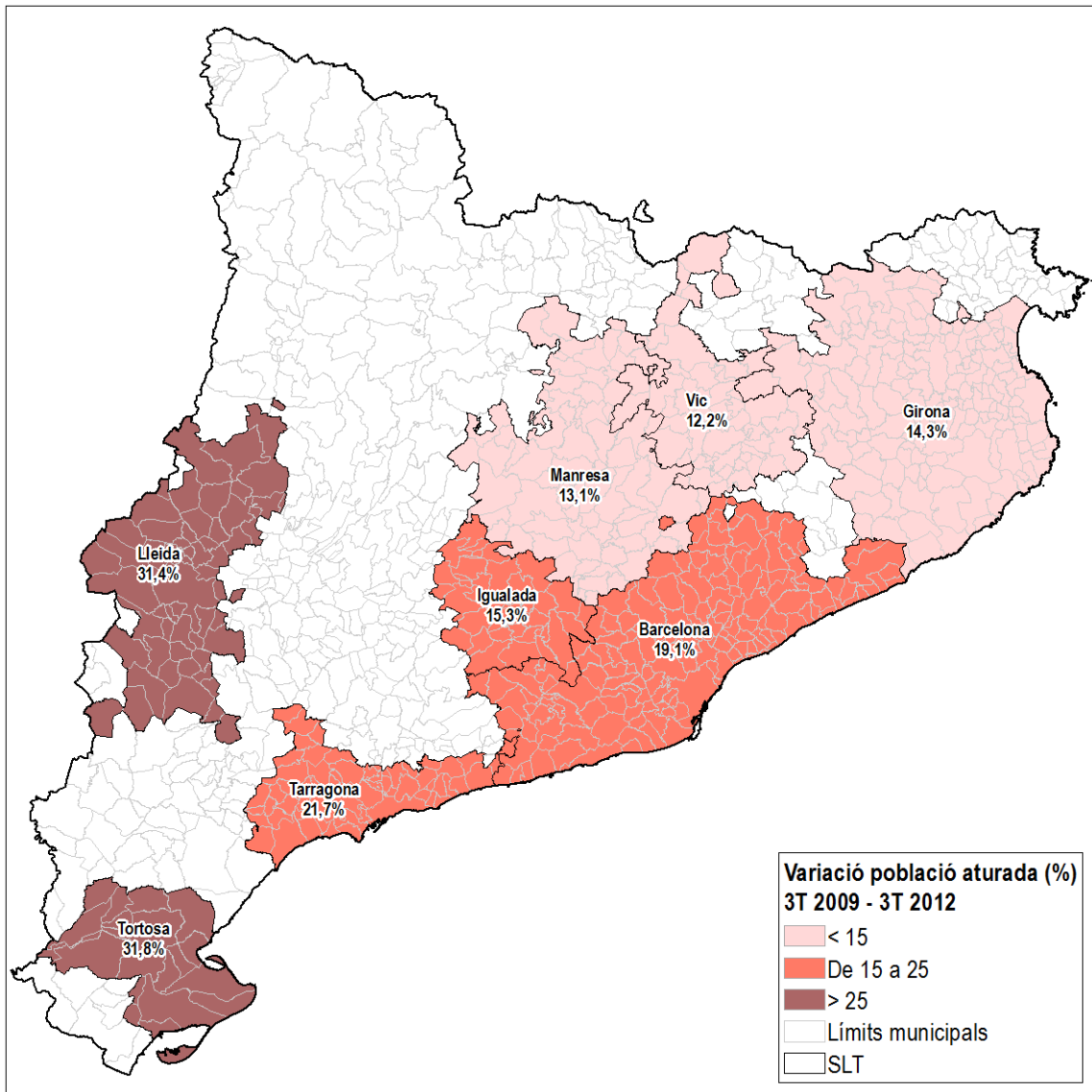
Aquestes diferències s'expliquen perquè en alguns SLT l'augment d'atur produït en l'etapa 2009-2012 (tercers trimestres) no s'ha compensat amb la disminució de l'atur del període 2013-2016 (tercers trimestres). Concretament, en el període 2009-2012 els augments de l'atur més importants es van localitzar als SLT de Tortosa (31,8%) i Lleida (31,4%). Mentre que en el període 2013-2016, tot i que la disminució d'atur d'aquest mateix SLT ha estat elevada (del 25,2% a Tortosa i del 20,4% a Lleida), no ha estat suficient per compensar el fort augment d'atur del període anterior. Per altra banda, els SLT de Vic i Manresa en el període 2009-2012 van experimentar un dels augments d'atur més baixos (12,2% i 13,1% respectivament); en canvi, en el període 2013-2016 van ser dels que més van reduir l'atur (al voltant del 30% cadascun). El resultat ha estat que en el període 2009-2016 són els que més atur han reduït. La resta de SLT, després del període d'augment d'atur entre el 2009 i el 2012, han aconseguit compensar-ho amb disminucions d'atur durant el període 2013-2016 (tercers trimestres) (vegeu Mapa 2.8 i Mapa 2.9).

Mapa 2.7. Taxes de variació interanual de la població aturada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

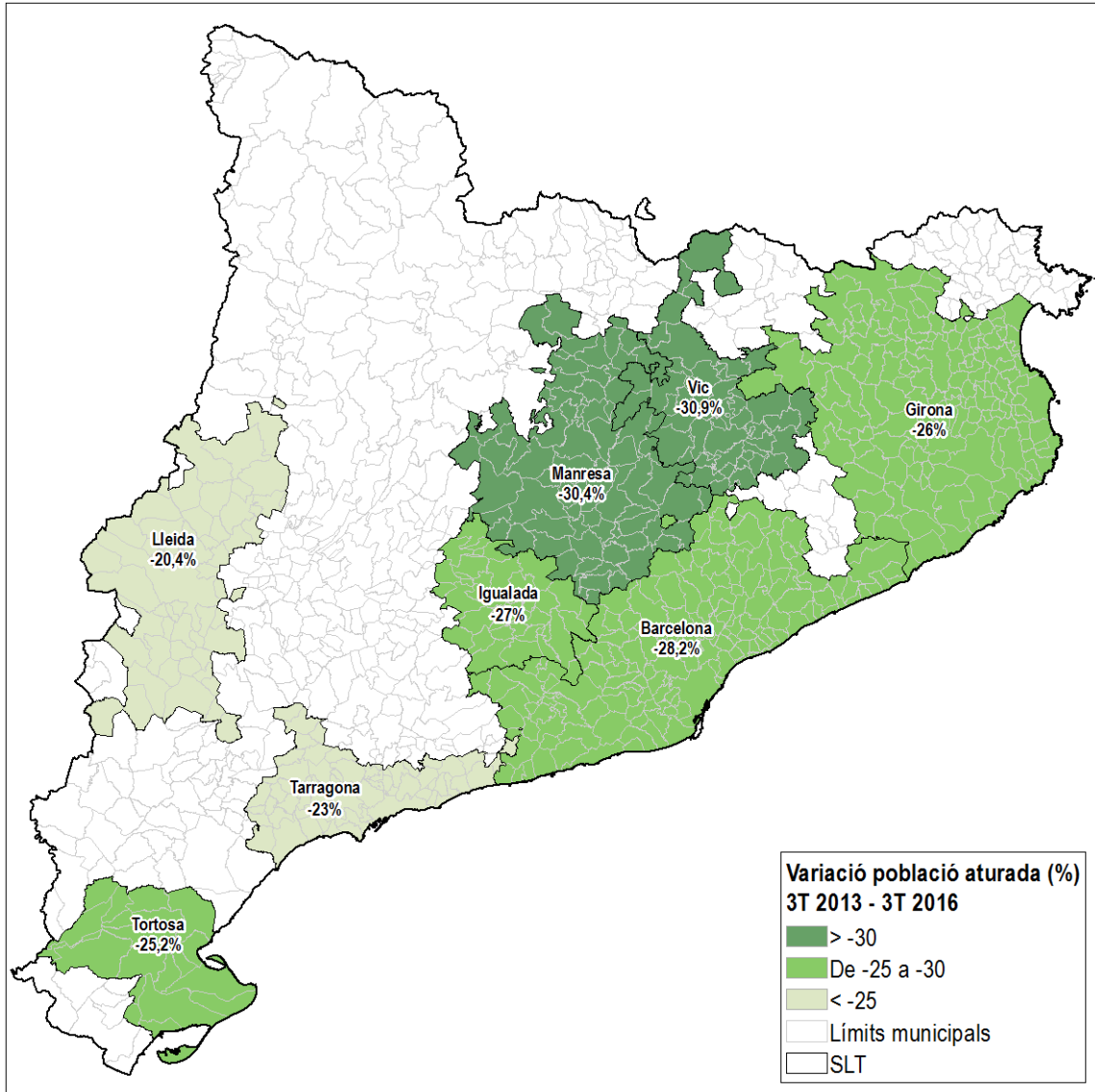
Mapa 2.8. Taxes de variació interanual de la població aturada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 2.9. Taxes de variació interanual de la població aturada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2013-2016 (3rs trimestres)

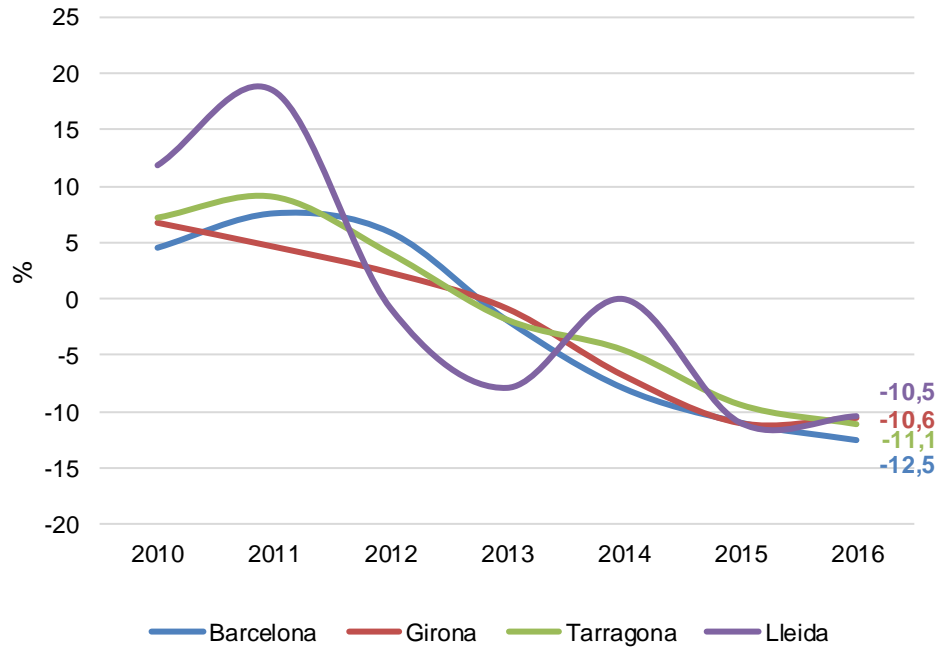

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Si s'analitza la variació interanual, tots els SLT es caracteritzen perquè entre el tercer trimestre de l'any 2010 i del 2012 aquesta és positiva i en creixement, sent el tercer trimestre del 2011 quan s'assoleixen els valors més elevats. No és fins al tercer trimestre de 2013 que comença a disminuir la taxa de variació interanual de l'atur fins assolir el tercer trimestre de 2016 valors per sobre del -10%. Tot i que les reduccions d'atur són importants, sembla que als SLT de Tortosa, Manresa, Lleida i Girona s'està desaccelerant en comparació a les taxes de variació de l'any 2015. En canvi, als SLT de Barcelona, Tarragona, Vic i Igualada les reduccions d'atur són més importants cada any (vegeu Gràfic 2.9 i Gràfic 2.10).

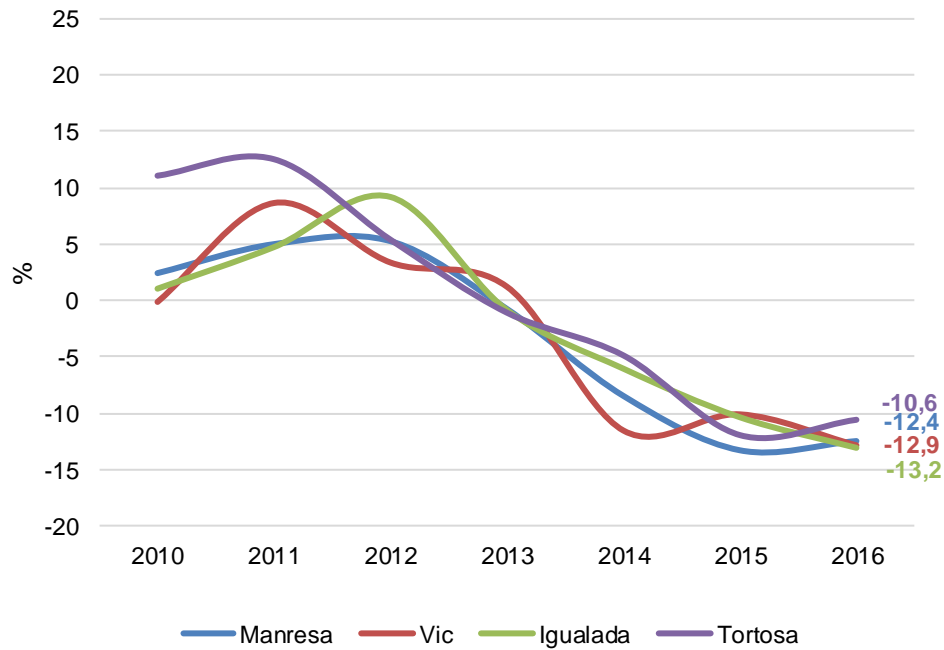

Gràfic 2.9 Taxes de variació interanual de la població aturada dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.10 Taxes de variació interanual de la població aturada dels SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2010-2016 (3rs trimestres)

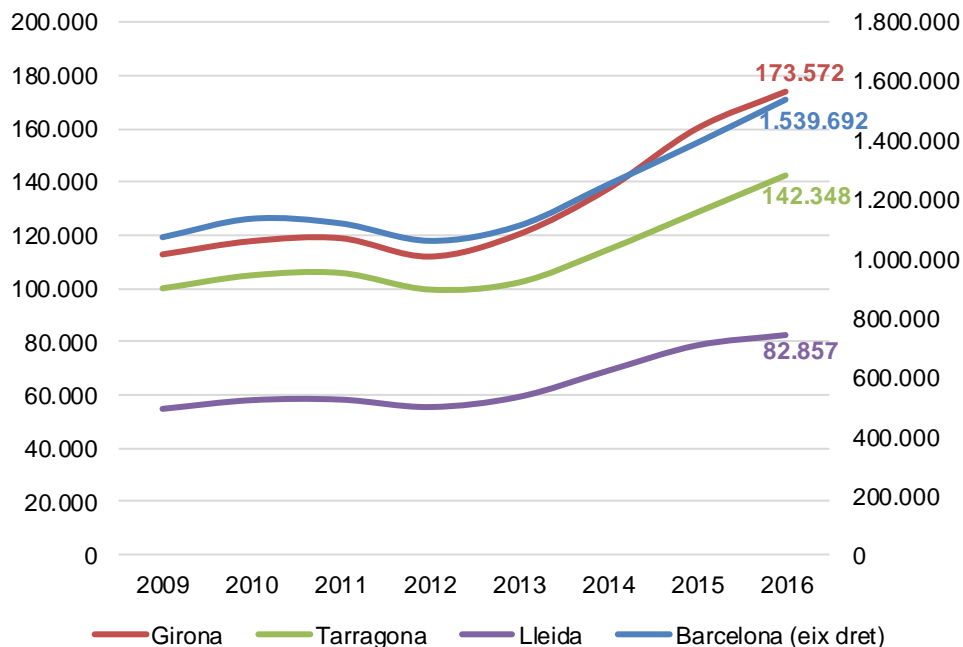

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

2.4 Contractes registrats dels SLT

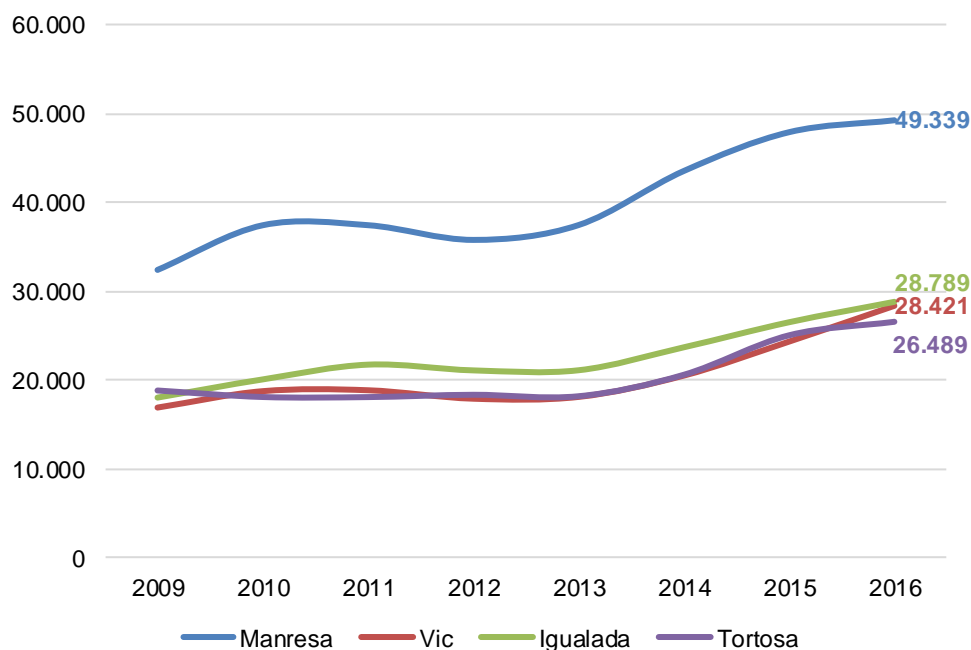
Barcelona és el SLT que concentra el major nombre de contractes acumulats els primers nou mesos de l'any (1.539.692 contractes). El segon SLT amb més contractes és el de Girona (173.572) seguit pel de Tarragona (142.348). En quarta posició destaca el SLT de Lleida (82.857) seguit pel de Manresa (49.339). Els SLT de Vic i Igualada tenen pràcticament els mateixos contractes (28.421 i 28.789 respectivament). Finalment el SLT de Tortosa és el que acumula menys contractes (26.489) (vegeu Gràfic 2.11 i Gràfic 2.12). Pel que fa a l'evolució dels contractes registrats de tots els SLT seleccionats s'observa un lleuger augment d'aquests entre el 2009 i el 2010 (tercers trimestres) per a continuació disminuir entre els anys 2011 i 2012 (tercers trimestres). No és fins tercer trimestre de 2013 que el nombre de contractes registrats acumulats torna a créixer de forma continuada fins a superar els nivells del 2009.

Gràfic 2.11 Contractes acumulats els primers nou mesos de l'any als SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.12 Contractes acumulats els primers nou mesos de l'any als SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2009-2016 (3rs trimestres)

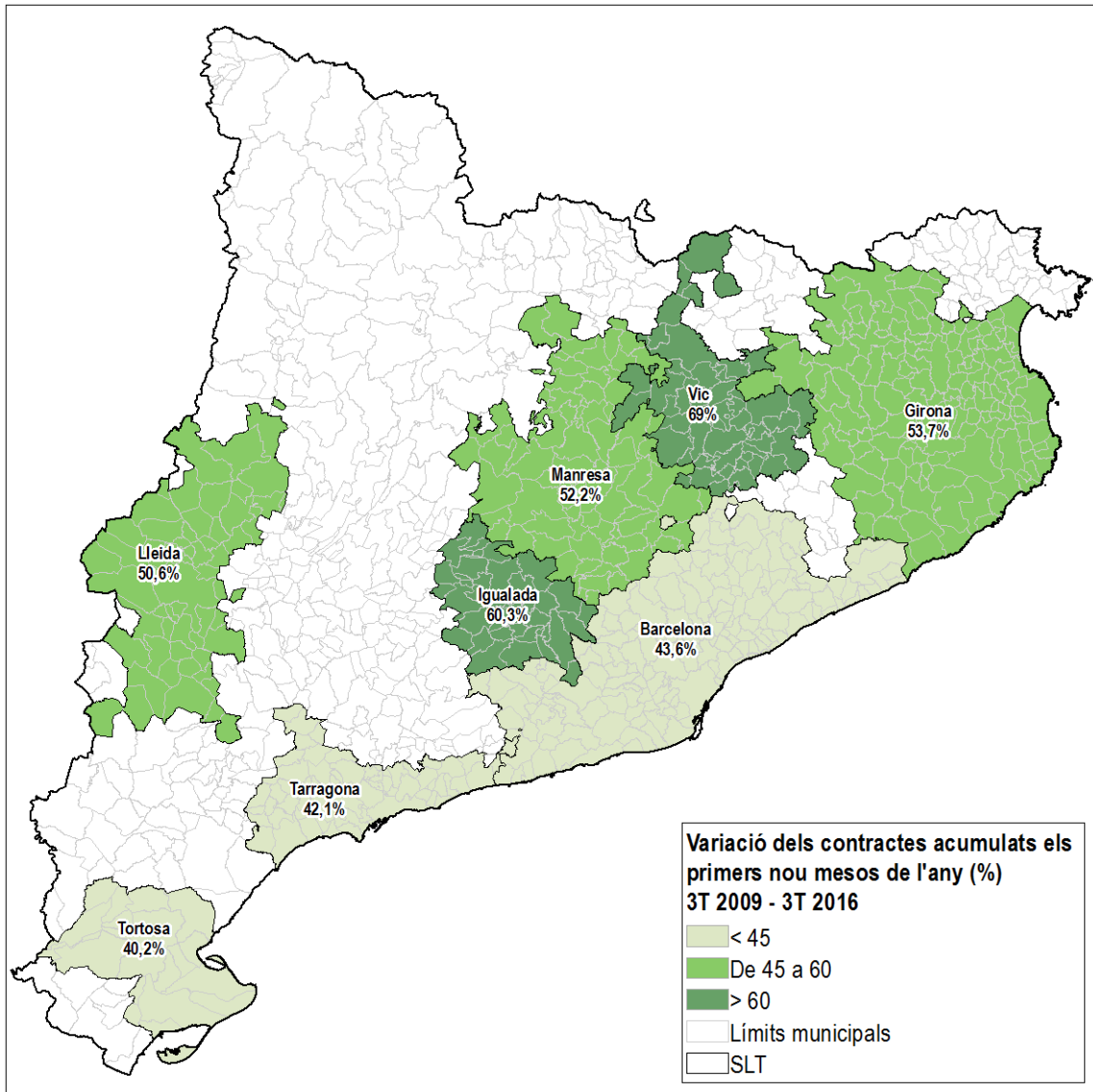
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

S'ha produït un increment tant gran que entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016 el nombre de contractes registrats ha augmentat entre un 40% i un 54% als SLT de Tortosa, Tarragona, Barcelona, Lleida, Manresa i Girona. Mentre que pels SLT de Igualada i Vic l'augment dels contractes registrats supera entre un 60% i 70% els valors del tercer trimestre de 2009 (vegeu Mapa 2.10).

Durant el període 2009-2012 (tercers trimestres) només quatre SLT ha augmentat el nombre de contractes registrats sent Igualada i Manresa els que més creixen (17,5% i 10,5% respectivament). Els SLT de Vic i Lleida tenen un creixement més moderat en comparació (del 6% i de l'1,2% respectivament). La resta de SLT experimenta una disminució dels nombre de contractes registrats. Els SLT de Barcelona, Girona i Tarragona disminueixen un 1% o menys el nombre de contractes mentre que Tortosa és el que més disminueix (-2,5%) (vegeu Mapa 2.11).

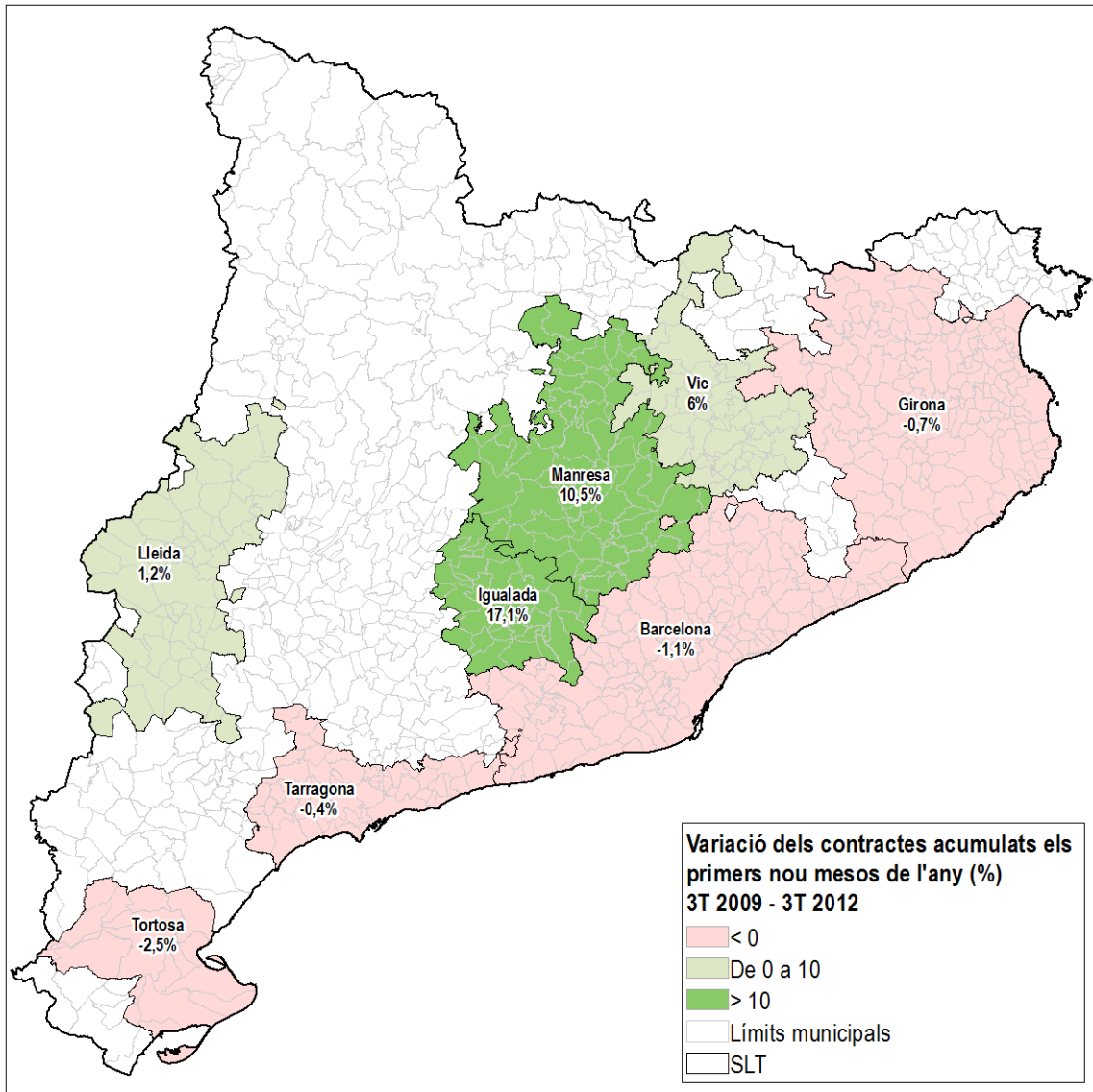
Pel període 2013-2016 (tercers trimestres) tots els SLT experimenten un gran creixement del nombre de contractes registrats. El SLT de Vic és el que més creix (57,6%) seguit pel de Tortosa (45,1%) i els Girona (44,2%). La resta de SLT tenen un creixement inferior al 40% sent el SLT de Manresa el que menys creix (31,6%) (vegeu Mapa 2.12).

Mapa 2.10. Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2016 (3rs trimestres)

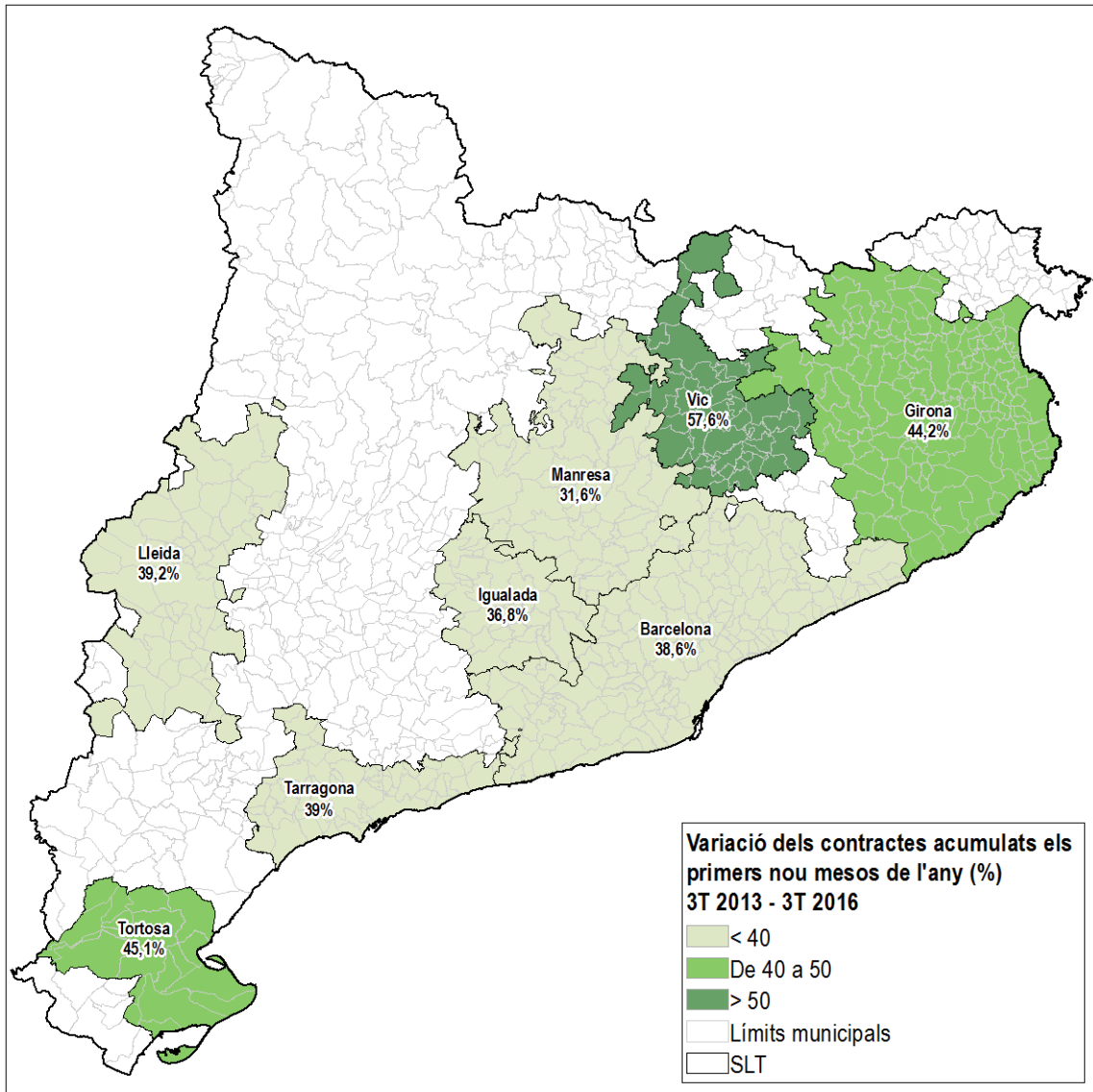
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 2.11. Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

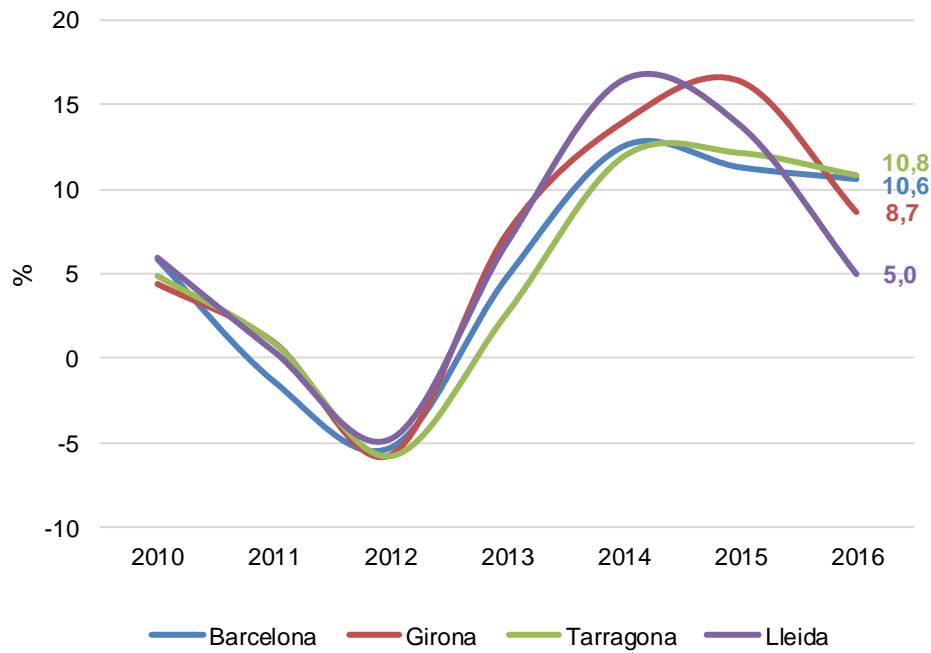
Mapa 2.12. Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2013-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

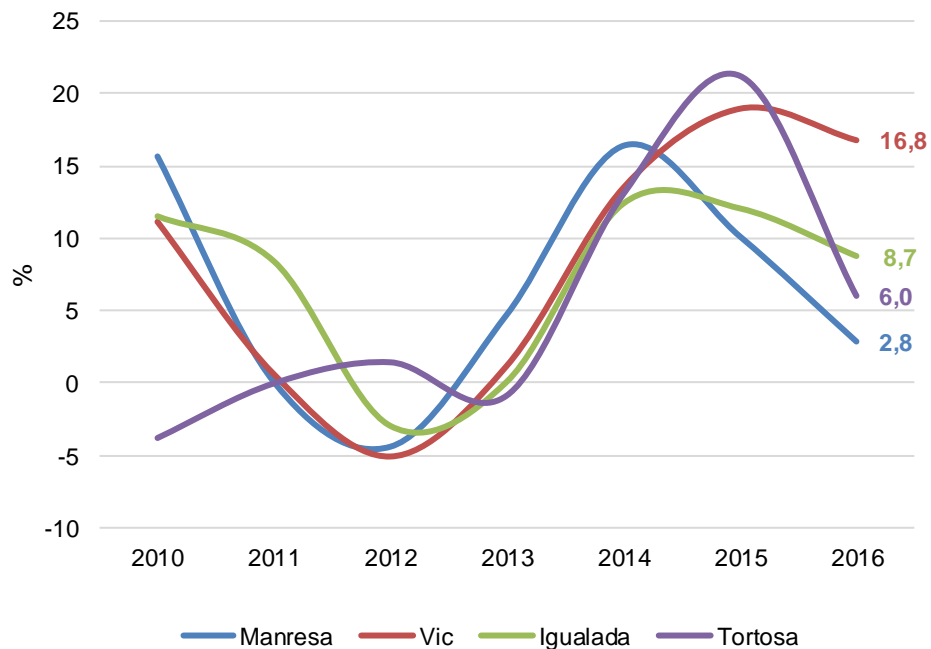
Tots els SLT es caracteritzen perquè la variació interanual dels contractes registrats augmenta l'any 2010, disminueix entre l'any 2011 i el 2012 i torna a ser positiva a partir del 2013. Els anys següents, és a dir, el 2014 i 2015 el creixement de la taxa de variació interanual és de dos dígits. Per l'any 2016 continua augmentant la taxa de creixement però a un ritme més moderat amb importants diferències entre els SLT. Manresa és el SLT que presenta el creixement més petit (2,6%) mentre el SLT de Vic registra el creixement més importat (16,8%). Entre aquest extrem hi ha la resta de SLT: Barcelona i Tarragona tenen una taxa de variació interanual al voltant del 10%, Girona i Igualada és del 8,7% respectivament mentre que Tortosa i Lleida se situa en el 5% i 6% respectivament (vegeu Gràfic 2.13 i Gràfic 2.14).

Gràfic 2.13 Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.14 Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Manresa, Vic, Igualada i Tortosa; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

2.5 Perímetre de les activitats industrials dels SLT

Definició d'un nou perímetre de les activitats industrials o nova indústria

Des de fa uns anys existeix un debat entorn al concepte de la desindustrialització entesa com la disminució del pes de la indústria sobre l'ocupació total. Cal tenir en compte que el pes de l'ocupació industrial sobre el total pot disminuir si l'ocupació industrial no creix i l'ocupació total sí que ho fa. Paral·lelament a la desindustrialització de les economies avançades s'ha produït un augment de les activitats de serveis o terciarització. Aquesta terciarització es caracteritza per “un augment del pes específic d'una part de les activitats de serveis en els consums intermedis de la major part de les branques d'activitat de les economies desenvolupades”. A més “augmenten la sofisticació la diversitat i la diferenciació de productes així com la complexitat de l'organització de les estructures productives (tant a nivell d'empresa com a nivell del conjunt de la cadena de valor)”⁶. Cal tenir en compte que aquesta transformació facilitada per les tecnologies de la informació i les comunicacions seria l'origen de l'expansió dels serveis intermedis destinats a la producció. Entre les activitats pròpiament manufactureres i les activitats de serveis s'ha produït una creixent complementaritat de tal manera que la classificació de les activitats econòmiques en manufactureres i de serveis no és prou escaient. Tenint en compte aquest context seria interessant en termes d'anàlisi definir un nou perímetre de les activitats industrials que inclogui aquests canvis organitzatius i de producció industrial. En aquest sentit, s'ha proposat delimitar el sector industrial o nova indústria de tal manera que inclogui tant la indústria manufacturera com els serveis destinats a la producció, entenent com a serveis destinats a la indústria els serveis a les empreses, els serveis financers, els serveis de comerç, els serveis de transport i comunicacions i els serveis de xarxa elèctrica, gas i aigua⁷.

Evolució de la població ocupada en la nova indústria

Si s'analitza la població ocupada dels vuit SLT seleccionats per grans sectors d'activitat s'observa que els serveis són, amb diferència, la principal activitat en nombre de treballadors/ores durant tot el període 2009-2016 (tercers trimestres). Dins del sector serveis destaquen els serveis destinats a la producció que ocupen la primera posició en nombre de treballadors/ores en tots els SLT i especialment en el cas de Barcelona (1.046.733 treballadors/ores el tercer trimestre de 2016). La segona activitat més important a la majoria dels SLT són els serveis destinats al consum si bé en alguns casos com Tarragona són tan importants com els serveis destinats a la producció. La indústria manufacturera i extractiva ocupa la tercera posició en nombre de treballadors/ores en la majoria de SLT a excepció Vic i Igualada que ocupen la segona posició. El sector de construcció, com a conseqüència de la crisi econòmica, és el que més ha vist reduir el seu nombre d'efectius i se situa en quarta

---

⁶ Baró, E (2010), p. 37.

⁷ Per més detalls, consultar l'Annex 2 Perímetre de la indústria, sectors d'activitat econòmica, on es presenta un llistat de les activitats econòmiques classificades segons la CNAE-2009 que formen els serveis destinats a la producció.

posició en nombre de treballadors/ores a tots els SLT. L'agricultura ocupa la última posició, doncs disposa de molt pocs treballadors/ores en nombre absolut a tots els SLT.

En conjunt la indústria manufacturera i els serveis destinats a la producció (o nova indústria) són la principal activitat en tots els SLT però sobretot destaca Barcelona amb 1.317.032 treballadors/ores el tercer trimestre de 2016. El segon SLT en importància és el de Girona (124.081) seguit pel de Tarragona (95.242). Els SLT de Lleida i Manresa tenen un nombre similar de treballadors/ores dedicats a la nova indústria: 49.753 i 46.031 treballadors/ores respectivament. Finalment els SLT de Vic, Igualada i Tortosa acumulen 37.477, 23.735 i 16.261 treballadors/ores respectivament dedicats a la nova indústria. En termes percentuals la situació és diferent ja que Vic és el SLT amb major pes de la nova indústria (66,8% de l'ocupació total) seguit per Igualada amb un 64,4% de l'ocupació total i els SLT de Barcelona i Manresa on la nova indústria té un pes similar ja que suposa al voltant del 61-62% de l'ocupació total. Per sota la mitjana del conjunt de SLT (60,8%) destaca Girona (55,2%) seguits de Lleida, Tarragona i Tortosa que són els SLT amb menor pes de la nova indústria (al voltant del 51%) (vegeu Gràfic 2.15 a Gràfic 2.22).

Si s'analitza els sectors que formen la nova indústria s'observa que l'ocupació industrial, segons les últimes dades disponibles, entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016, ha experimentat una disminució en tots els SLT a excepció dels de Girona i Vic. En aquest dos casos l'ocupació industrial ha augmentat tant que ha superat el nivell que havia assolit el tercer trimestre de 2009. Cal destacar, tal com s'ha comentat anteriorment, que l'ocupació de tots els SLT en aquest període de temps es caracteritza per disminuir entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2013 per tornar a créixer a partir del tercer trimestre de 2014. Pel que fa a l'ocupació dels serveis destinats a la producció entre el 2009 i el 2016 (tercers trimestres) experimenta un augment en tots els SLT a excepció d'Igualada i Tortosa que encara no han recuperat tota l'ocupació perduda durant l'etapa de destrucció d'ocupació entre 2009 i 2013 (tercers trimestres).

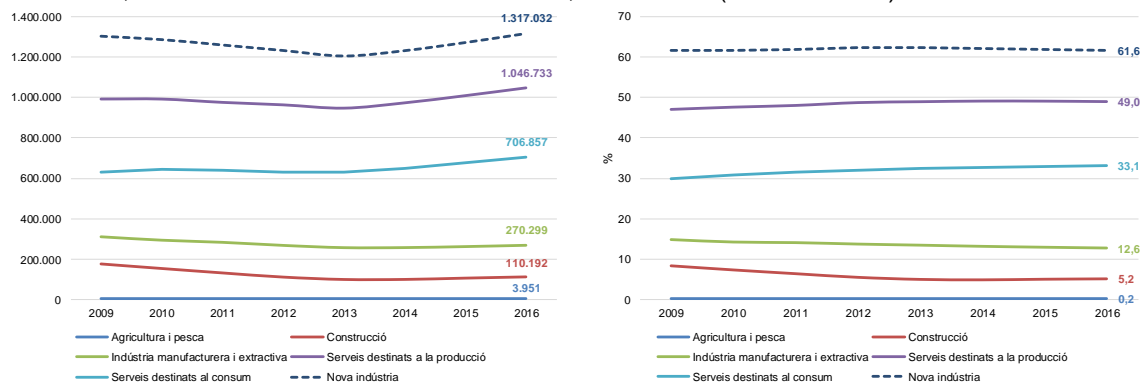
En conjunt la nova indústria (indústria manufacturera més els serveis destinats a la producció) entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016 ha augmentat l'ocupació especialment al SLT de Vic (15,6%), i de forma menys intensa a Girona (4,8%), Barcelona (1%) i Tarragona (0,7%). En canvi els SLT restants ha disminuït el nombre d'ocupats en aquest sector especialment a Tortosa (-7,6%) i a Igualada (-6,7%) però no tant a Lleida (-1%) i Manresa (-0,7%) (vegeu Mapa 2.13)

Durant el període 2009-2012 (tercers trimestres) l'ocupació en nova indústria disminueix en tots els SLT especialment a Igualada (-9,5%), Manresa (-8,8%) i Tortosa (-8,4%). A la resta de SLT també disminueix aquest tipus d'ocupació: als SLT de Barcelona i Lleida al voltant d'un -5%, als SLT de Vic i Tarragona al voltant del -4% i finalment Girona és el que menys disminueix (-3,6%) (vegeu Mapa 2.14).

Pel que fa al període 2013-2016 (tercers trimestres) la situació és totalment oposada a l'etapa anterior i l'ocupació ha augmentat en tots els SLT i de forma destacada a Vic (20,8%) i Girona (10,5%). Els SLT de Barcelona, Manresa, Tarragona i Igualada creixen entre el 5-10% mentre els SLT restants (Lleida i Tortosa) ho fan per sota el 5% (vegeu Mapa 2.15).

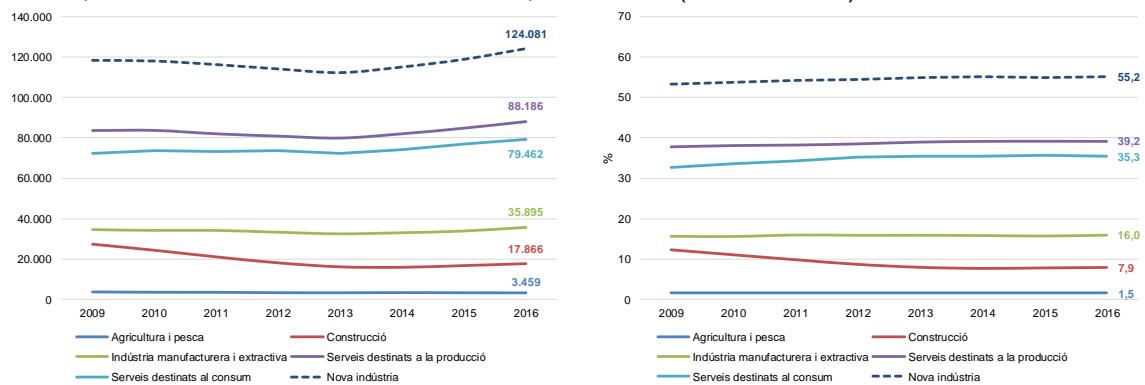
En termes d'evolució del pes de la nova indústria sobre el total d'ocupats no s'ha produït grans variacions. El canvi més important s'ha localitzat al SLT de Vic que ha augmentat de forma continuada el pes de la nova indústria passant d'un 62,9% el 2009 al 66,8% l'any 2016. El SLT de Girona també ha tingut un comportament ascendent ja que entre el 2009 i el 2016 ha augmentat en 1,8 punts percentuals el pes de la nova indústria sobre el total. Els SLT de Lleida i Tortosa han seguit un comportament similar ja que si bé han augmentat el pes de la nova indústria sobre el total al voltant d'un punt percentual van arribar al seu màxim durant l'any 2013. Tarragona ha experimentat un augment continuat del pes de la nova indústria fins l'any 2015 si bé l'any 2016 experimenta una disminució sobtada. Finalment els SLT de Barcelona, Manresa i Igualada experimenten lleus baixades del pes de la nova indústria sobre el total inferior a mig punt percentual (vegeu Gràfic 2.15 a Gràfic 2.22).

Gràfic 2.15 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Barcelona, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

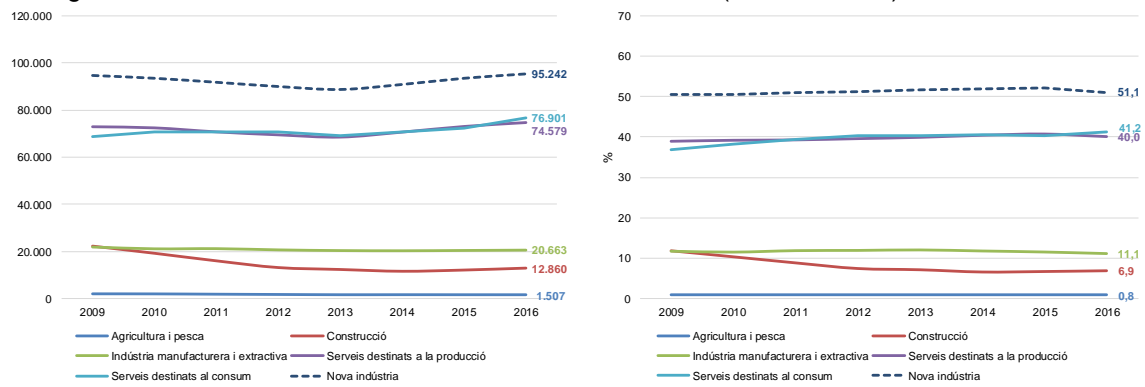
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.16 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Girona, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

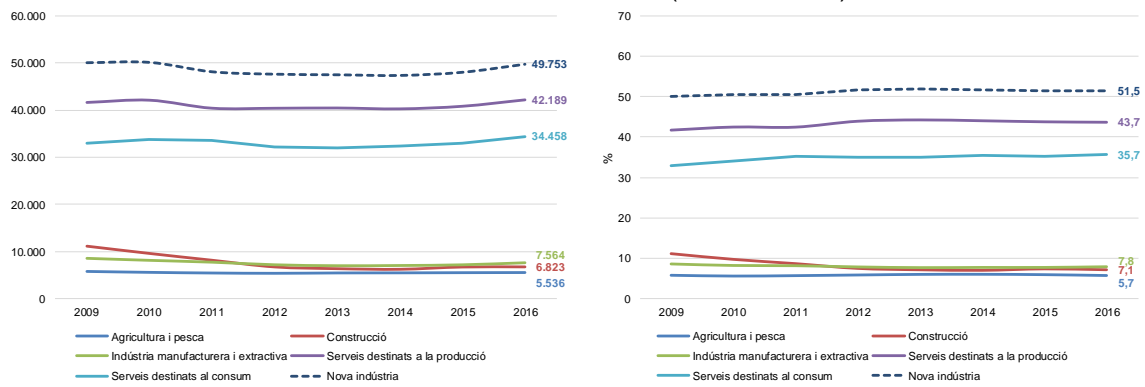
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.17 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Tarragona, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

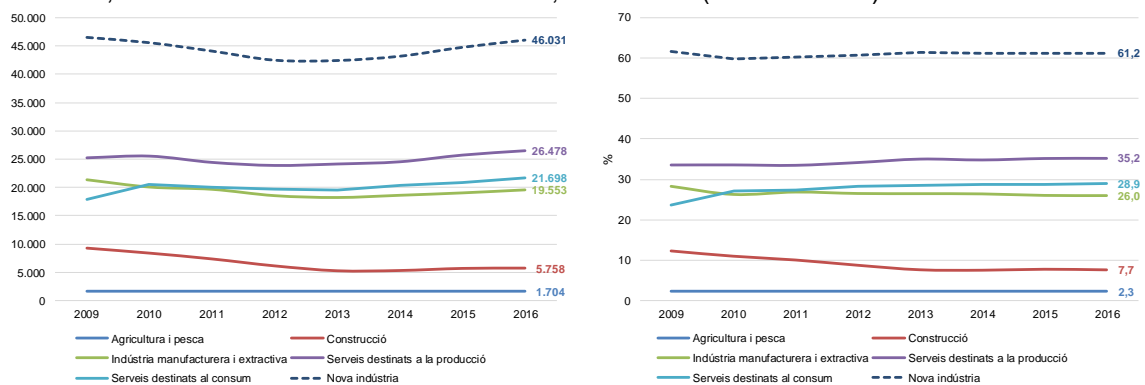
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.18 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Lleida, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

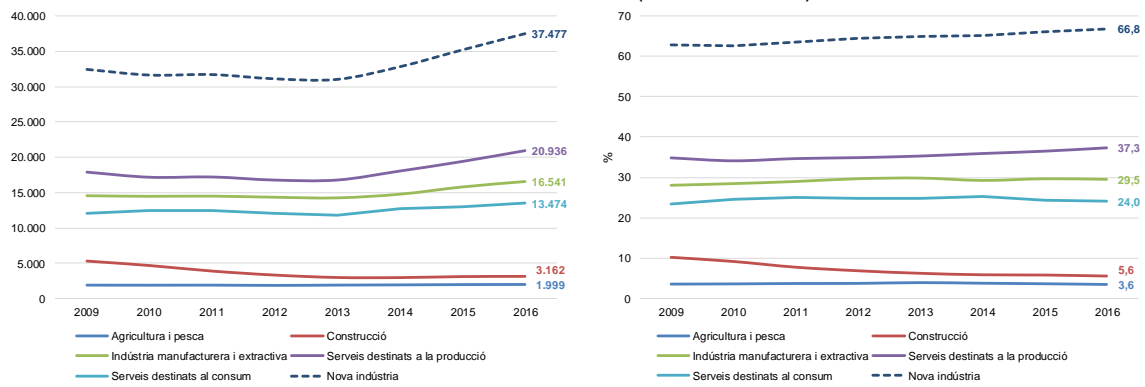
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.19 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Manresa, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

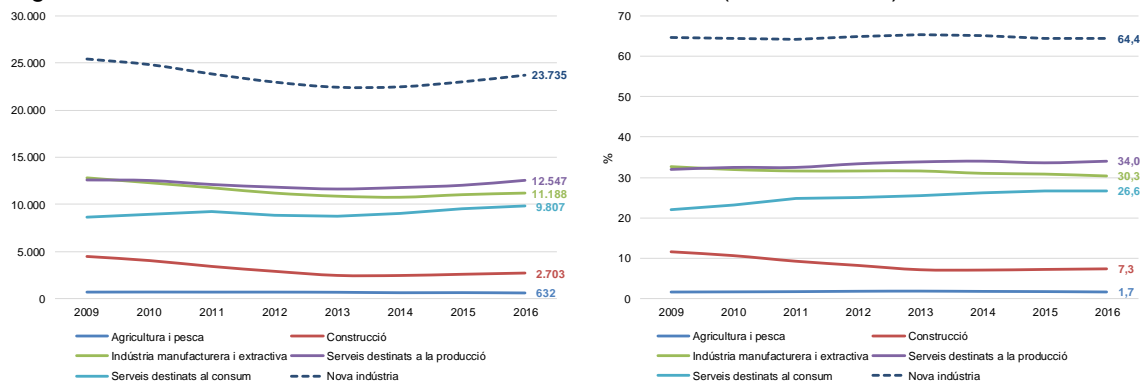
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.20 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Vic, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

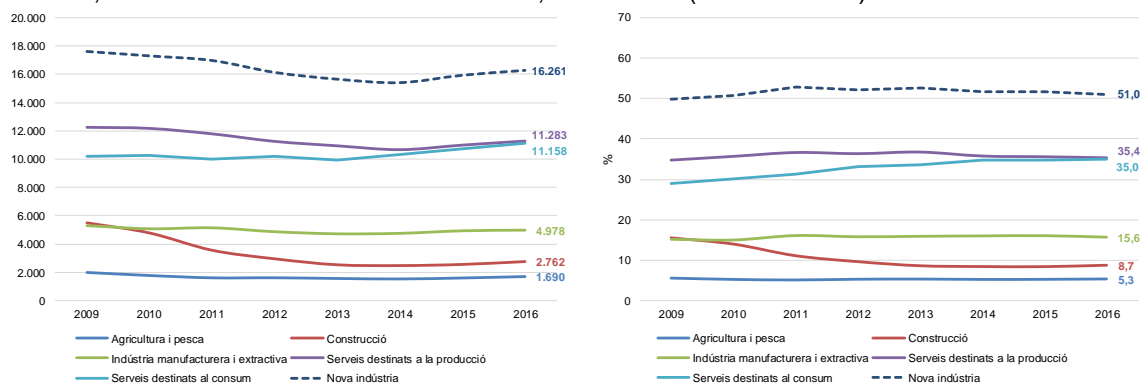
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.21 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT d'Igualada, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

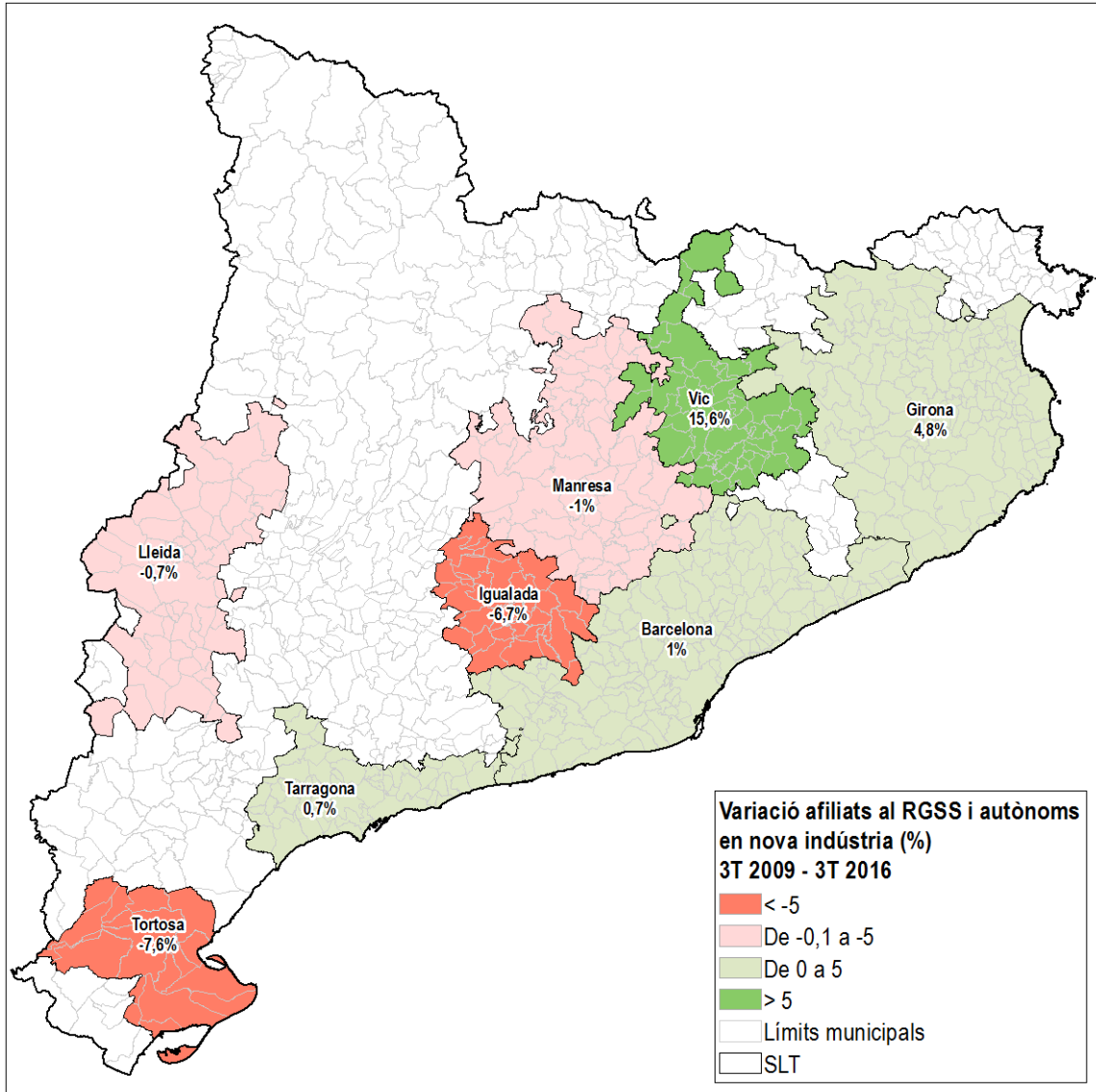
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 2.22 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Tortosa, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

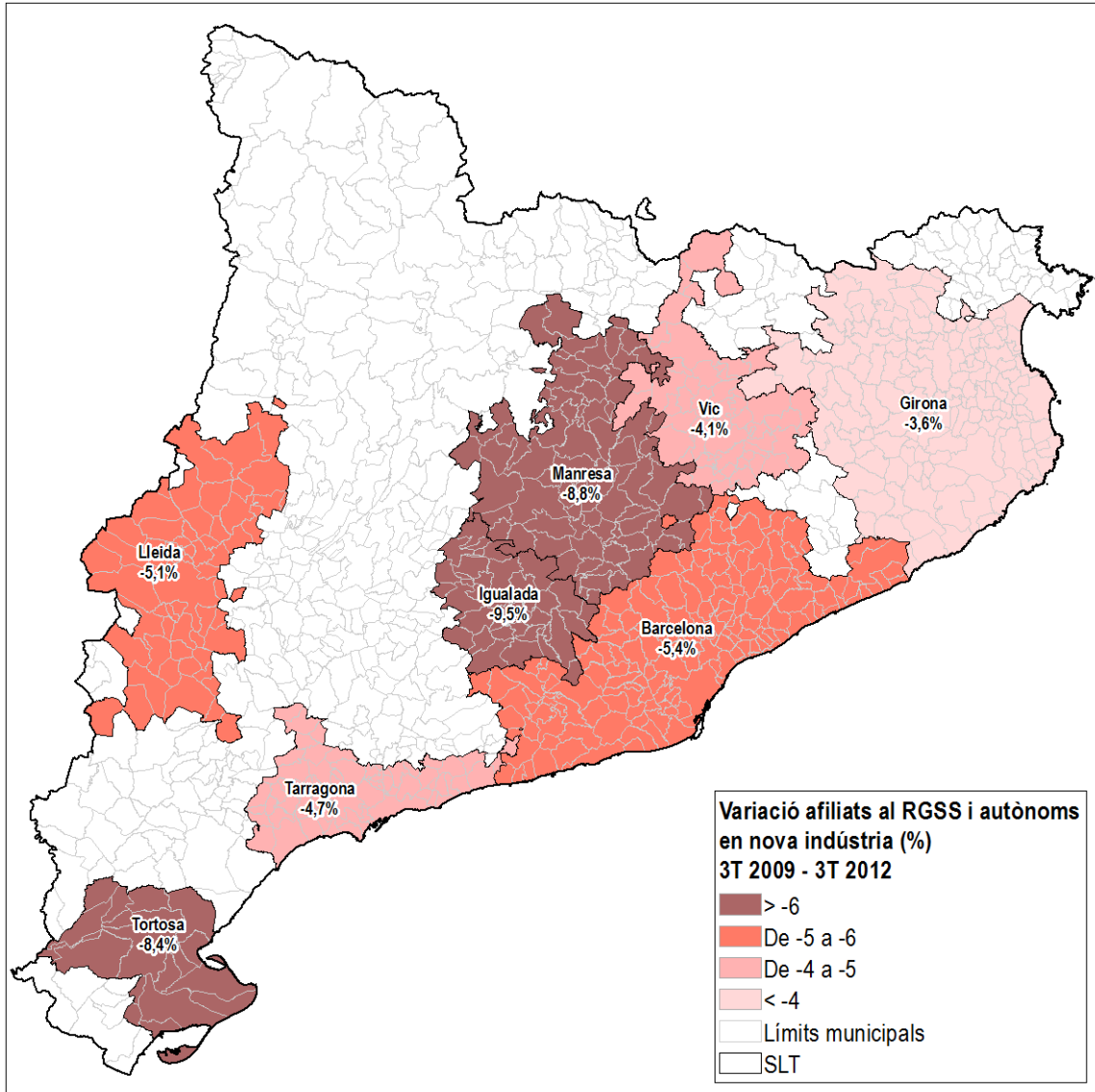
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 2.13. Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) en nova indústria dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2016 (3rs trimestres)

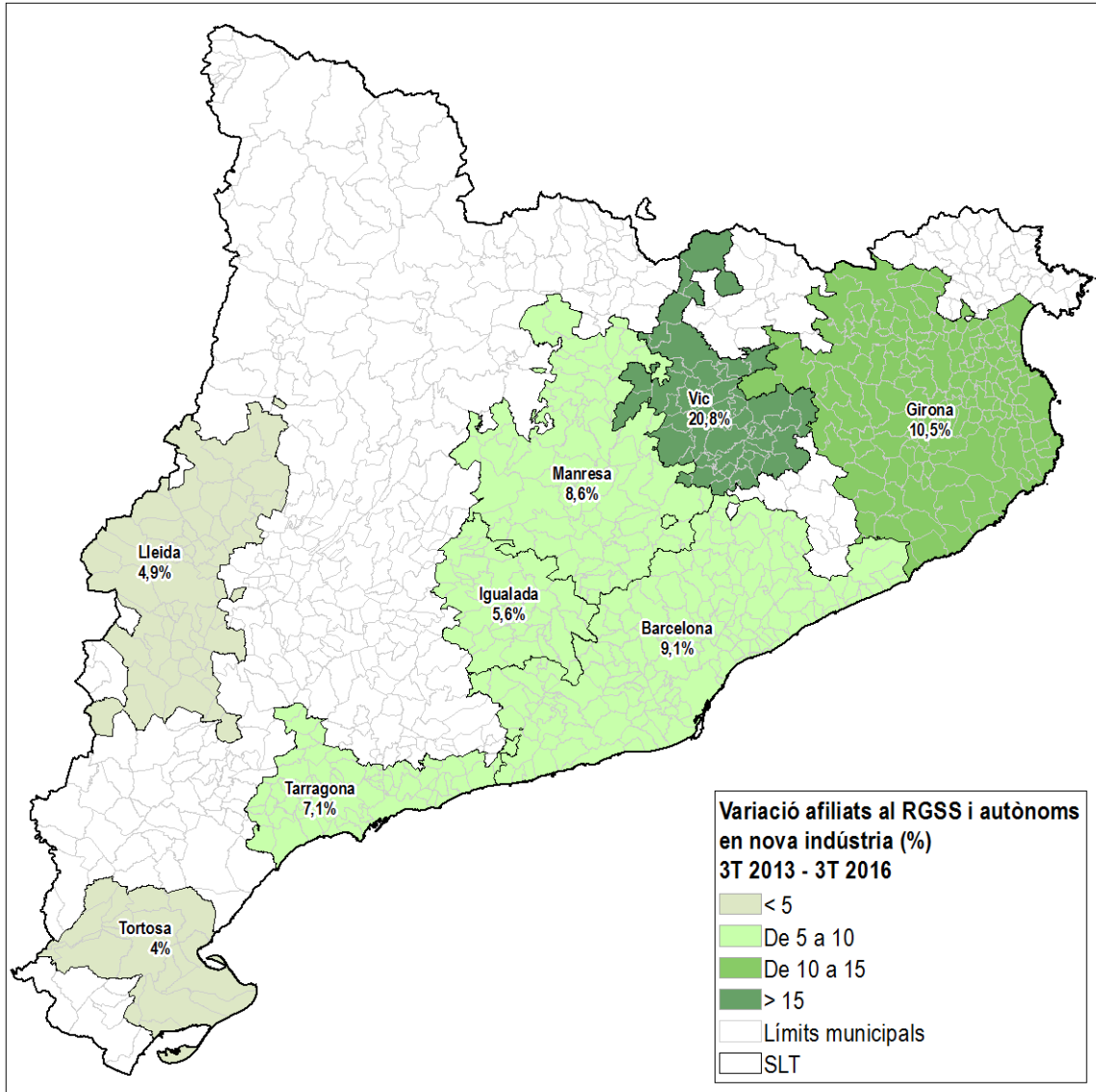
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 2.14. Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) en nova indústria dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 2.15. Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) en nova indústria dels SLT de Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada i Tortosa, 2013-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

2.6 Quadre resum

A continuació es presenta una taula resum (vegeu Taula 7) amb les dades més rellevants de població, afiliats/ades a la SS, aturats/ades registrats, contractes registrats, i ocupats a la nova indústria de cada un dels SLT seleccionats pels tercers trimestres dels anys 2009 i 2016 així com la seva evolució entre aquests anys.

De tots els SLT analitzats en el període 2009-2016 (3rs trimestres), el de Vic presenta el millor comportament ja que registra un dels increments de població més grans (2%), els majors increments de la població ocupada (8,8%), una de les majors disminucions de l'atur registrat (-21,5%) i un dels increments més grans dels contractes registrats (69%). També destaca per ser un dels SLT amb el major pes de la nova indústria sobre el total d'ocupats (66,8%) i a la vegada un dels que més creix, tant en termes de variació interanual (15,6%) com en punts percentuals (3,9 p.p.)

El SLT de Girona també presenta un comportament positiu, ja que registra taxes de variació positives de la població (1%), de la població ocupada (1,4%), dels contractes (53,7%) i al mateix temps una de les reduccions d'atur més importants (-16,2%). Tot i que no sigui un dels SLT amb el pes de la nova indústria sobre el total dels més elevats (55,2%) sí que ha presentat en el període analitzat un dels increments més importants (4,8% i 1,8 p.p.).

El SLT de Barcelona té un comportament relativament semblant al de Girona, és a dir, creixements positius de la població (0,7%), de la població ocupada (1,2%), i dels contractes (43,6%) així com reduccions del nombre d'aturats/ades significatives (-16,1%). Cal destacar que és un dels SLT amb el pes de la nova indústria sobre el total dels més elevats (61,6%) i que en el període 2009-2016 ha experimentat un creixement positiu (1%). Aquest augment però no ha fet augmentar el pes de la nova indústria sobre el total sinó que s'ha reduït de forma testimonial (-0,1 p.p.).

Pel que fa al SLT de Tarragona no és dels que presenta un millor comportament ja que el creixement de la població és molt reduït (0,3%), la població ocupada disminueix (-0,6%), el nombre de contractes és dels que menys creix (42,1%) i la població aturada és de les que es redueix menys (-7,9%). El pes de la nova indústria sobre el total és dels més baixos (51,1%) però en el període analitzat ha crescut en termes de variació interanual (0,7%) que s'ha traduït en un augment en punts percentuals (0,6 p.p.).

El SLT de Lleida destaca per registrar el major creixement de la població (2,4%) en el període analitzat però la resta d'indicadors no presenten un comportament tant positiu. La població ocupada disminueix (-3,4%), la reducció d'atur és baixa en comparació als altres SLT (-3,7%), el nombre de contractes augmenta però no és dels més elevats (50,6%). Pel que fa al pes de la nova indústria sobre el total és un dels més baixos (51,5%) i a més ha experimentat una

disminució en termes percentuals d'aquest tipus d'ocupació (-0,7%). No obstant aquesta reducció el pes de la nova indústria sobre el total és de les que més ha augmentat (1,4 p.p.).

El SLT de Manresa no presenta un dels millors comportaments ja que en el període analitzat la població és de les que més disminueix (-1,3%) i la població ocupada registra valors negatius (-0,3%). En canvi la disminució del nombre d'aturats/ades és la més elevada (-22%) i el nombre de contractes també creix de forma important (52,2%). Cal destacar que si bé presenta un pes de la nova indústria elevat (61,2%) el nombre d'afiliats/ades en nova indústria ha experimentat un disminució en termes de variació interanual (-1%) i en punts percentuals (-0,5 p.p.).

El SLT d'Igualada destaca pel seu comportament singular ja que la majoria d'indicadors són positius a excepció de la població ocupada. Concretament la població augmenta (0,7%), el nombre d'aturats/ades és dels que més disminueix (-16,6%) i un dels que augmenta més el contractes (60,3%). En canvi, la població ocupada disminueix de forma significativa (-6,1%) així com la població ocupada en nova indústria (-6,7%) i que s'acaba traslladant amb una petita disminució dels pes de la nova indústria sobre el total (-0,4 p.p, fins al 64,4%).

Finalment, el SLT de Tortosa presenta en el període seleccionat el comportament més negatiu en comparació als altres SLT. Registra la disminució de la població més elevada (-2,3%), la major disminució de la l'ocupació (-9,6%), la menor reducció d'atur (-2,6%), el menor increment dels contractes (40,2%) i la major disminució dels ocupats en nova indústria (-7,6%). Tot i aquesta situació i que presenta el menor pes de la població ocupada en nova indústria sobre el total (51%) el seu pes ha augmentat en el període analitzat (1,1 p.p.).

Taula 2. Quadre resum dels vuit principals SLT de Catalunya

2009		3T 2009				
SLT	Població	Afiliació a la SS	Aturats	Contractes	Afiliats SS a la nova indústria	% nova indústria sobre el total
Barcelona	5.010.769	2.112.545	364.700	1.072.205	1.303.973	61,7
Girona	555.693	221.867	36.726	112.911	118.342	53,3
Tarragona	478.572	187.553	34.717	100.205	94.612	50,4
Lleida	228.518	99.944	13.570	55.021	50.094	50,1
Manresa	228.482	75.386	17.325	32.409	46.518	61,7
Vic	131.926	51.565	10.320	16.820	32.427	62,9
Igualada	128.769	39.280	10.935	17.960	25.428	64,7
Tortosa	115.205	35.241	8.115	18.888	17.589	49,9

2015		3T 2016				
SLT	Població	Afiliació a la SS	Aturats	Contractes	Afiliats SS a la nova indústria	% nova indústria sobre el total
Barcelona	5.045.364	2.138.032	306.102	1.539.692	1.317.032	61,6
Girona	561.443	224.868	30.787	173.572	124.081	55,2
Tarragona	480.157	186.510	31.970	142.348	95.242	51,1
Lleida	233.951	96.570	13.069	82.857	49.753	51,5
Manresa	225.570	75.191	13.521	49.339	46.031	61,2
Vic	134.604	56.112	8.099	28.421	37.477	66,8
Igualada	129.638	36.877	9.117	28.789	23.735	64,4
Tortosa	112.593	31.871	7.905	26.489	16.261	51,0

Variació 2009-2015		Variació 3T 2009-3T 2016				
SLT	Població	Afiliació a la SS	Aturats	Contractes	Afiliats SS a la nova indústria	nova indústria sobre el total (en p.p.)
Barcelona	0,7	1,2	-16,1	43,6	1,0	-0,1
Girona	1,0	1,4	-16,2	53,7	4,8	1,8
Tarragona	0,3	-0,6	-7,9	42,1	0,7	0,6
Lleida	2,4	-3,4	-3,7	50,6	-0,7	1,4
Manresa	-1,3	-0,3	-22,0	52,2	-1,0	-0,5
Vic	2,0	8,8	-21,5	69,0	15,6	3,9
Igualada	0,7	-6,1	-16,6	60,3	-6,7	-0,4
Tortosa	-2,3	-9,6	-2,6	40,2	-7,6	1,1

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social, i Idescat

3 Subsistemes de treball del SLT de Barcelona

El SLT de Barcelona, com s'ha descrit en el capítol anterior, és un SLT de gran dimensions, format per 164 municipis i més de 5 milions d'habitants. L'objectiu d'aquest apartat és analitzar amb més detall les característiques i l'evolució del SLT de Barcelona, i per això s'ha vist la necessitat d'identificar si en el interior d'aquest SLT es poden diferenciar sistemes menors, que denominarem subsistemes de treball, subSLT. Per identificar aquests subsistemes s'ha experimentat amb diversos mètodes però finalment s'ha escollit una solució directa i consistent amb la metodologia de partida. El mètode adoptat consisteix en replicar el mateix algoritme inicial però limitat únicament als municipis que conformen el SLT del qual es volen identificar els subsistemes, en aquest cas, el SLT de Barcelona.

Com a resultat s'han obtingut 9 subSLT (Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró, Vilanova i la Geltrú, Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles)⁸ sobre els quals s'hi apliquen les dades procedents del Padró, dels registres de Seguretat Social i dels Serveis d'Ocupació de Catalunya com en la primera fase de l'estudi. L'objectiu és analitzar el funcionament intern del SLT de Barcelona, així com estudiar el comportament diferencial dels sistemes de treball interns al mercat de treball metropolità.

3.1 Població dels subSLT de Barcelona

El subSLT de Barcelona és, segons les dades de l'any 2015⁹, el més poblat (3.668.729 persones) i que representa el 72,7% de la població del SLT. A continuació, per sobre les 100.000 persones, el segueixen els SLT de Sabadell (395.347 persones i un pes sobre el total del 7,8%), Terrassa (314.201 persones i 6,2%), Mataró (274.605 persones i 5,4%) i Vilanova i la Geltrú (182.122 i 3,6%). Per altra banda, cal destacar els subSLT de menys de 100.000 persones (i un pes per sota el 2% sobre el total) de Calella (85.273 persones), Vilafranca del Penedès (73.790 persones), Malgrat de Mar (45.406 persones) i el més petit de tots, Sant Pere de Riudebitlles (5.891 persones) (vegeu Taula 3).

Pel que fa a l'evolució de de la població, entre el 2009 i el 2015 tots els subSLT de Barcelona han experimentat un creixement positiu en termes percentuals amb l'excepció del subSLT de Sant Pere de Riudebitlles (-0,4%). En termes percentuals, els majors creixements es localitzen als SLT de Malgrat de Mar (3,4%), Mataró (3,1%) i Terrassa (2,1%) mentre la resta de subSLT han tingut un creixement entre el 0% i el 2% (vegeu Mapa 3.1).

---

⁸ A l'Annex 3 es troba el llistat amb els 9 subSLT del SLT de Barcelona i els municipis que en formen part.

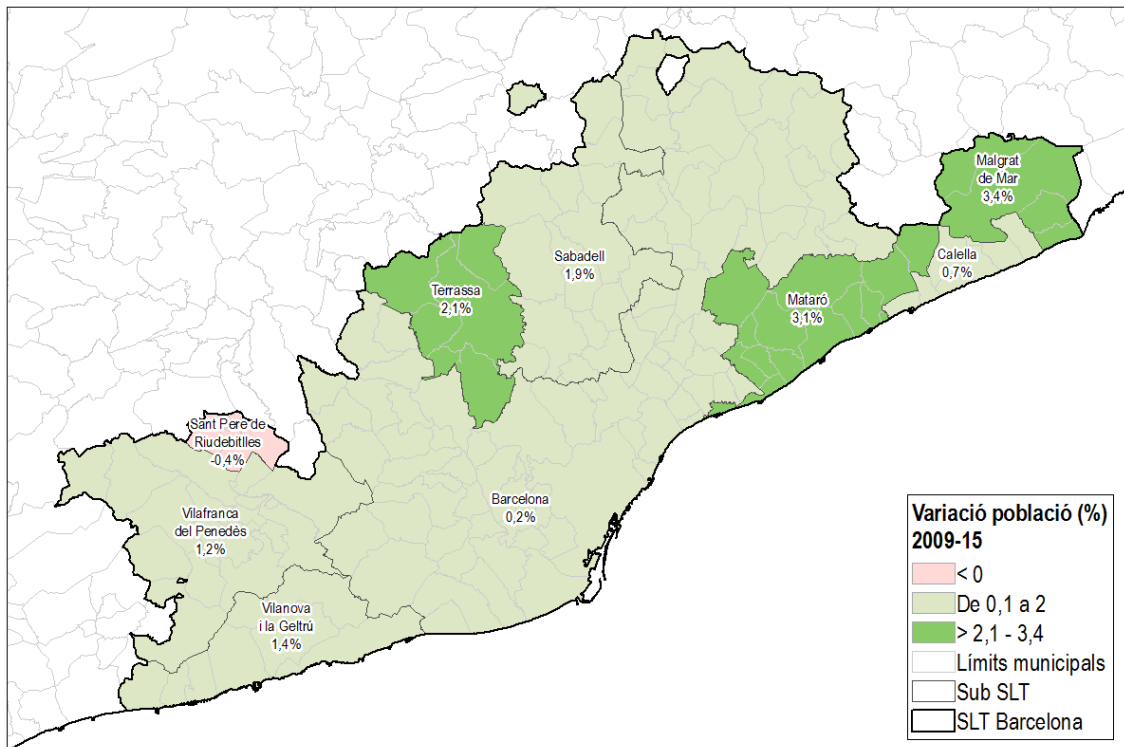
⁹ Les dades de població del 2016 no estaran disponibles abans de març del 2016.

Taula 3. Població dels nou subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2015

Nom SubSLT	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Barcelona	3.661.694	3.671.512	3.677.741	3.693.134	3.682.847	3.668.469	3.668.729
Sabadell	388.063	390.983	393.334	394.904	395.167	394.959	395.347
Terrassa	307.602	310.153	311.715	314.454	313.994	314.380	314.201
Mataró	266.423	269.325	271.722	272.412	272.792	273.575	274.605
Vilanova i la Geltrú	179.610	181.544	184.004	184.405	183.588	182.208	182.122
Calella	84.667	84.893	85.482	85.556	85.733	85.303	85.273
Vilafranca del Penedès	72.881	72.888	73.712	74.127	73.997	74.057	73.790
Malgrat de Mar	43.914	44.523	44.882	45.378	45.357	45.339	45.406
Sant Pere de Riudebitlles	5.915	5.952	5.927	5.910	5.911	5.858	5.891
SLT							
Barcelona	5.010.769	5.031.773	5.048.519	5.070.280	5.059.386	5.044.148	5.045.364

Font: IERMB a partir d'Idescat

Mapa 3.1. Taxes de variació interanual de la població dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2015

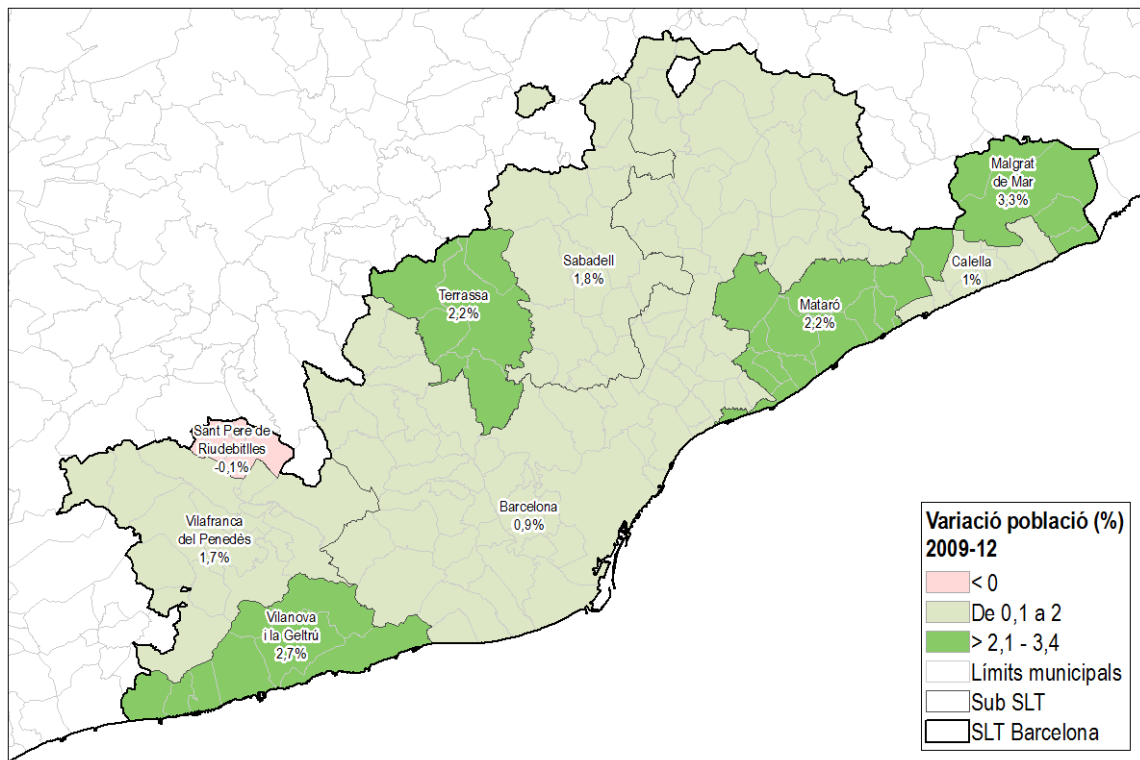

Font: IERMB a partir d'Idescat

Tot i aquest creixement generalitzat de la població, s'observen entre 2009 i 2015 dos etapes o fases diferents. Una primera etapa de creixement de població entre el 2009 i el 2012, on destaca especialment el subSLT de Malgrat de Mar amb un augment interanual de la població superior al 3%, seguits dels subSLT de Vilanova i la Geltrú, Mataró i Terrassa amb augments per sobre el 2%. La resta de subSLT tenen un creixement de la població entre l'1% i el 2% a excepció de Sant Pere de Riudebitlles que disminueix un -0,1% (vegeu Mapa 3.2).

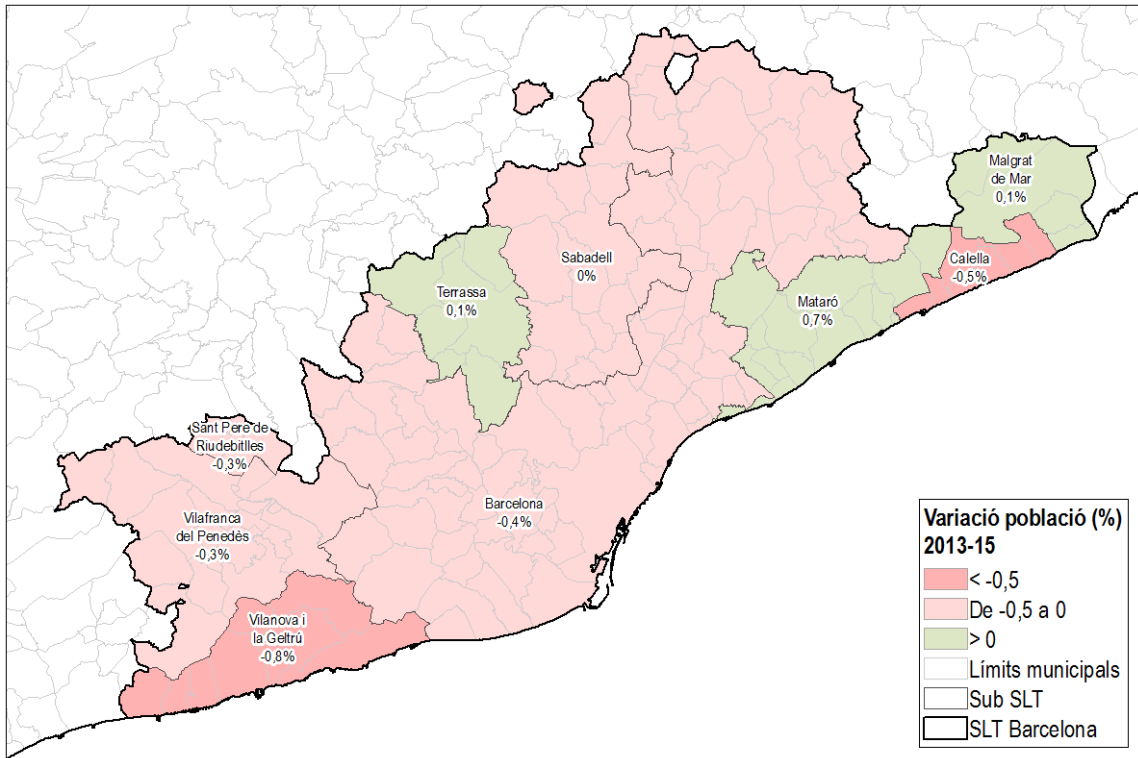
A partir del 2013 en endavant s'inicia una segona etapa de disminució de la població però que només afecta a alguns subSLT. Concretament disminueix la població als subSLT de Vilanova i la Geltrú (-0,8%), Calella (-0,5%), Barcelona (-0,4%), Vilafranca del Penedès i Sant Pere de Riudebitlles (ambdós un -0,3%). La resta de subSLT és a dir Malgrat de Mar i Terrassa augmenta la població de forma pràcticament testimonial (al voltant del 0,1%) i només Mataró té un creixement més gran (0,7%) (vegeu Mapa 3.3).

Mapa 3.2. Taxes de variació interanual de la població dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2012

Font: IERMB a partir d'Idescat

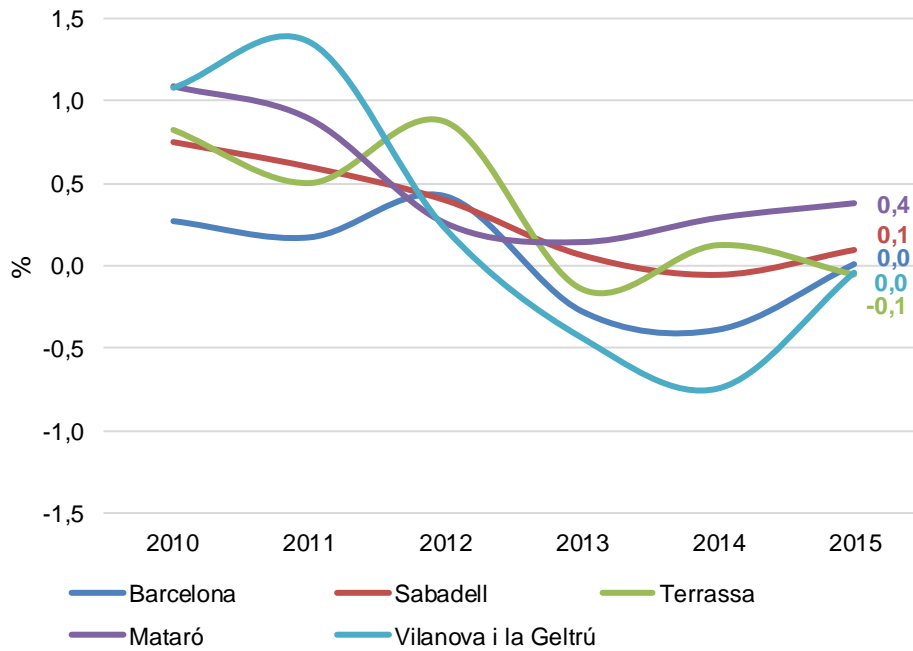
Mapa 3.3. Taxes de variació interanual de la població dels subSLT del SLT de Barcelona, 2013-2015

Font: IERMB a partir d'Idescat

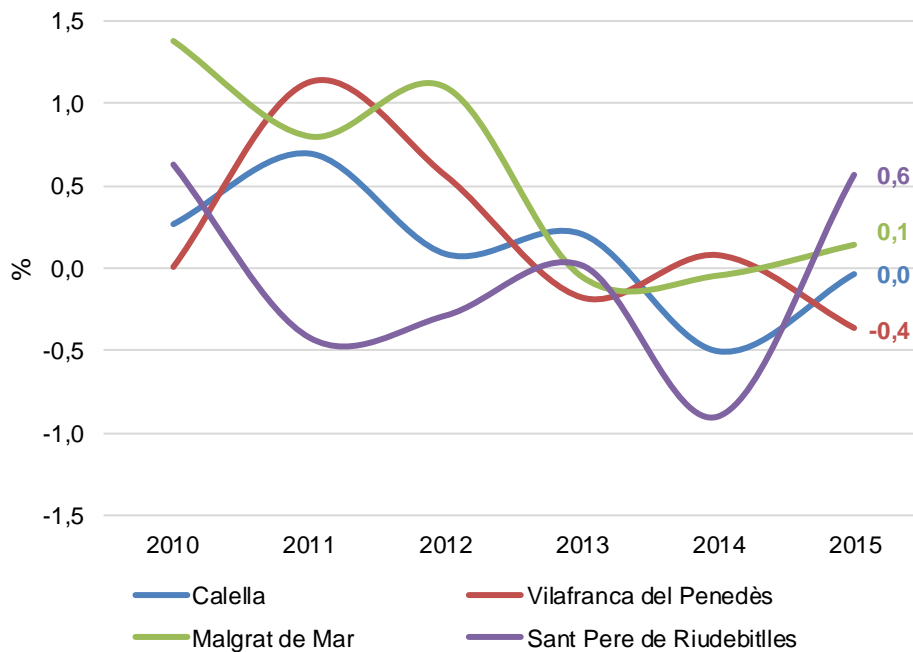
Si s'analitza la variació interanual de la població, s'observen les dos etapes descrites anteriorment: una primera etapa de creixement de la població entre el 2009 i el 2012 i una segona etapa de disminució de la població a partir del 2013. Durant l'any 2015 en molts subSLT continua la disminució de la població (Terrassa, Vilanova i la Geltrú, Calella i Vilafranca del Penedès), mentre que a la resta de subSLT (com Barcelona, Sabadell, Mataró, Malgrat de Mar Sant Pere de Riudebitlles) augmenta la població de forma poc significativa (vegeu Gràfic 3.1 i Gràfic 3.2).

Gràfic 3.1 Taxes de variació interanual de la població dels SubSLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2010-2015

Font: IERMB a partir d'Idescat

Gràfic 3.2 Taxes de variació interanual de la població dels SubSLT de Calella, Vilafranca del penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles; 2010-2015

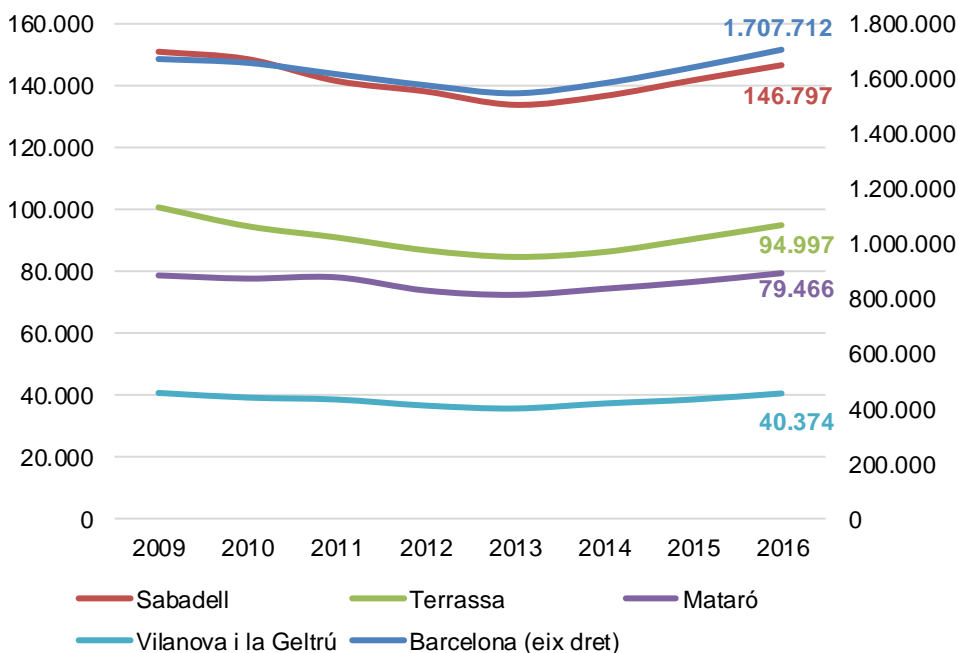

Font: IERMB a partir d'Idescat

3.2 Afiliats/ades a la SS dels subSLT

Respecte la població ocupada, el tercer trimestre de 2016, al subSLT de Barcelona es registren el major nombre d'ocupats: 1.707.712 treballadors/ores (afiliats/ades al Règim General de la Seguretat Social i Autònoms) i que representa el 79,9% de la població ocupada del SLT. A continuació, destaquen els SLT de Sabadell (146.797 treballadors/ores), Terrassa (94.997 treballadors/ores), Mataró (79.466 treballadors/ores) i Vilanova i la Geltrú (40.374 treballadors/ores) (vegeu Gràfic 3.3). També cal destacar per sota de 40.000 treballadors/ores els subSLT de Vilafranca del Penedès (26.852), Calella (25.418) Malgrat de Mar (14.805) i finalment Sant Pere de Riudebitlles (1.611) (vegeu Gràfic 3.4). Pel que fa a la seva evolució, la majoria dels subSLT seleccionats es caracteritzen per una disminució de l'ocupació entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2013, però que torna a créixer a partir del tercer trimestre de 2014. Pel tercer trimestre de l'any 2016, molts dels subSLT estan a punt de recuperar el nivells d'ocupació del tercer trimestre de 2009 i, de fet, Barcelona, Mataró, Calella i Malgrat de Mar ja els han superat.

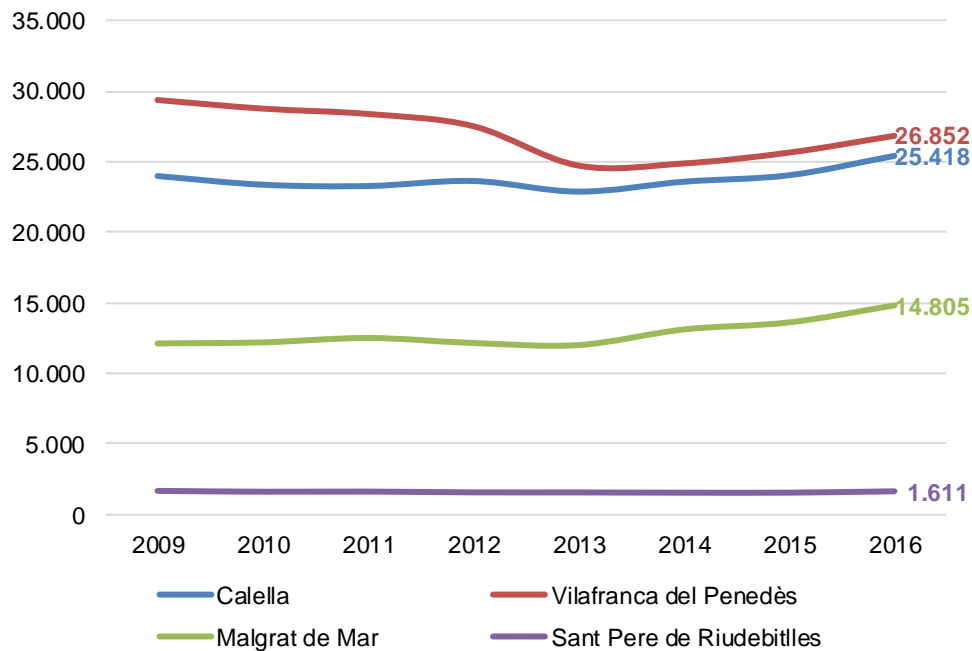
Gràfic 3.3 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels subSLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.4 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels subSLT de Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar, Sant Pere de Riudebitlles; 2009-2016 (3rs trimestres)

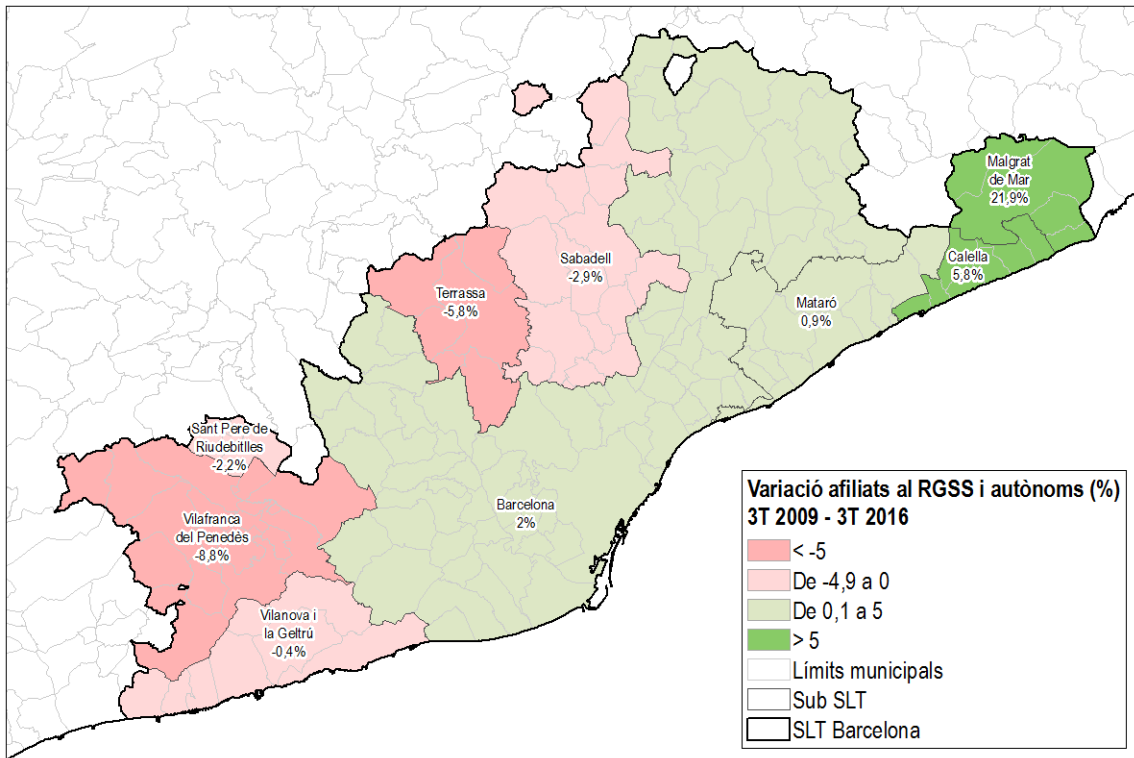
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

En termes de variació interanual, l'ocupació entre (els tercers trimestres) del 2009 i 2016, només quatre subSLT presenten valors positius, especialment el de Malgrat de Mar (21,9%), seguit per Calella (5,8%), Barcelona (2%) i Mataró (0,9%). La resta de SLT presenta una evolució negativa, sobretot els subSLT de Vilafranca del Penedès (-8,8%) i Terrassa (-5,8%) (vegeu Mapa 3.4).

Entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2012, la taxa de variació interanual de l'ocupació és negativa en tots els subSLT a excepció de Malgrat de Mar que augmenta un 0,2%. Destaquen especialment les disminucions de l'ocupació del 10% o més, als subSLT de Terrassa (-14%) i Vilanova i la Geltrú (-10,2%). La resta de subSLT tenen disminucions per sota el 10%, sent Calella (-1,4%) el que menys ha disminuït (vegeu Mapa 3.5).

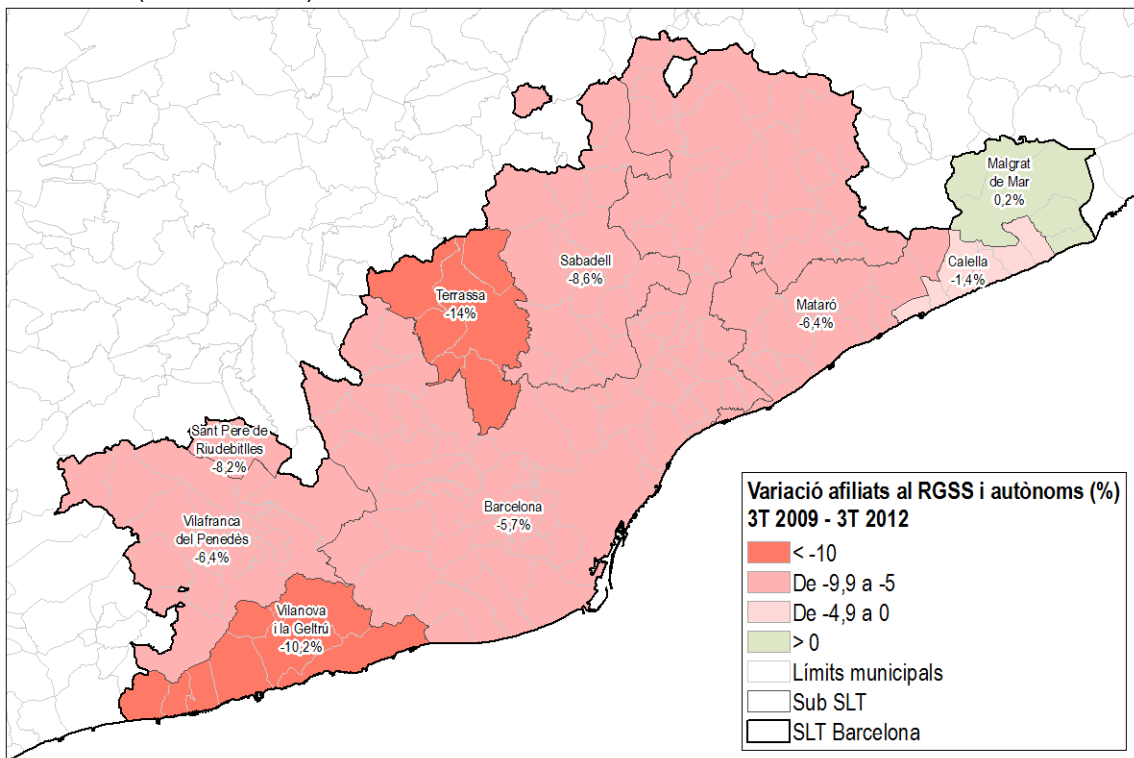
En canvi, en el període 2013-2016, tots els subSLT tenen taxes de variació interanual positiva, en especial Malgrat de Mar (23,1%), els segueixen els subSLT de Vilanova i la Geltrú (13,8%) i Terrassa (12,4%). La resta de SLT tenen taxes de variació de l'ocupació per sota el 12%, sent el subSLT de Sant Pere de Riudebitlles el que menys ha augmentat (6,8%) (vegeu Mapa 3.6).

Mapa 3.4. Taxes de variació interanual de la població ocupada dels subSLT de Barcelona, 2009-2016 (3rs trimestres)

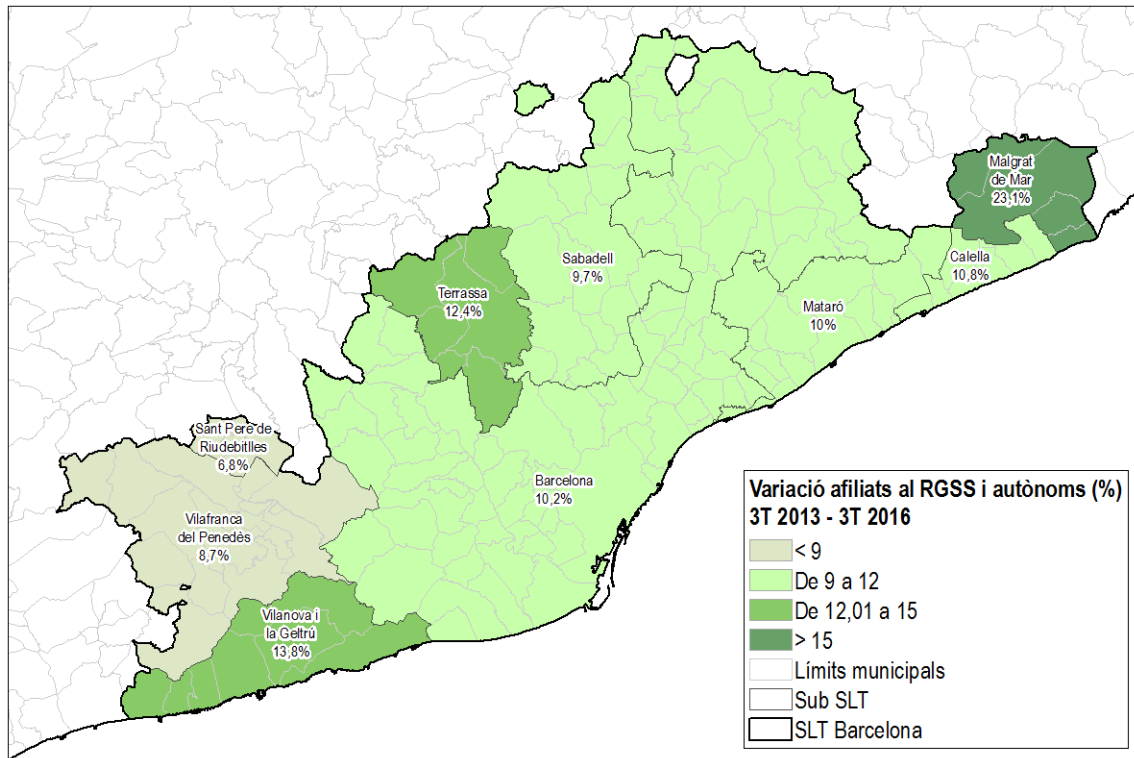
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.5. Taxes de variació interanual de la població ocupada dels subSLT de Barcelona, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

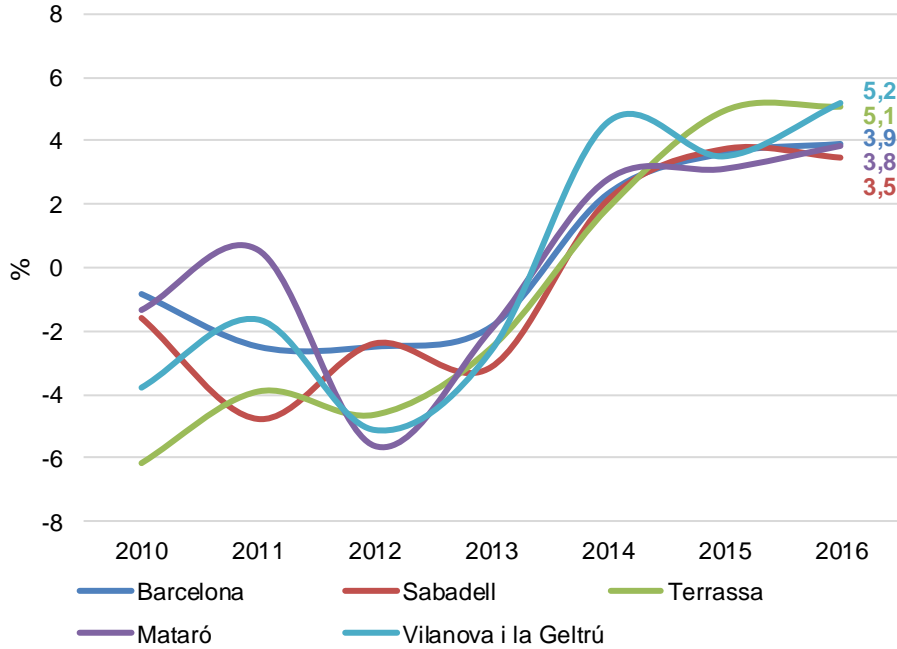
Mapa 3.6. Taxes de variació interanual de la població ocupada dels subSLT de Barcelona, 2013-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

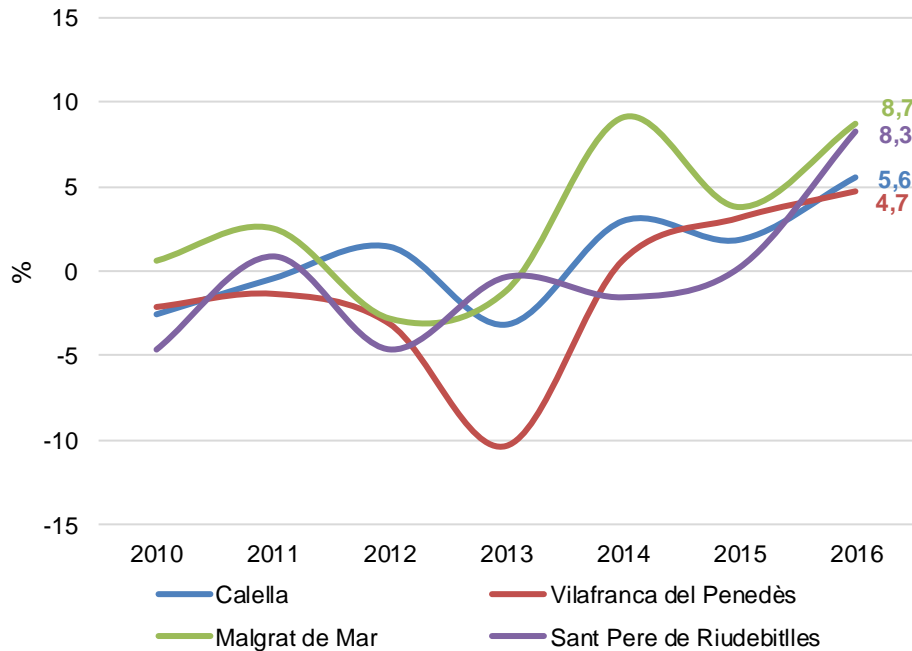
Si s'analitza l'evolució de la variació interanual de l'ocupació, la majoria dels subSLT tenen des del tercer trimestre de l'any 2014 una evolució positiva i creixent cada any que passa. D'entre tots els subSLT cal destacar el cas de Malgrat de Mar que presenta un comportament positiu pràcticament tots els anys analitzats (a excepció del 2012 i 2013) i el tercer trimestre de 2016 s'observa el creixement més elevat de tots (8,7%). Els subSLT de Calella, Vilanova i la Geltrú i Terrassa es caracteritzen per creixement de l'ocupació superior al 5% el tercer trimestre de 2016 mentre que la resta de subSLT (Vilafranca del Penedès, Barcelona, Mataró i Sabadell) presenten creixements inferiors al 5% en el mateix període de temps. Finalment, destacar el subSLT de Sant Pere de Riudebitlles que presenta taxes de variació interanual negatives fins el tercer trimestre de 2014 seguit d'un creixement moderat el tercer trimestre de 2015 i no és fins el tercer trimestre de 2016 que presenta una de les taxes de creixement més elevades (8,3%) (vegeu Gràfic 3.5 i Gràfic 3.6).

Gràfic 3.5 Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels subSLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.6 Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) dels subSLT de Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar, Sant Pere de Riudebitlles; 2010-2016 (3rs trimestres)

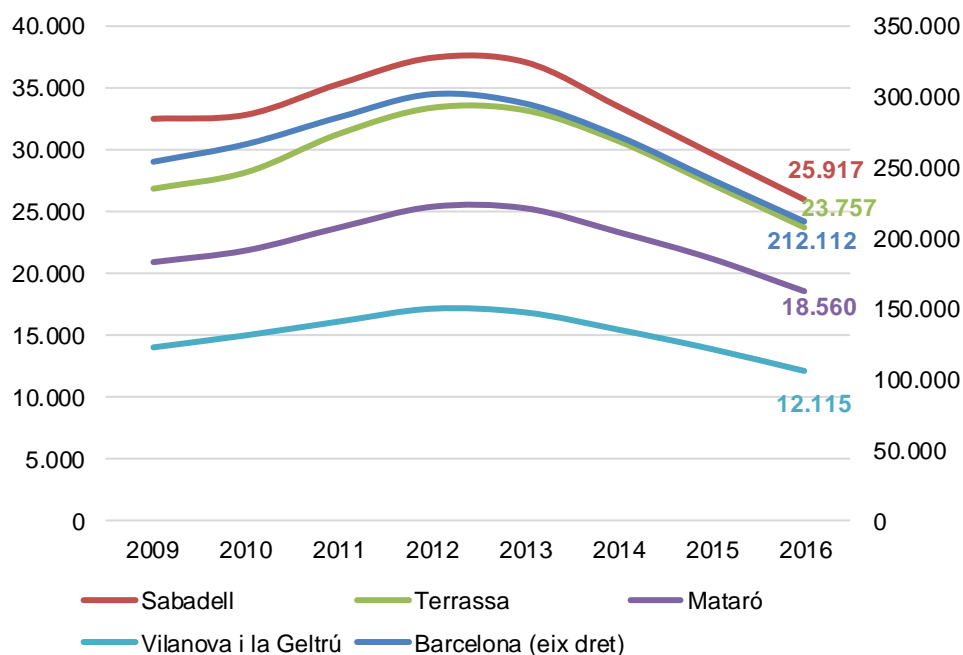
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

3.3 Atur registrat dels subSLT

El subSLT de Barcelona és l'àmbit amb el major nombre d'aturats/ades en nombre absolut (212.112 aturats/ades) el tercer trimestre de 2016 i que representa el 69,3% de la població aturada del SLT. A continuació, destaquen els subSLT de Sabadell (25.917 aturats/ades) i Terrassa (23.757 aturats/ades), seguits dels subSLT de Mataró (18.560 aturats/ades) i Vilanova i la Geltrú (12.115 aturats/ades). Finalment, els subSLT amb menys aturats/ades són els de Calella (5.607) Vilafranca del Penedès (4.573), Malgrat de Mar (3.152) i Sant Pere de Riudebitlles (309) (vegeu Gràfic 3.7 i Gràfic 3.8).

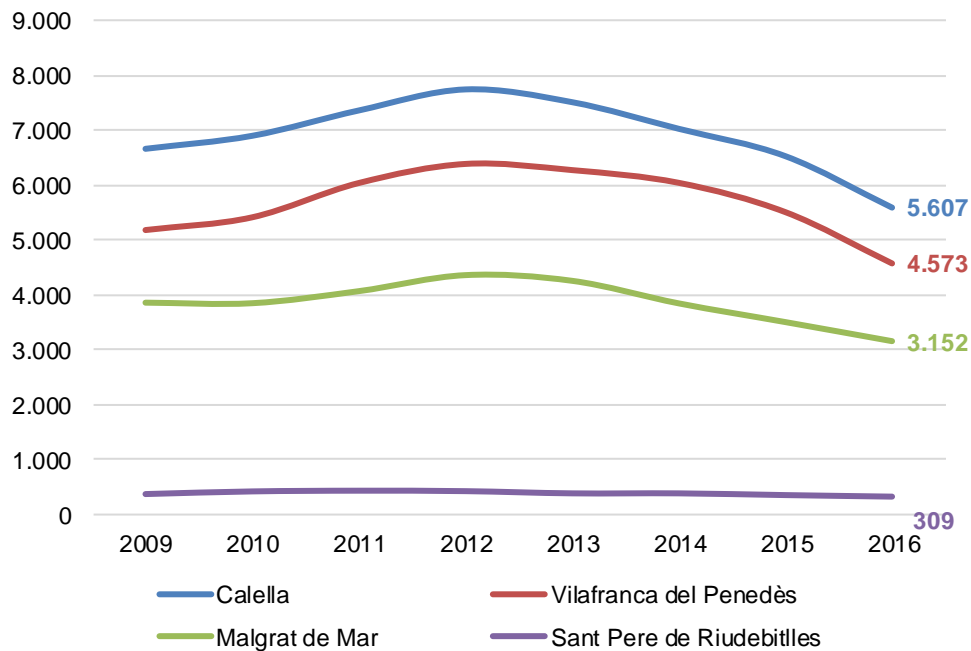
La crisi econòmica iniciada a partir del 2008 va fer que el nombre d'aturats/ades s'incrementés de forma important fins arribar a valors màxims el tercer trimestre del 2012. A partir del tercer trimestre de 2013, el nombre d'aturats/ades va començar a disminuir de forma destacada any rere any. De tal manera que pel tercer trimestre de 2016 tots els SLT tenen un nivell d'atur entre un 15-20% inferior al del tercer trimestre de 2009.

Gràfic 3.7 Població aturada dels subSLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.8 Població aturada dels subSLT de Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar, Sant Pere de Riudebitlles; 2009-2016 (3rs trimestres)

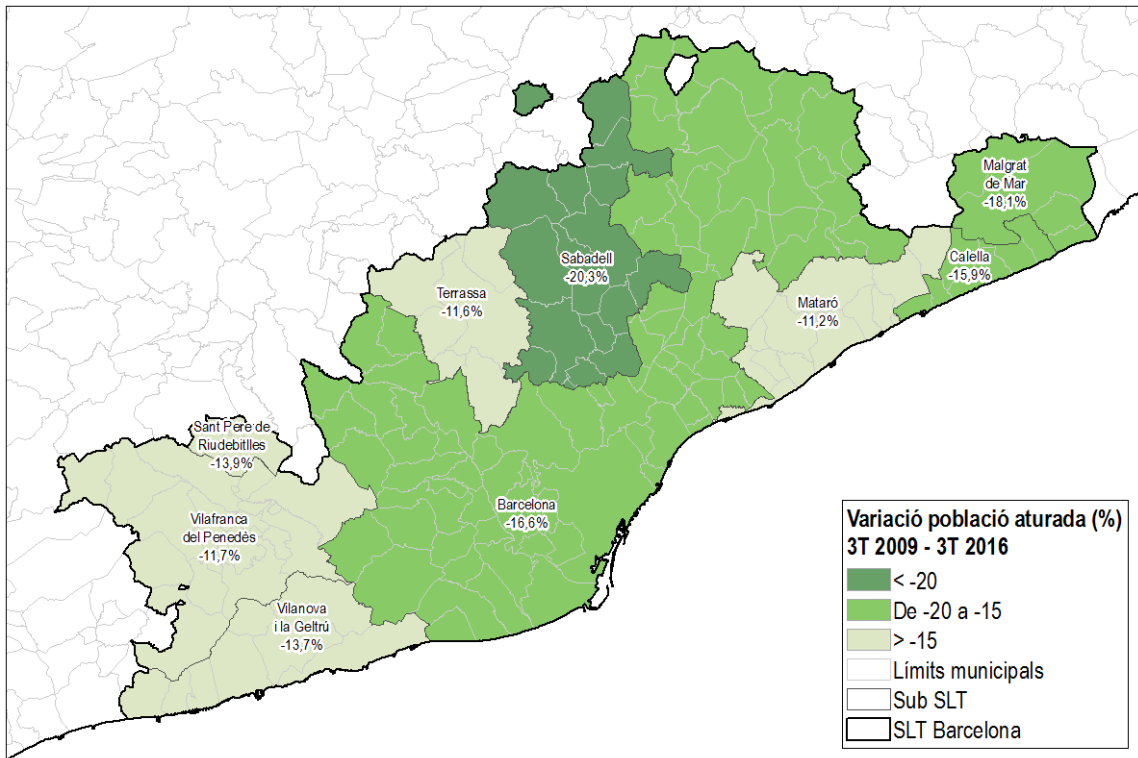
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Pel que fa a l'evolució entre el tercer trimestre 2009 i el 2016, la població aturada dels subSLT del SLT de Barcelona ha experimentat una disminució tant en valor absolut com en termes percentuals. El subSLT de Sabadell és el que ha experimentat la disminució més important (superior al -20%). Els subSLT de Malgrat de Mar, Barcelona i Calella també han notat caigudes importants de l'atur (al voltant del -15 al -20%). La resta de subSLT la disminució de l'atur, en comparació, ha estat inferior al -15%, sent els subSLT de Vilafranca del Penedès (-11,7%), Terrassa (-11,6%), i Mataró (-11,2%) els que menys han baixat el nombre d'aturats/ades (vegeu Mapa 3.7).

Com a conseqüència de la crisi econòmica, entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2012, la taxa de variació interanual de l'atur augmenta en tots els subSLT si bé no ho fa en la mateixa intensitat en cadascun d'ells. Els subSLT més afectats i que experimenten augments superiors al 20% són els de Terrassa (24,2%), Vilafranca del Penedès (23,2%), Vilanova i la Geltrú (22,4%) i Mataró (21,3%). La resta de subSLT augmenten la taxa de variació interanual de l'atur entre un 15% i un 20% mentre que el subSLT de Malgrat de Mar és el que menys augmenta de tots (12,9%) (vegeu Mapa 3.8).

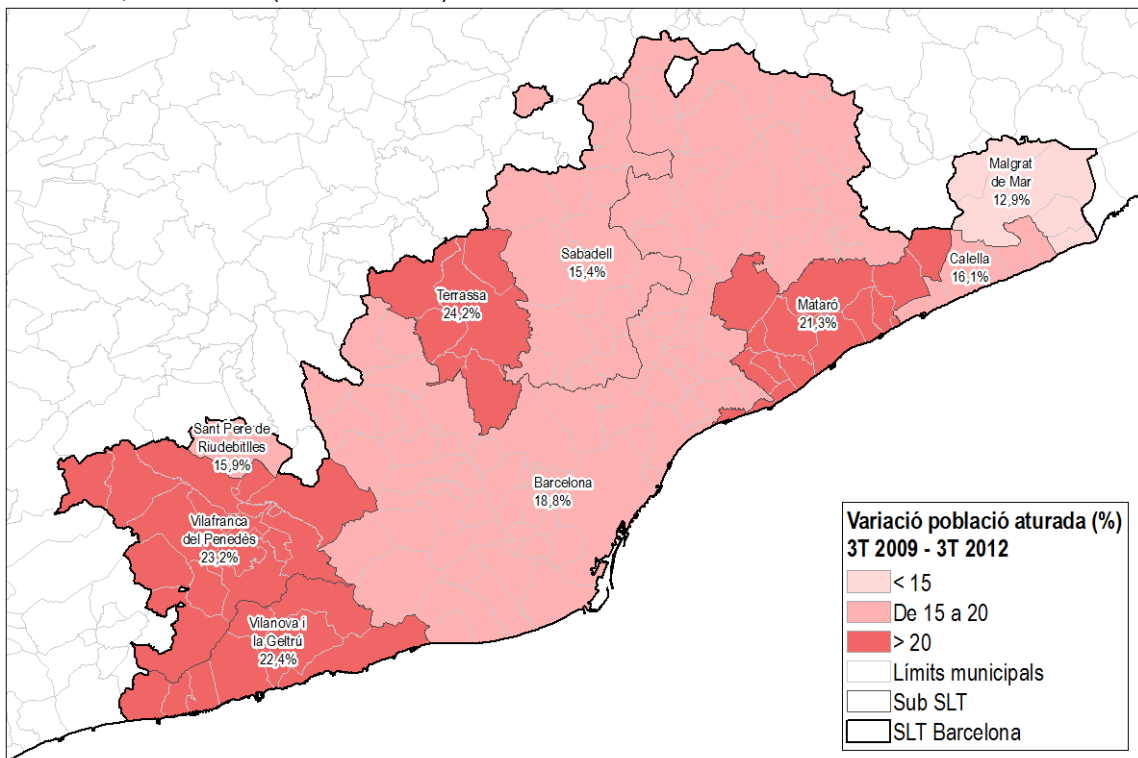
L'etapa de disminució de l'atur experimentada entre el 2013 i el 2016 (tercers trimestres) afecta a tots els subSLT si bé el subSLT de Sabadell és el que aconsegueix la reducció d'atur més destacada (-30,2%). La gran majoria de subSLT disminueixen la taxa de variació interanual de l'atur entre el -25% i el -30% mentre el subSLT de Sant Pere de Riudebitlles és el que menys disminueix (-17,2%) (vegeu Mapa 3.9).

Mapa 3.7. Taxes de variació interanual de la població aturada dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2016 (3rs trimestres)

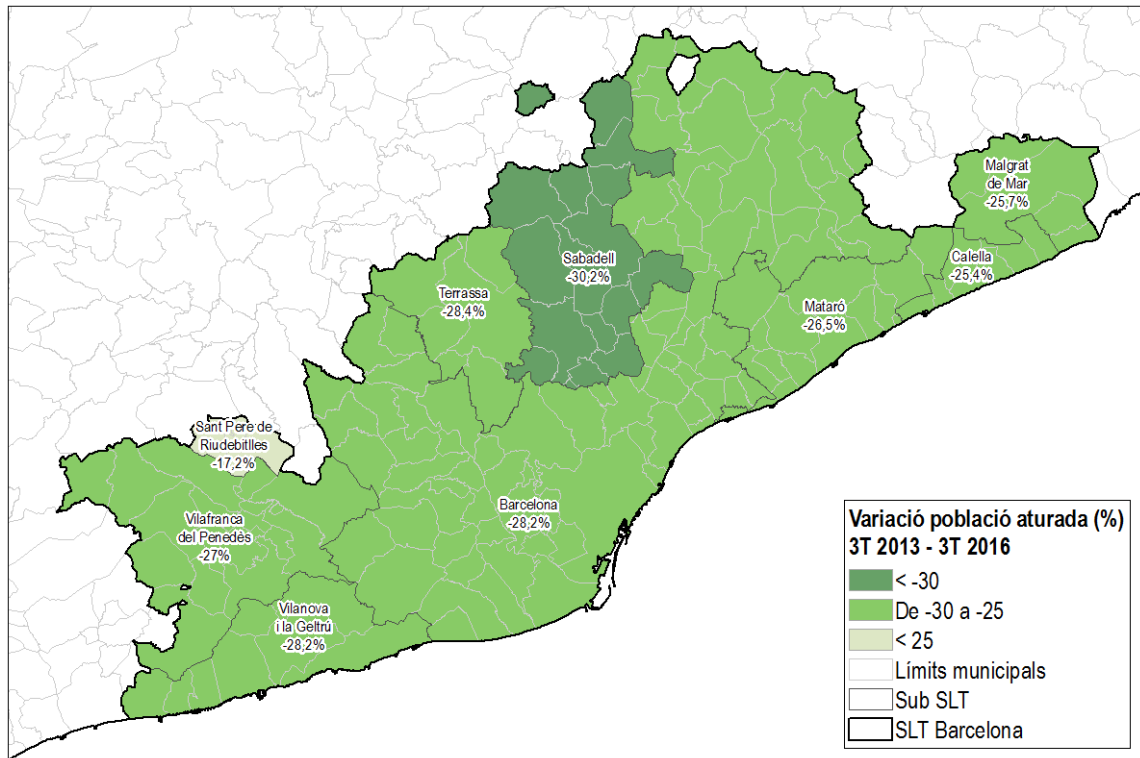
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.8. Taxes de variació interanual de la població aturada dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.9. Taxes de variació interanual de la població aturada dels subSLT del SLT de Barcelona, 2013-2016 (3rs trimestres)

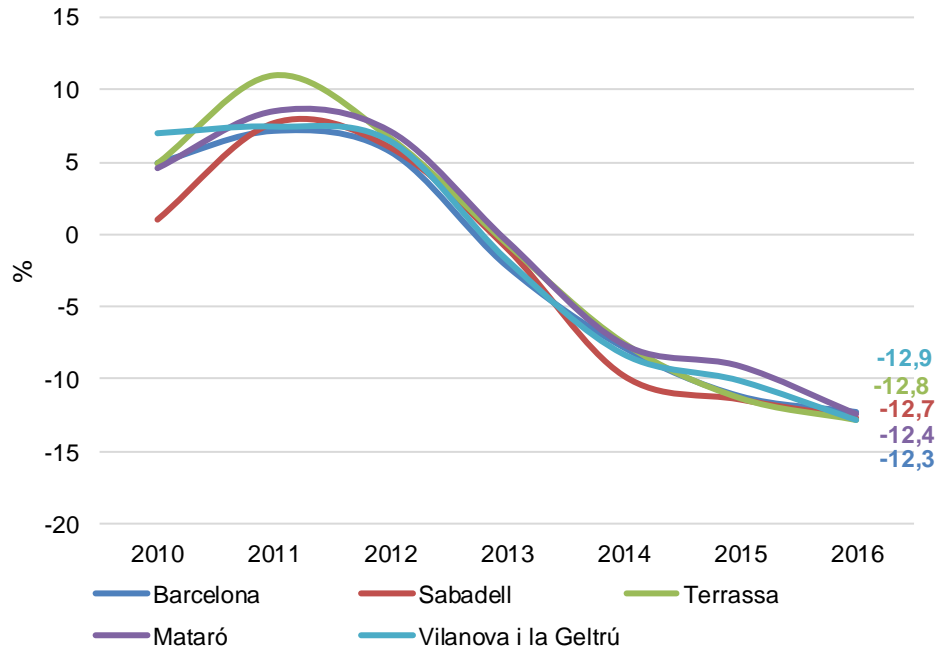

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Si s'analitza la variació interanual de l'atur, tots els subSLT es caracteritzen perquè entre el tercer trimestre de l'any 2010 i del 2012 aquesta és positiva, sent el tercer trimestre del 2011 quan s'assoleixen els valors més elevats. A partir del tercer trimestre de 2013 comença a disminuir la taxa de variació interanual de l'atur i cada any la reducció és més elevada fins assolir el tercer trimestre de 2016 valors per sobre del -10% en la majoria de subSLT. Concretament sembla que pel tercer trimestre de 2016 els subSLT de Vilafranca del Penedès i Calella experimenten les majors disminucions de l'atur (-16,9% i -14,2% respectivament). La majoria de subSLT disminueixen la taxa de variació interanual de l'atur al voltant del 12% i només Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles la reducció és inferior al 10% (vegeu Gràfic 3.9 i Gràfic 3.10).

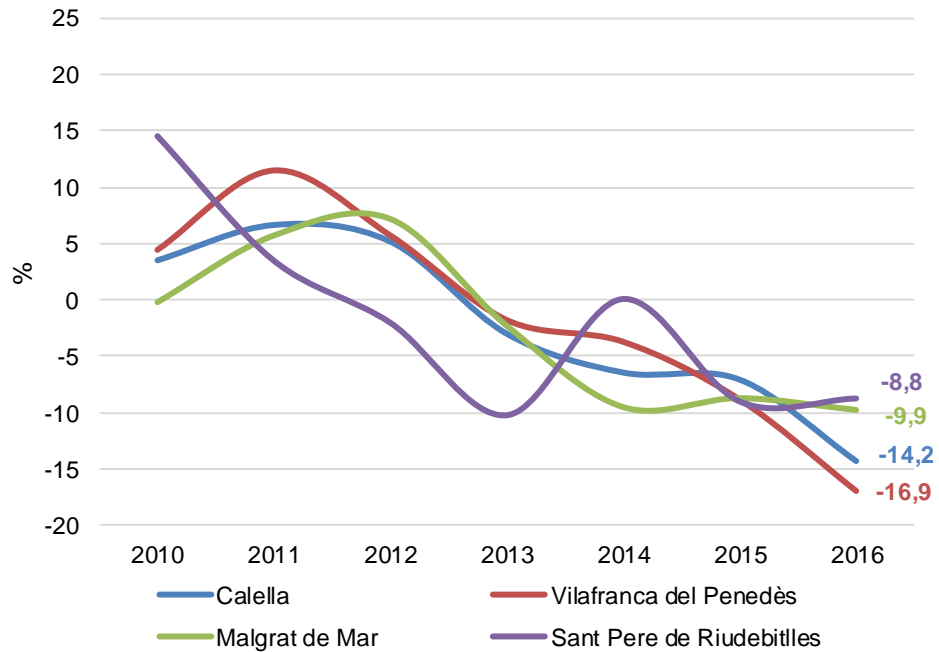

Gràfic 3.9 Taxes de variació interanual de la població aturada dels subSLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.10 Taxes de variació interanual de la població aturada dels subSLT de Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar, Sant Pere de Riudebitlles; 2010-2016 (3rs trimestres)

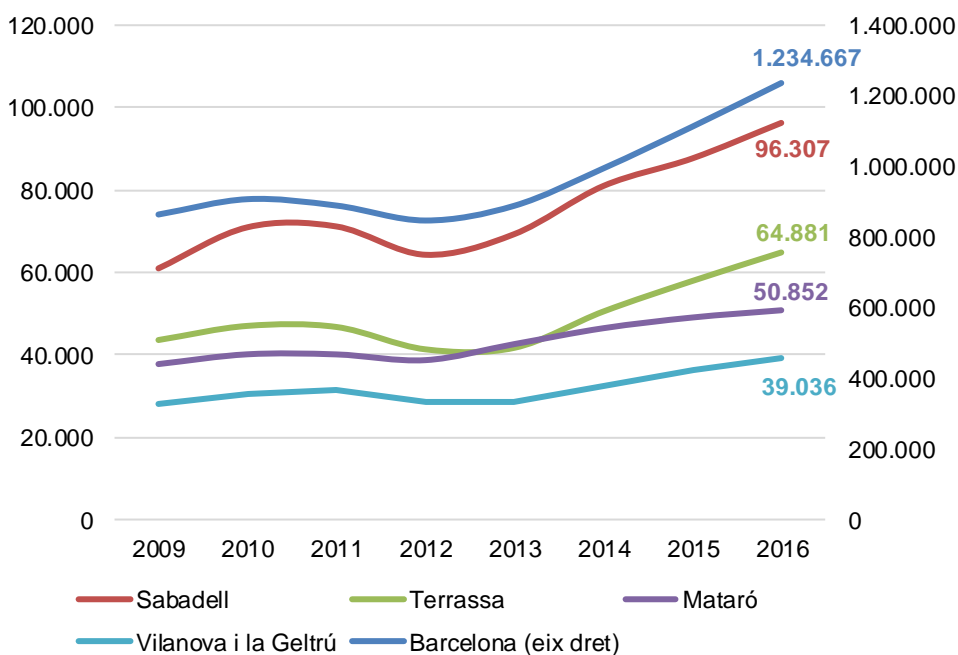
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

3.4 Contractes registrats dels subSLT

Barcelona és el subSLT que concentra el major nombre de contractes acumulats els primers nou mesos de l'any (1.234.667 contractes) i que representa el 80% dels contractes del SLT. El segon subSLT amb més contractes és el de Sabadell (96.307) seguit pel de Terrassa (64.881). En quarta posició destaca el SLT de Mataró (50.852) seguit pel de Vilanova i la Geltrú (39.036) i el de Vilafranca del Penedès (24.571). Els subSLT de Calella concentra 18.285 contractes mentre que Malgrat de Mar n'hi ha més de la meitat d'aquest (9.999). Finalment el subSLT de Sant Pere de Riudebitlles és el que acumula menys contractes (1.094) (vegeu Gràfic 3.11 i Gràfic 3.12).

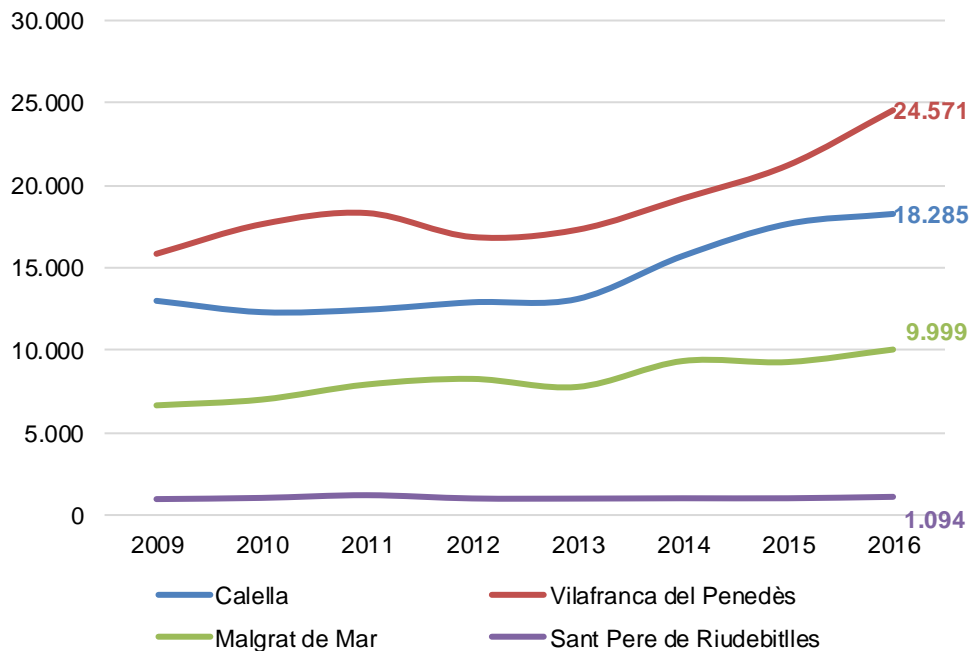
Pel que fa a l'evolució dels contractes registrats en la majoria des subSLT del SLT de Barcelona s'observa un augment d'aquests entre el 2009 i el 2010 (tercers trimestres) per a continuació disminuir entre els anys 2011 i 2012 (tercers trimestres). A partir del tercer trimestre de 2013 el nombre de contractes registrats acumulats torna a créixer continuadament de tal forma que s'arriba a superar els nivells del 2009.

Gràfic 3.11 Contractes acumulats els primers nou mesos de l'any als SLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2009-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.12 Contractes acumulats els primers nou mesos de l'any als SLT de Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles; 2009-2016 (3rs trimestres)

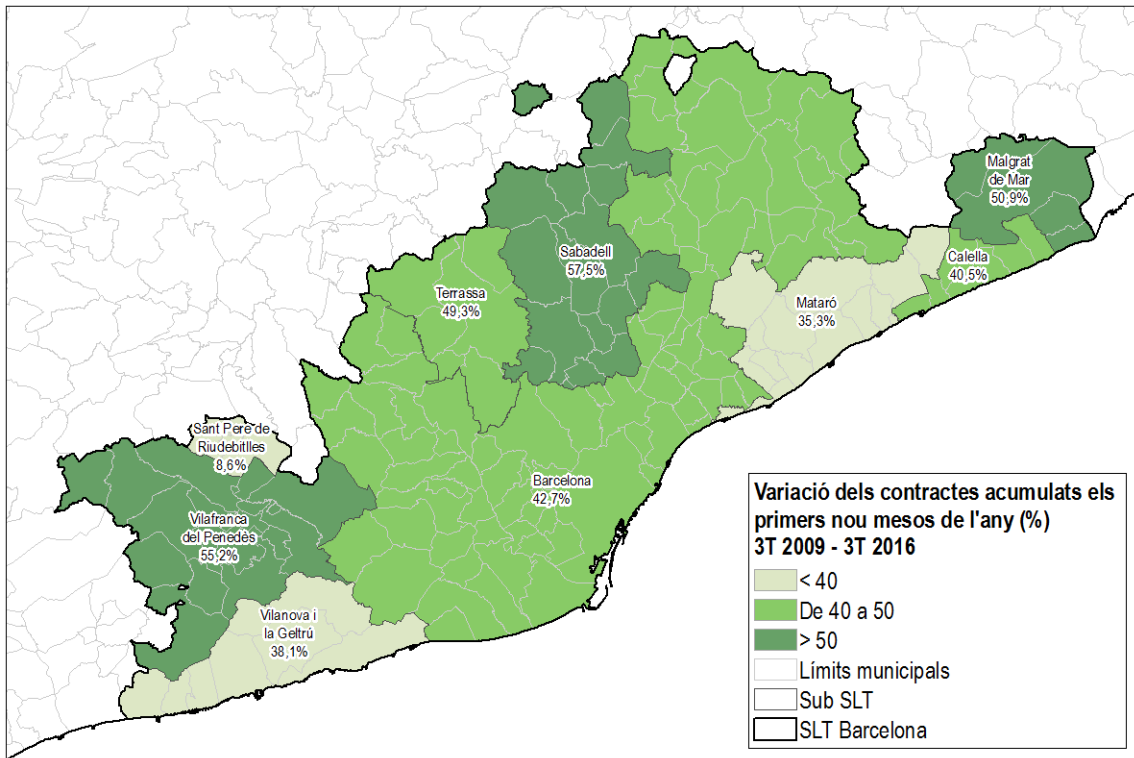
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016 s'ha produït un creixement positiu de la taxa de variació interanual dels contractes registrats a tots els subSLT i de forma especial als subSLT de Malgrat de Mar (50,9%), Vilafranca del Penedès (55,2%) i Sabadell (57,5%). També es registren increments destacats (entre el 40% i el 50%) als subSLT de Terrassa (49,3%), Barcelona (42,7%) i Calella (40,5%) mentre la resta de subSLT el creixement és inferior al 40% (vegeu Mapa 3.10).

Durant el període 2009-2012 (tercers trimestres) només tres subSLT ha disminuït el nombre de contractes registrats: Terrassa (-5,2%), Barcelona (-2%) i Calella (-0,7%). La resta de subSLT experimenten un creixement positiu dels contractes registrats i en especial el subSLT de malgrat de Mar (24,1%). La resta de subSLT presenten creixements positius però inferiors al 10% (vegeu Mapa 3.11).

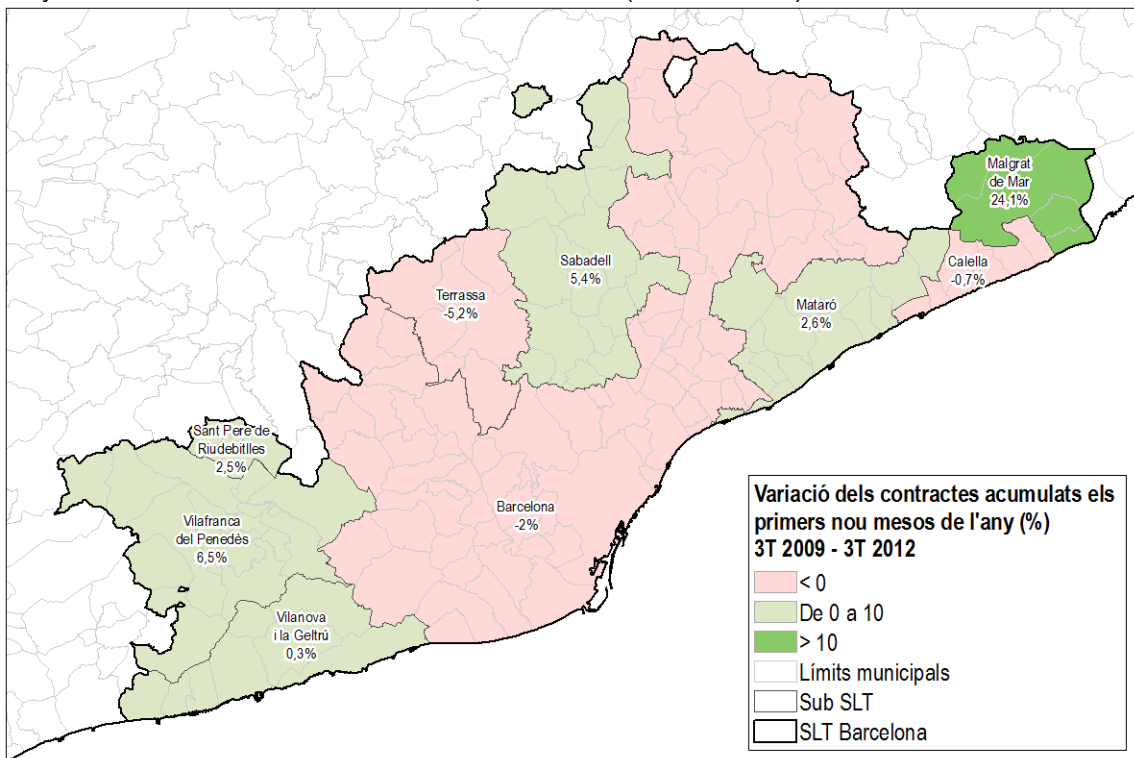
Pel període 2013-2016 (tercers trimestres) tots els subSLT experimenten un gran creixement del nombre de contractes registrats. El subSLT de Terrassa és el que més creix (56,2%) seguit pel de Vilafranca del Penedès (42,1%). La resta de subSLT tenen un creixement inferior al 40% sent el subSLT de Sant Pere de Riudebitlles el que menys creix (6,6%) (vegeu Mapa 3.12).

Mapa 3.10. Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2016 (3rs trimestres)

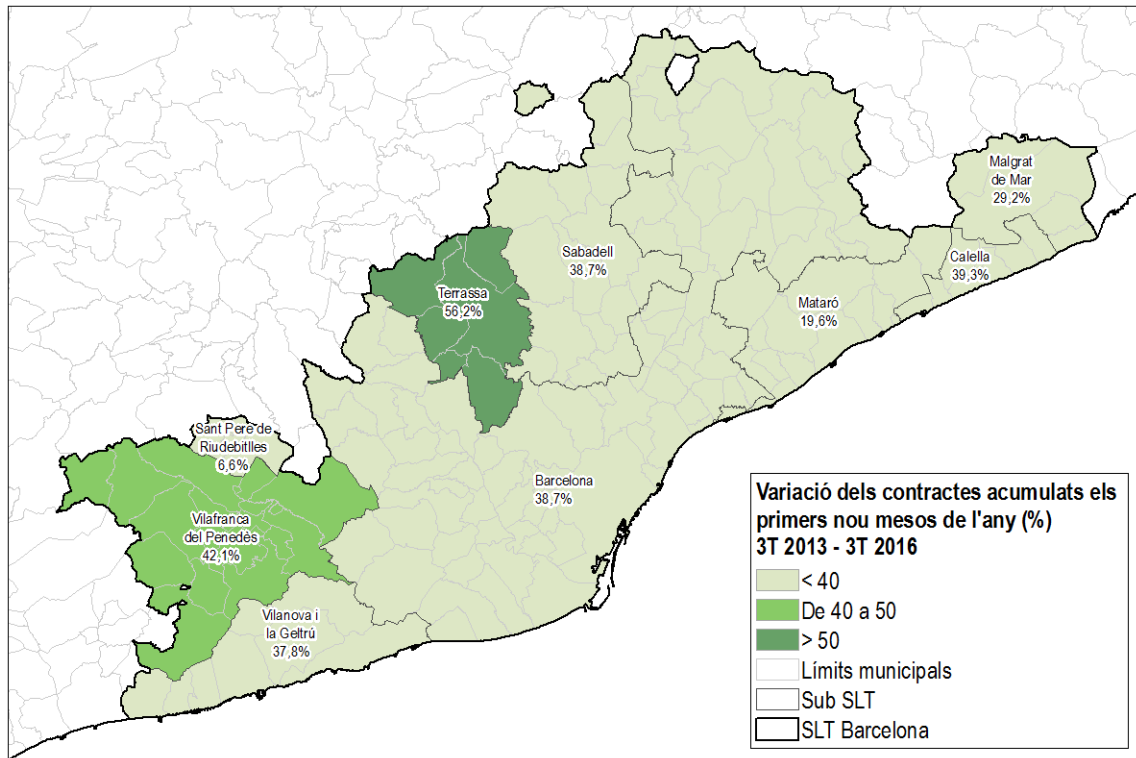
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.11. Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

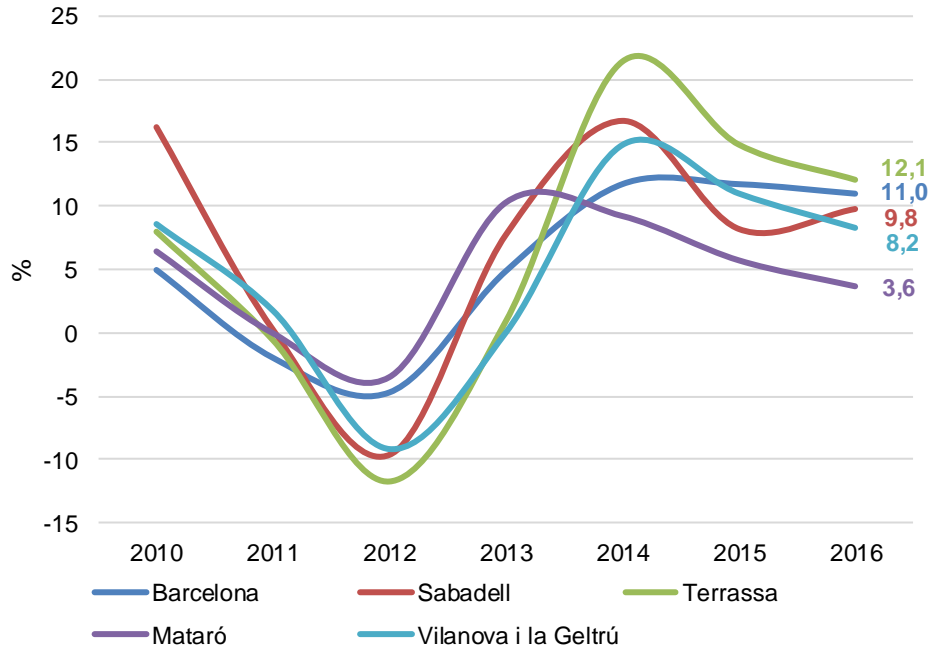
Mapa 3.12. Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels subSLT del SLT de Barcelona, 2013-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

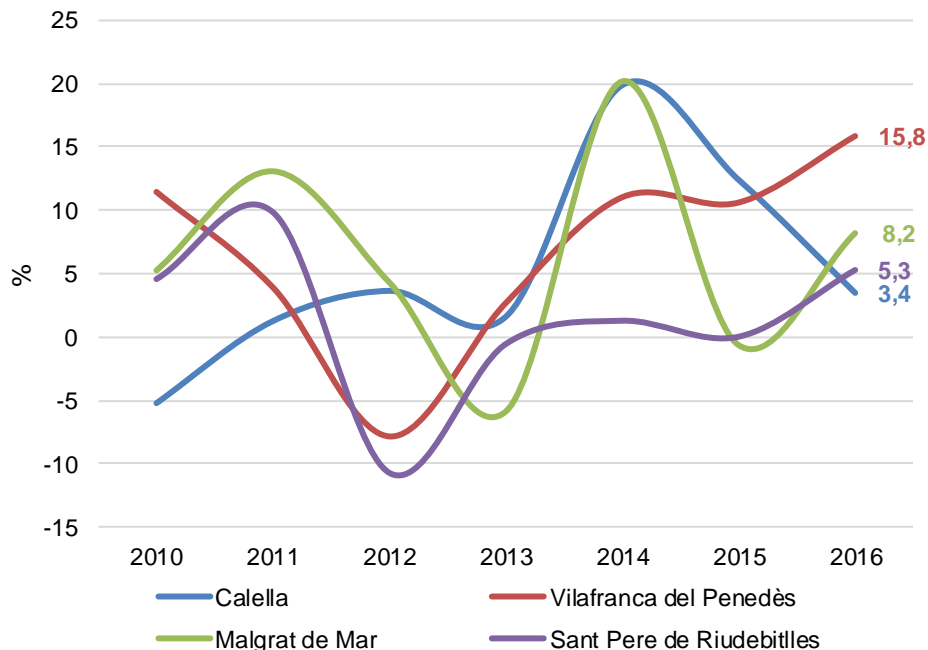
La majoria dels subSLT es caracteritzen perquè la variació interanual dels contractes registrats augmenta l'any 2010 i disminueix entre l'any 2011 i el 2012. Experimenta un fort creixement el 2013 i els anys següents és a dir, el 2014, i 2015 el creixement de la taxa de variació interanual és cada cop més petit. Per l'any 2016 la taxa de creixement és positiva però amb importants diferències entre els subSLT. Vilafranca del Penedès és el subSLT que presenta el creixement més elevat (15,8%) mentre els subSLT de Calella i Mataró presenten el creixement més petit (3,4% i 3,6% respectivament). Entre aquests extrem hi ha la resta de subSLT: Terrassa, Barcelona i Sabadell tenen una taxa de variació interanual al voltant del 12%, 11% i 10% respectivament; els subSLT de Vilanova i la Geltrú i Malgrat de Mar és del 8,2% respectivament mentre que Sant Pere de Riudebitlles se situa en 5,3% (vegeu Gràfic 3.13 i Gràfic 3.14).

Gràfic 3.13 Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.14 Taxes de variació interanual dels contractes acumulats els primers nou mesos de l'any dels SLT de Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles; 2010-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

3.5 Perímetre de les activitats industrials dels subSLT

La població ocupada dels subSLT per grans sectors d'activitat permet observar que els serveis són, amb diferència, la principal activitat en nombre de treballadors/ores durant tot el període 2009-2016 (tercers trimestres). Dins del sector serveis destaquen els serveis destinats a la producció que ocupen la primera posició en nombre de treballadors/ores en la majoria dels subSLT i especialment en el cas de Barcelona (869.406 treballadors/ores el tercer trimestre de 2016). La segona activitat més important a la majoria dels subSLT són els serveis destinats al consum si bé en alguns casos com Calella i Vilanova i la Geltrú són més importants que els serveis destinats a la producció. La indústria manufacturera i extractiva ocupa la tercera posició en nombre de treballadors/ores en la majoria de subSLT a excepció de Sant Pere de Riudebitlles que ocupa la primera posició i de Sabadell i Vilafranca del Penedès que ocupen la segona posició. El sector de construcció, com a conseqüència de la crisi econòmica, és el que més ha vist reduir el seu nombre d'efectius i se situa en quarta posició en nombre de treballadors/ores a tots els subSLT. L'agricultura ocupa la última posició, doncs disposa de molt pocs treballadors/ores en nombre absolut a tots els subSLT.

En conjunt, la indústria manufacturera i els serveis destinats a la producció (o nova indústria) són la principal activitat en tots els subSLT però sobretot destaca Barcelona amb 1.049.127 treballadors/ores el tercer trimestre de 2016. El segon subSLT en importància és el de Sabadell (106.904) seguit pel de Terrassa (58.327) i el de Mataró (44.323). Els subSLT de Vilanova i la Geltrú i Vilafranca del Penedès tenen un nombre similar de treballadors/ores dedicats a la nova indústria: 19.542 i 18.042 treballadors/ores respectivament. Finalment els subSLT de Calella, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles acumulen 10.333, 9.271 i 1.163 treballadors/ores respectivament dedicats a la nova indústria.

En termes percentuals, el tercer trimestre de 2016 la situació és diferent ja que Sabadell i Sant Pere de Riudebitlles són els subSLT amb major pes de la nova indústria (72,8% i 72,2% de l'ocupació total respectivament). Els subSLT on la nova indústria té un pes superior al 60% de l'ocupació total són els de Vilafranca del Penedès (67,2%), Malgrat de Mar (62,6%), Terrassa (61,4%) i Barcelona (61,4%). Per últim mentre Mataró registra un pes superior al 50% (concretament del 55,8%) els subSLT de Vilanova i la Geltrú (48,4%) i Calella (40,7%) el pes de la nova indústria sobre el total se situa per sota el 50% (vegeu Gràfic 3.15 a Gràfic 3.23).

Si s'analitza els sectors que formen la nova indústria, s'observa que segons les últimes dades disponibles, entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016, l'ocupació industrial ha experimentat una disminució en tots els subSLT a excepció del de Sant Pere de Riudebitlles. En aquest cas, l'ocupació industrial ha augmentat tant que ha superat el nivell que havia assolit el tercer trimestre de 2009. Cal destacar, tal com s'ha comentat anteriorment, que l'ocupació de la majoria dels subSLT en aquest període de temps es caracteritza per disminuir entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2013 per tornar a créixer a partir del tercer trimestre de 2014. Pel que

fa a l'ocupació dels serveis destinats a la producció, entre el 2009 i el 2016 (tercers trimestres) només cinc subSLT experimenten un augment d'aquesta ocupació (en especial Malgrat de Mar amb un 66,7%¹⁰) mentre a la resta disminueix (en especial Vilafranca del Penedès amb -18,6%¹¹).

En conjunt la nova indústria (indústria manufacturera més els serveis destinats a la producció) entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016, ha augmentat l'ocupació especialment al subSLT de Malgrat de Mar (41%), seguit de Sant Pere de Riudebitlles (6,7%) i de forma menys intensa a Barcelona (1,7%), Calella (1,5%) i Sabadell (0,1%). En canvi, els subSLT restants ha disminuït el nombre d'ocupats en aquest sector especialment a Vilafranca del Penedès (12,5%) i de forma menys intensa a Terrassa (-4,6%), Vilanova i la Geltrú (-4%) i Mataró (-2,6%) (vegeu Mapa 3.13)

Durant el període 2009-2012 (tercers trimestres), l'ocupació en nova indústria disminueix en tots els subSLT a excepció de Malgrat de Mar que augmenta l'ocupació en 9,1%. Els subSLT on es registra les majors disminucions són Vilanova i la Geltrú (-10,8%) i Terrassa (-10,5%) seguit per Mataró (-8,4%) i Vilafranca del Penedès (-6,6%). A la resta de subSLT (Barcelona, Sabadell, Sant Pere de Riudebitlles i Calella) també disminueix aquest tipus d'ocupació un -5% o menys (vegeu Mapa 3.14).

Pel que fa al període 2013-2016 (tercers trimestres), la situació és totalment oposada a l'etapa anterior i l'ocupació ha augmentat en tots els subSLT i de forma destacada a Malgrat de Mar (29,6%) seguit per Sant Pere de Riudebitlles (10,7%) i Terrassa (10,1%). Els subSLT de Barcelona, Vilanova i la Geltrú, i Sabadell creixen entre el 8-10% mentre els subSLT restants (Mataró, Calella i Vilafranca del Penedès) ho fan per sota el 8% (vegeu Mapa 3.15).

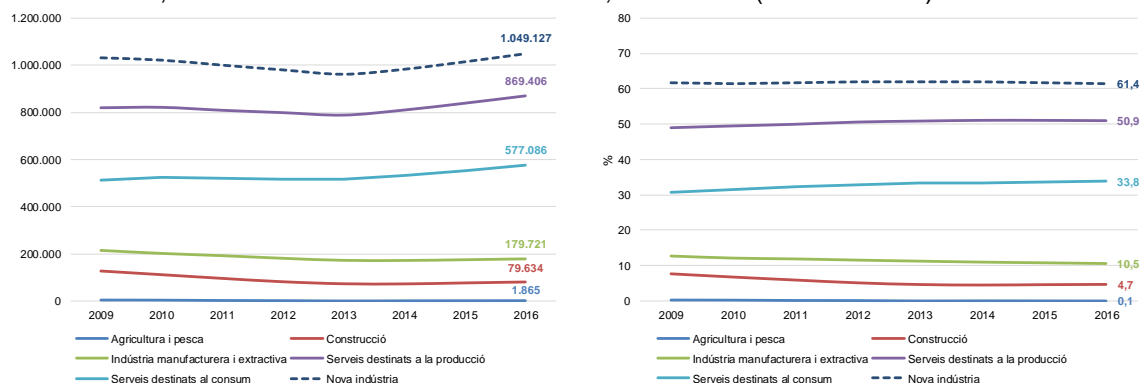
En termes d'evolució del pes de la nova indústria sobre el total d'ocupats, alguns subSLT han experimentat grans variacions. El canvi més important s'ha localitzat al subSLT de Malgrat de Mar que ha augmentat de forma continuada el pes de la nova indústria passant d'un 54,2% el 2009 al 62,6% l'any 2016 (un increment de 8,5 punts percentuals). El subSLT de Sant Pere de Riudebitlles també ha tingut un comportament ascendent ja que entre el 2009 i el 2016 ha augmentat en 6,1 punts percentuals el pes de la nova indústria sobre el total fins a situar-se en el 72,2%. EL subSLT de Sabadell que registra el major pes de la nova indústria sobre el total (72,8% però que el 2013 va arribar al 73,9% del total) ha experimentat un creixement moderat (2,2 punts percentuals). El subSLT de Barcelona s'ha mantingut relativament estable durant tot el període mentre la resta de subSLT han disminuït en especial el subSLT de Vilafranca del Penedès (-2,9 punts percentuals) i Mataró (-2,0 punts percentuals)

¹⁰ L'augment de l'ocupació dels serveis destinats a la producció s'explica per l'increment d'ocupació del emmagatzematge i activitats afins al transport (concretament a Tordera i Palafolls s'hi ha anat concentrat les oficines de Bershka, Massimo Dutti, Uterqüe i Oysho així com un important centre logístic d'aquestes marques del grup Inditex).

¹¹ La disminució de l'ocupació dels serveis destinats a la producció s'explica fonamentalment per una disminució de l'ocupació dels serveis financers. Concretament l'absorció de Caixa Penedès (amb seu a Vilafranca del Penedès) per part del Banc Sabadell l'any 2013 pot explicar la pèrdua de llocs de treball tan accentuada.

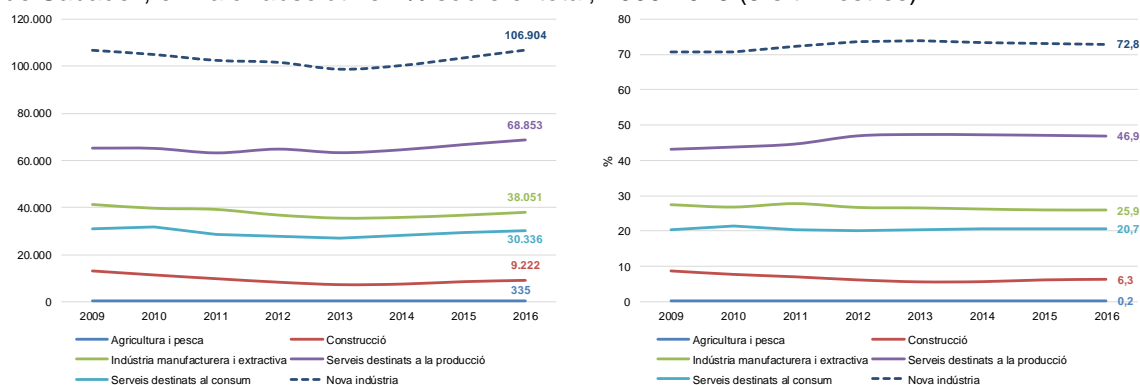

Gràfic 3.15 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Barcelona, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

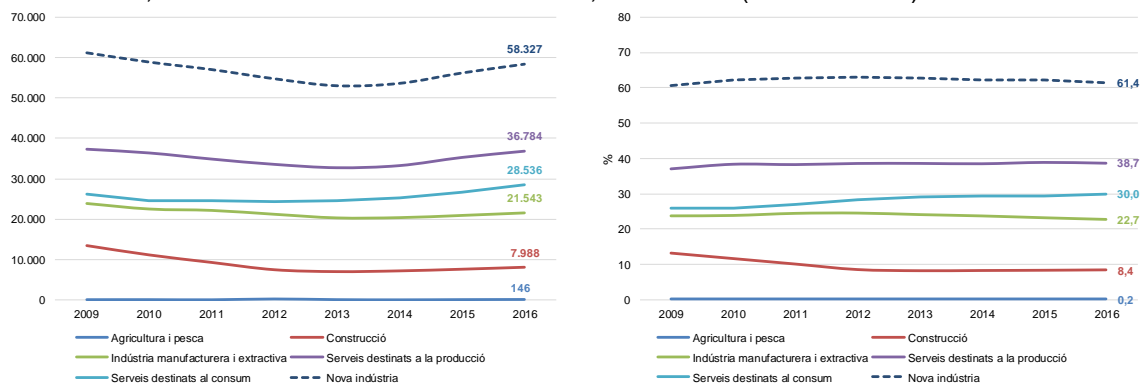
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.16 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Sabadell, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

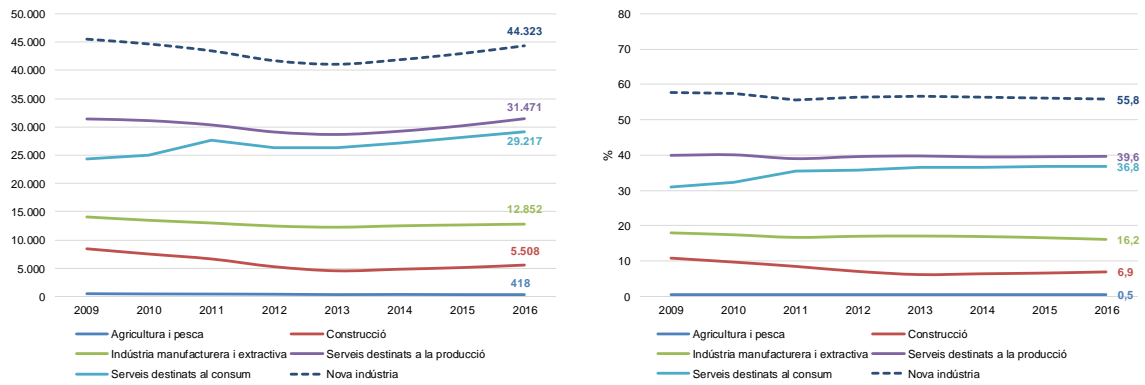
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.17 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Terrassa, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

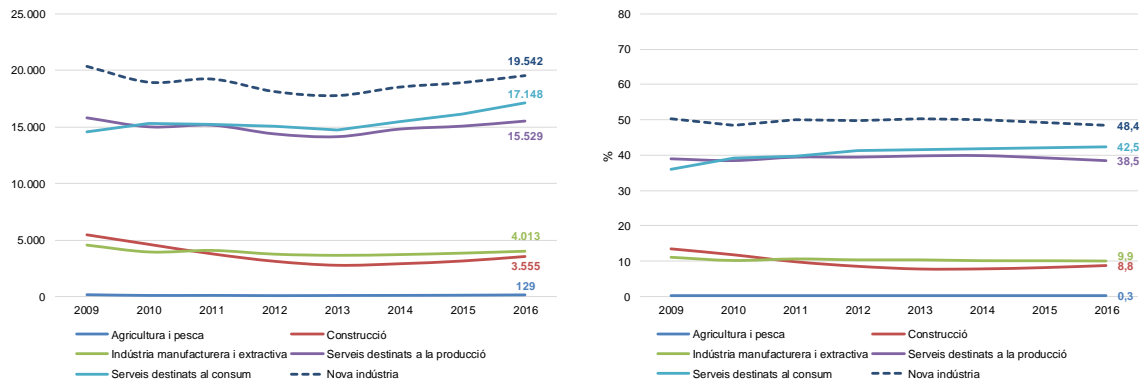
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.18 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Mataró, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

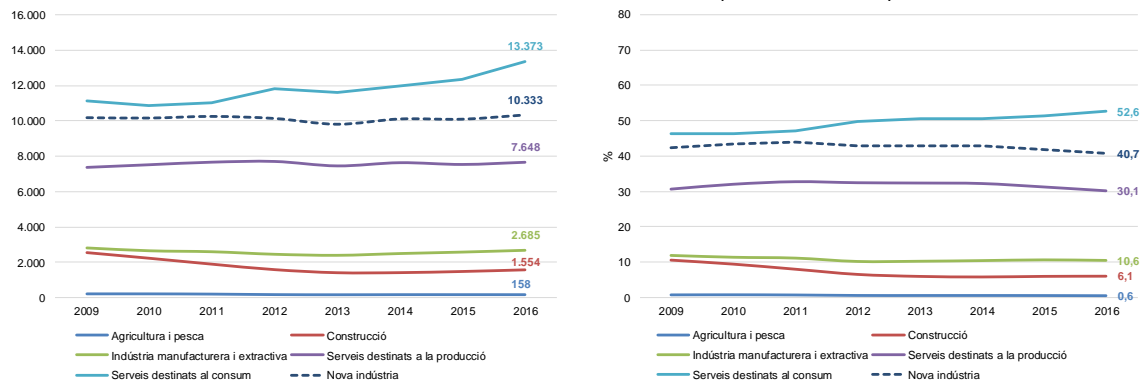
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.19 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Vilanova i la Geltrú, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

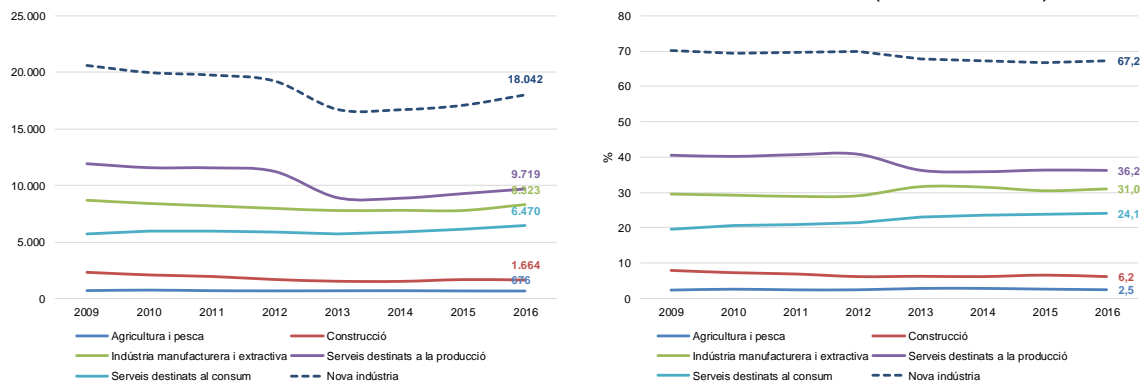
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.20 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Calella, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

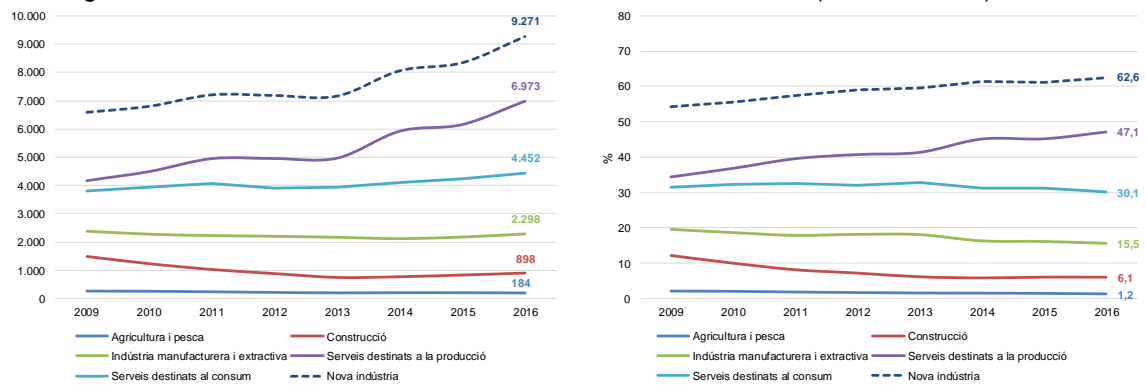
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.21 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al SLT de Vilafranca del Penedès, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

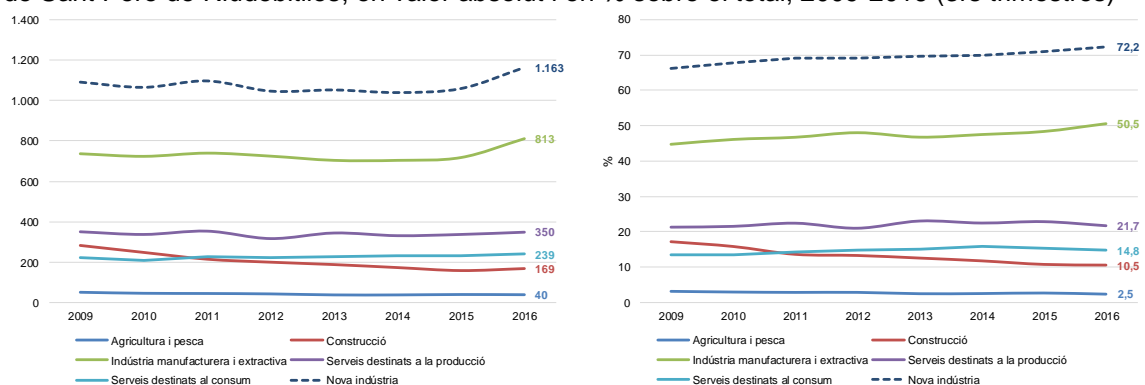
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.22 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Malgrat de Mar, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

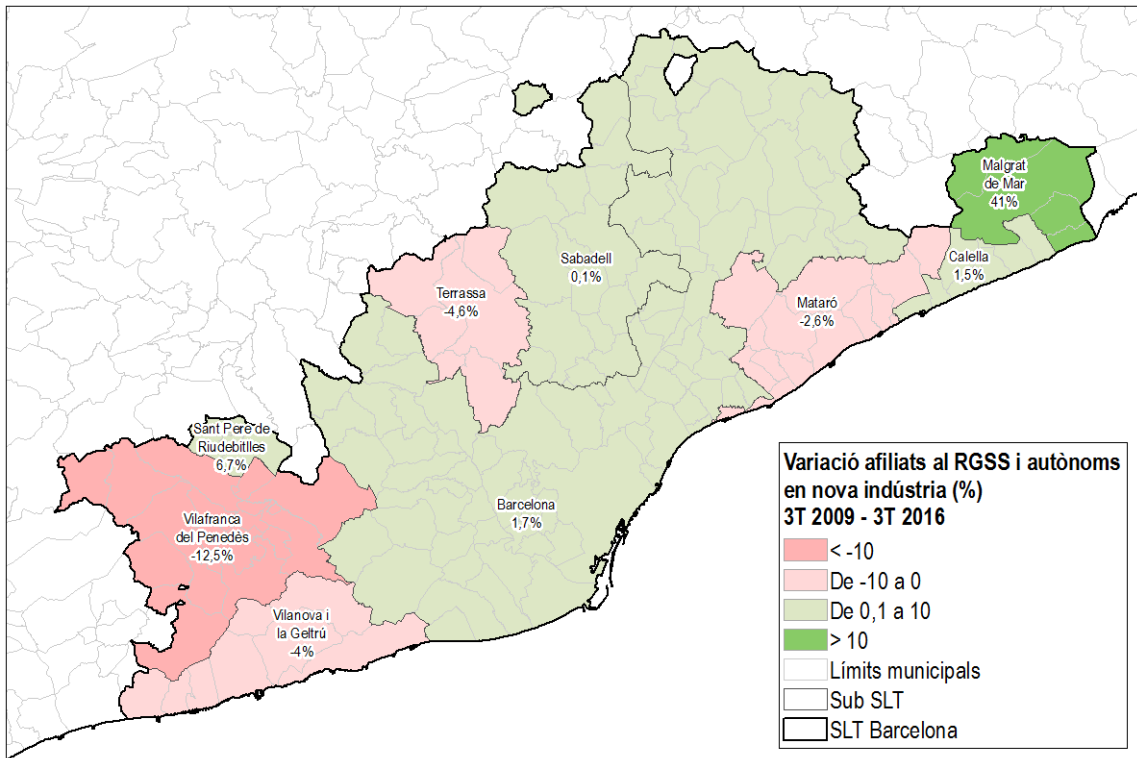
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Gràfic 3.23 Població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) per grans sectors al subSLT de Sant Pere de Riudebitlles, en valor absolut i en % sobre el total; 2009-2016 (3rs trimestres)

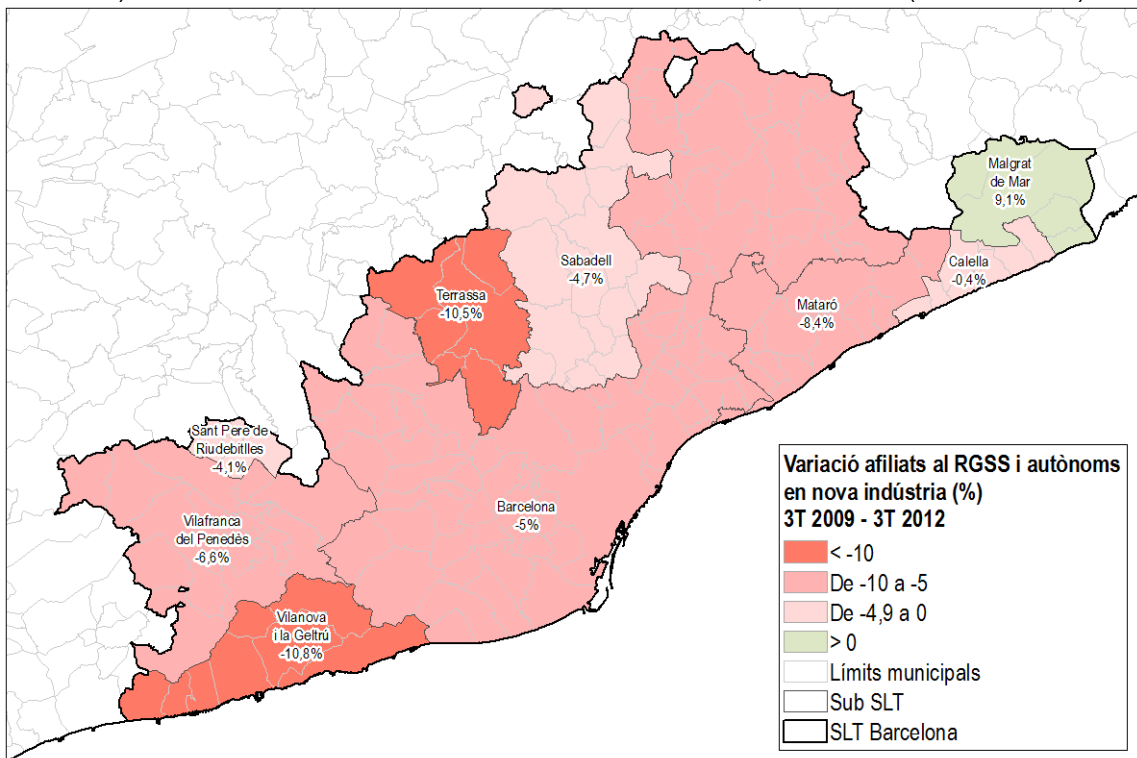
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.13. Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) en nova indústria dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2016 (3rs trimestres)

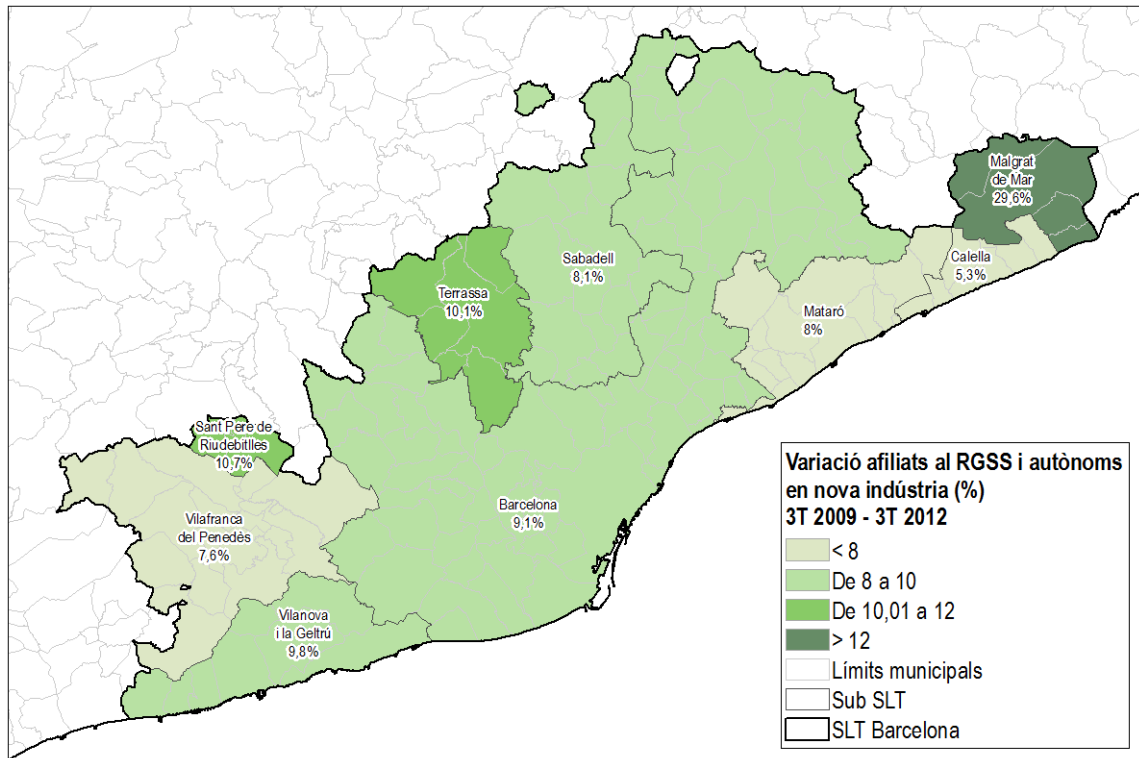
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.14. Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) en nova indústria dels subSLT del SLT de Barcelona, 2009-2012 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 3.15. Taxes de variació interanual de la població ocupada (afiliats/ades al RGSS i autònoms) en nova indústria dels subSLT del SLT de Barcelona, 2013-2016 (3rs trimestres)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

3.6 Quadre resum

A la Taula 4 següent es presenten les dades més rellevants de població, afiliats/ades a la SS, aturats/ades registrats, contractes registrats, i ocupats a la nova indústria de cada un dels subSLT pel tercer trimestre dels anys 2009 i 2016 així com la seva evolució entre aquests.

De tots els subSLT analitzats en el període 2009-2016 (3rs trimestres), el de Malgrat de Mar presenta el millor comportament ja que registra l'increment de població més gran (3,4%), el major increment de la població ocupada (21,9%), una de les majors disminució de l'atur registrat (-18,1%) i un dels increments més grans dels contractes registrats (50,9%). També destaca per ser el subSLT on l'ocupació en la nova indústria ha crescut més tant en termes de variació interanual (41%) com en punts percentuals (8,5 p.p.).

El subSLT de Calella també presenta un comportament positiu ja que registra taxes de variació positives de la població (0,7%), la població ocupada (5,8%) i els contractes (40,5%) i al mateix temps una destacada reducció de l'atur (-15,9%). Tot i que la població ocupada en la nova indústria ha augmentat (1,5%) el pes de la nova indústria sobre el total ha disminuït (1,7 p.p.) fins a situar-se en el valor més baix de tots els subSLT (40,7%).

El subSLT de Barcelona té un comportament relativament semblant al de Calella, és a dir, creixements positius de la població (0,2%) de la població ocupada (2%), i dels contractes (42,7%) així com reduccions del nombre d'aturats/ades significatives (-16,6%). Cal destacar que l'ocupació en la nova indústria en el període 2009-2016 ha experimentat un creixement positiu (1,7%), però aquest augment no ha fet augmentar el pes de la nova indústria sobre el total sinó que s'ha reduït de forma testimonial (-0,1 p.p.).

Pel que fa al subSLT de Mataró, aquest presenta un comportament positiu per l'indicador de població (3,1% el segon creixement més important), mentre la resta d'indicadors són moderadament positius: la població ocupada augmenta (0,9%), el nombre de contractes és dels que menys creix (35,3%) i la població aturada és la que es redueix menys de tots els subSLT (-11,2%). Però on sí presenta un comportament negatiu és amb la nova indústria. El nombre d'afiliats/ades en la nova indústria disminueix (-2,6%) el que s'acaba traduint en un disminució del seu pes sobre el total (-2 p.p.).

El subSLT de Sabadell destaca pel seu comportament singular ja que la majoria d'indicadors són positius a excepció de la població ocupada. Concretament la població augmenta (1,9%), el nombre d'aturats/ades és el que més disminueix (-20,3%) i el que més augmenta el contractes registrats (57,5%). Tot i que la població ocupada disminueix (-2,1%) això no s'acaba traslladant a la població ocupada en nova indústria ja que aquesta experimenta un petit augment en termes de variació interanual (0,1%) i amb un augment del pes de la nova indústria sobre el total (2,2 p.p.).

El subSLT de Sant Pere de Riudebitlles no presenta un dels millors comportaments ja que en el període analitzat és l'únic àmbit on la població disminueix (-0,4%) i a la vegada la població ocupada registra valors negatius (-2,2%). En canvi la resta d'indicadors són positius: el nombre d'aturats/ades disminueix (13,9%) i l'augment del nombre de contractes és el més baix de tots els subSLT (8,6%). Per altra banda cal destacar que l'ocupació en la nova indústria ha augmentat tant en termes de variació interanual (6,7%) com en termes percentuals (6,1p.p.) el que li ha permès ser el segon subSLT amb el pes de la nova indústria sobre el total més alt (72,2% i per sota el 72,8% de Sabadell).

El subSLT de Vilanova i la Geltrú destaca pel seu comportament negatiu en els indicadors de la població ocupada. Mentre la població augmenta (1,4%), el nombre d'aturats/ades disminueix (-13,7%) i augmenten els contractes (38,1%), la població ocupada disminueix (-0,4%). A més la població ocupada en nova indústria també disminueix (-4%) i que s'acaba traslladant amb una petita disminució dels pes de la nova indústria sobre el total (-1,8 p.p.).

El subSLT de Terrassa també destaca per seu comportament negatiu pel que fa als indicadors de població ocupada. Mentre la població augmenta (2,1%), el nombre d'aturats/ades disminueix (-11,6%) i augmenten els contractes (49,3%), la població ocupada disminueix (-5,8%). La població ocupada en nova indústria també disminueix (-4,6%) si bé no s'acaba traslladant al pes de la nova indústria sobre el total ja que aquesta augmenta de forma reduïda (0,8 p.p.).

Finalment, el subSLT de Vilafranca del Penedès presenta en el període seleccionat el comportament de l'ocupació més negatiu en comparació als altres subSLT. Si bé registra un augment de la població (1,2%), una disminució de l'atur (-11,7%) i un dels augments dels contractes més elevats (55,2%) destaca per la major disminució de la l'ocupació (-8,8%). A més també presenta la major reducció de l'ocupació en nova indústria (-12,5%) que s'acaba traslladant en una reducció del pes de la nova indústria sobre el total (-2,9 p.p.).

Taula 4. Quadre resum dels 9 subSLT del SLT de Barcelona

2009		3T 2009				
SLT	Població	Afiliació a la SS	Aturats	Contractes	Afiliats SS a la indústria nova	% nova indústria sobre el total
Barcelona	3.661.694	1.673.997	254.310	865.282	1.031.696	61,6
Sabadell	388.063	151.201	32.521	61.152	106.814	70,6
Terrassa	307.602	100.835	26.879	43.446	61.131	60,6
Mataró	266.423	78.721	20.902	37.591	45.507	57,8
Vilanova i la Geltrú	179.610	40.554	14.032	28.258	20.351	50,2
Calella	84.667	24.017	6.671	13.011	10.179	42,4
Vilafranca del Penedès	72.881	29.431	5.178	15.831	20.629	70,1
Malgrat de Mar	43.914	12.141	3.848	6.627	6.576	54,2
Sant Pere de Riudebitlles	5.915	1.648	359	1.007	1.090	66,1

2015		3T 2016				
SLT	Població	Afiliació a la SS	Aturats	Contractes	Afiliats SS a la indústria nova	% nova indústria sobre el total
Barcelona	3.668.729	1.707.712	212.112	1.234.667	1.049.127	61,4
Sabadell	395.347	146.797	25.917	96.307	106.904	72,8
Terrassa	314.201	94.997	23.757	64.881	58.327	61,4
Mataró	274.605	79.466	18.560	50.852	44.323	55,8
Vilanova i la Geltrú	182.122	40.374	12.115	39.036	19.542	48,4
Calella	85.273	25.418	5.607	18.285	10.333	40,7
Vilafranca del Penedès	73.790	26.852	4.573	24.571	18.042	67,2
Malgrat de Mar	45.406	14.805	3.152	9.999	9.271	62,6
Sant Pere de Riudebitlles	5.891	1.611	309	1.094	1.163	72,2

Variació 2009-2015		Variació 3T 2009-3T 2016				
SLT	Població	Afiliació a la SS	Aturats	Contractes	Afiliats SS a la indústria nova	% nova indústria sobre el total (en p.p.)
Barcelona	0,2	2,0	-16,6	42,7	1,7	-0,2
Sabadell	1,9	-2,9	-20,3	57,5	0,1	2,2
Terrassa	2,1	-5,8	-11,6	49,3	-4,6	0,8
Mataró	3,1	0,9	-11,2	35,3	-2,6	-2,0
Vilanova i la Geltrú	1,4	-0,4	-13,7	38,1	-4,0	-1,8
Calella	0,7	5,8	-15,9	40,5	1,5	-1,7
Vilafranca del Penedès	1,2	-8,8	-11,7	55,2	-12,5	-2,9
Malgrat de Mar	3,4	21,9	-18,1	50,9	41,0	8,5
Sant Pere de Riudebitlles	-0,4	-2,2	-13,9	8,6	6,7	6,1

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social, i Idescat

4 Especialització sectorial del SLT de Barcelona i els seus subSLT

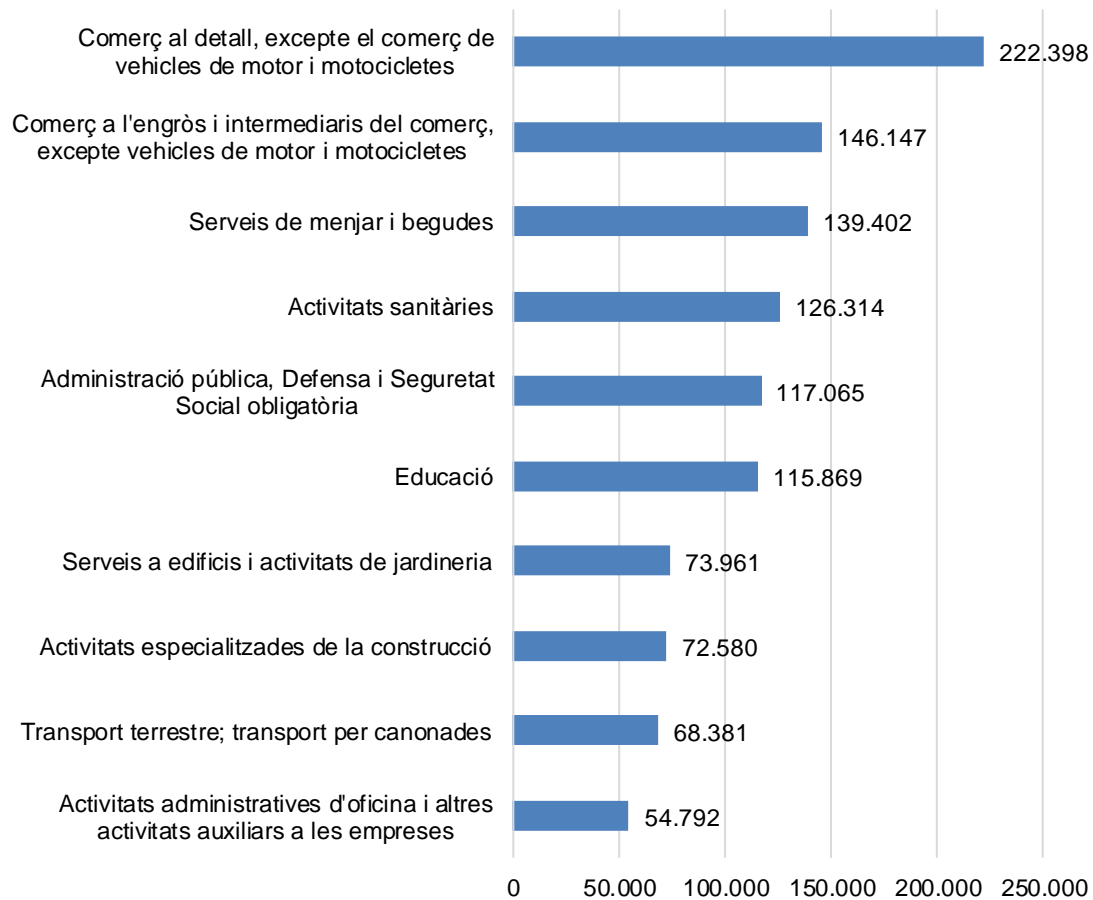
L'objectiu d'aquesta secció és conèixer quina és especialització sectorial del SLT de Barcelona i els seus subSLT. En primer lloc, s'analitza quins són els sectors (segons la classificació CNAE-09) amb més ocupació al SLT de Barcelona. A continuació s'identifiquen els sectors més creadors i destructors d'ocupació del SLT de Barcelona. Un cop feta aquesta primera anàlisi s'aprofunditza en els sectors que més ocupació en creat i destruït en cada un dels subSLT que formen part del SLT de Barcelona. Finalment, s'estudia quina és l'especialització relativa de cada subSLT a través del càlcul del Coeficient d'Especialització Relativa (CER).

4.1 Identificació dels sectors amb més ocupació del SLT de Barcelona

Segons les dades més recents, el tercer trimestre de 2016, el SLT de Barcelona acumulava 2.138.032 ocupats (RGSS i autònoms). En el Gràfic 4.1 es presenten les 10 activitats econòmiques amb més treballadors/ores, que en conjunt agrupen 1.136.909 persones (53,2% de l'ocupació total).

El sector serveis és l'activitat que, en termes globals, presenta un major nombre d'ocupats/ades. El comerç al detall (222.398 treballadors/ores i 10,4% del total) i el comerç a l'engròs (146.147 treballadors/ores i 6,8% del total), són les activitats amb major nombre d'ocupats/ades (en conjunt sumen 368.545 treballadors/ores i el 17,2% del total). Les activitats relacionades amb l'hoteleria són les terceres en importància com ho demostren les més de 139.402 persones dedicades als *Serveis de menjar i begudes* (bars, restaurants, autoserveis o locals de menjar per emportar) que representen un 6,5% dels ocupats. El segueixen les activitats de serveis relacionades amb la provisió de serveis públics com les *Activitats sanitàries* que acumulen 126.314 treballadors/ores (5,9% del total), *Administració pública, Defensa i Seguretat Social obligatòria* amb 117.065 treballadors/ores (5,5% del total), i l'*Educació*, amb 115.869 treballadors/ores (5,4% del total). Les activitats relacionades amb el suport a les empreses com ara els *Serveis a edificis i activitats de jardineria* (73.961 treballadors/ores i 3,5% del total) i les *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* (54.792 treballadors/ores i el 2,6% del total) també agrupen un gran nombre de treballadors/ores. Tot i els efectes de la recessió econòmica el sector de la construcció (en especial les *Activitats especialitzades de la construcció*) continua agrupant un gran nombre de treballadors/ores (72.580 treballadors/ores i el 3,4% del total). Finalment, cal destacar el pes del transport i la logística (*Transport terrestre; transport per canonades, Emmagatzematge i activitats afins al transport*) amb 68.381 treballadors/ores i el 3,2% del total.

Gràfic 4.1 Sectors amb més ocupació al SLT de Barcelona (afiliats/ades al RGSS i autònoms), 2016 (3er trimestre)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

4.2 Identificació dels sectors més dinàmics i menys dinàmics del SLT de Barcelona

En conjunt, al SLT de Barcelona, entre el tercer trimestre de 2009 i el de 2016, els treballadors/ores en sectors creadors d'ocupació han augmentat en 194.130 efectius mentre que en sectors destructors d'ocupació han disminuït en 168.643 efectius. Com a conseqüència el nombre total de treballadors/ores ha augmentat en 25.487 persones (vegeu Taula 5).

Taula 5. Treballadors/ores en sectors creadors i destructors d'ocupació al SLT de Barcelona, 2009-2016 (3rs trimestres)

	2009	2016	diferència 2009-2016
Total creació	1.225.304	1.419.434	194.130
Total destrucció	887.241	718.598	-168.643
Total	2.112.545	2.138.032	25.487

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Si s'analitza la creació d'ocupació per sectors d'activitat econòmica, els serveis és on s'ha creat més ocupació. Concretament, la Taula 6 mostra els deu sectors que més ocupació han creat al SLT de Barcelona entre el tercer trimestre de 2009 i el del 2016 i que en conjunt sumaven el 74% de tota l'ocupació generada.

Com es pot observar, en primer lloc, destaquen les *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* (28.000 nous llocs de treball), que comprenen la prestació de serveis administratius d'oficina. L'augment ha estat tan important que ha doblat el nombre d'ocupats que tenia respecte el tercer trimestre de 2009 i com a conseqüència el tercer trimestre de 2016 forma part dels 10 sectors d'activitat amb més ocupació.

En segon lloc, destaca una activitat relacionada amb hostaleria: els *Serveis de menjar i begudes* (bars, restaurants, autoserveis o locals de menjar per emportar) que van crear 26.383 llocs de treball. Aquesta no és l'única activitat relacionada amb l'hostaleria que augmenta sinó que també cal destacar els *Serveis d'allotjament* (hotels i altres tipus d'allotjaments) amb 6.184 llocs de treball més.

En tercer lloc es situen, com a reflex de la importància cada cop més gran de les TIC en l'economia, els *Serveis de tecnologies de la informació* (21.189 llocs de treballs) que inclou la programació informàtica, la consultoria sobre TIC, la gestió d'instal·lacions informàtiques i tot tipus de serveis relacionats amb les TIC.

En l'àmbit del sector públic, cal destacar el creixement de les activitats relacionades amb l'*Educació* (15.238 treballadors/ores), que inclou activitats d'ensenyament públic i privat de qualsevol nivell, així com les *Activitats de serveis socials amb allotjament* (8.528 treballadors/ores) que inclou la prestació d'atenció residencial en combinació amb cures d'infermeria.

Paral·lelament a l'augment d'ocupació dels últims anys, les *Activitats relacionades amb l'ocupació*, és a dir, agències de col·locació, de treball temporal i provisió de recursos humans van crear més de 12.986 llocs de treball. Les activitats professionals científiques i tècniques com ara les *Altres activitats professionals, científiques i tècniques* (9.441 treballadors/ores) i les *Activitats de les seues centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial* (7.119 treballadors/ores) també han experimentat un creixement important.

Finalment, l'activitat amb major nombre de treballadors/ores, el *Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes*, també ha experimentat un dels creixements de l'ocupació més importants.

Taula 6. Els 10 sectors més creadors d'ocupació al SLT de Barcelona, nombre de treballadors/ores (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3rs trimestres)

Codi	Descripció	Treballad ors 2009	Treballad ors 2016	Diferència	
				2009- 2016	% total SLT
82	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses	26.792	54.792	28.000	14,4
56	Serveis de menjar i begudes	113.019	139.402	26.383	13,6
62	Serveis de tecnologies de la informació	29.596	50.785	21.189	10,9
85	Educació	100.631	115.869	15.238	7,8
78	Activitats relacionades amb l'ocupació	21.708	34.694	12.986	6,7
74	Altres activitats professionals, científiques i tècniques	13.923	23.364	9.441	4,9
87	Activitats de serveis socials amb allotjament	23.137	31.665	8.528	4,4
47	Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	213.950	222.398	8.448	4,4
70	Activitats de les seues centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial	8.704	15.823	7.119	3,7
55	Serveis d'allotjament	21.525	27.709	6.184	3,2
	Resta sectors creadors	652.319	702.933	50.614	26,1
	Total sectors creadors	1.225.304	1.419.434	194.130	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Dels deu sectors que han experimentat més destrucció d'ocupació entre el tercer trimestre de 2009 i 2016 (i que representen el 75% de la destrucció d'ocupació) les activitats relacionades amb el sector de la construcció són de les més afectades (vegeu Taula 7). Concretament, les tres activitats que agrupen el sector de la construcció formen part dels deu sectors més destructors d'ocupació. Les *Activitats especialitzades de la construcció* (-31.825 llocs de treball), i la *Construcció d'immobles* (-23.672 llocs de treball) ocupen la primera i segona posició mentre que *Construcció d'obres d'enginyeria civil* ocupa la cinquena posició (-9.266 llocs de treball). En tercera i quarta posició destaquen les *Activitats de lloguer*¹² (-17.848 llocs de treball) i la *Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions* (9.414 llocs de treball) que arrossegades per la crisi de la construcció també han reduït l'ocupació de forma important. Les activitats de *Transport terrestre; transport per canonades* que és una de les deu activitats amb major nombre d'ocupats també han experimentat un reducció notable (-7.639 llocs de treball). El sector industrial també s'ha vist afectat per la disminució d'ocupació en aquest període concretament les activitats de *Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips* (-7.034), *Edició* (-5.960) i *Fabricació de maquinària i equips ncaa* (-4.748) són les que més ocupació han reduït. Finalment cal destacar la *Reparació d'ordinadors, d'efectes personals i efectes domèstics* amb una reducció de 5.814 llocs de treball.

¹² Cal destacar que aquest sector inclou les activitats de lloguer o arrendament de béns tangibles o intangibles no financers com ara automòbils, ordinadors, béns de consum, maquinària industrial, etc., però no les propietats immobiliàries o el lloguer d'equips amb operari ja sigui per a activitats de construcció o de transport.

Taula 7. Els 10 sectors més destructors d'ocupació al SLT de Barcelona, nombre de treballadors/ores (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3rs trimestres)

Codi	Descripció	Treballad ors 2009	Treballad ors 2016	Diferència 2009- 2016	% total SLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	104.405	72.580	-31.825	18,9
41	Construcció d'immobles	55.807	32.135	-23.672	14,0
77	Activitats de lloguer	32.290	14.442	-17.848	10,6
64	Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions	38.151	28.737	-9.414	5,6
42	Construcció d'obres d'enginyeria civil	14.743	5.477	-9.266	5,5
49	Transport terrestre; transport per canonades	76.020	68.381	-7.639	4,5
25	Fabricació de productes metàl·lics, excepte maquinària i equips	39.195	32.161	-7.034	4,2
58	Edició	16.908	10.948	-5.960	3,5
95	Reparació d'ordinadors, d'efectes personals i efectes domèstics	15.177	9.363	-5.814	3,4
28	Fabricació de maquinària i equips ncaa	22.724	17.976	-4.748	2,8
	Resta sectors destructors	471.821	426.398	-45.423	26,9
	Total sectors destructors	887.241	718.598	-168.643	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

4.3 Identificació dels sectors més dinàmics dels subSLT del SLT de Barcelona

En aquest apartat s'analitza quins són els tres sectors d'activitat econòmica amb més creació d'ocupació entre el 2009 i el 2016 (3rs trimestres) pels 9 subSLT del SLT de Barcelona. La creació d'ocupació s'ha concentrat bàsicament en activitats econòmiques del sector serveis, (sobretot dels serveis destinats a la producció però també en serveis destinats al consum) i en menor mesura a la indústria.

En el subSLT de Barcelona destaquen com a més creadors d'ocupació les activitats relacionades amb els serveis a les empreses. En primer lloc les *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* (26.100 treballadors/ores) i en segon lloc els *Serveis de tecnologies de la informació* (20.100 treballadors/ores). En tercer lloc, destaca una activitat molt relacionada amb el turisme: *Serveis de menjar i begudes* (19.396 treballadors/ores). En conjunt aquests tres sectors representen el 39,7% del total de creació d'ocupació (vegeu Taula 8)

En el subSLT de Sabadell, la creació d'ocupació es concentra en dues activitats de serveis a les empreses i en una activitat industrial. Pel que fa als serveis el *Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes* (2.619 treballadors/ores) és el més important ja que representa el 27,8% de tota la creació d'ocupació seguit pels *Serveis de tecnologies de la informació* (711 treballadors/ores i 7,5% de la creació d'ocupació total). Pel que fa l'activitat industrial, la *Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs* (672 treballadors/ores i 7,1% de la creació d'ocupació total) és la tercera activitat més creadora d'ocupació. En conjunt aquest tres sectors representen el 42,7% de la creació d'ocupació del subSLT (vegeu Taula 8)

Al subSLT de Terrassa la creació d'ocupació també es concentra en dues activitats de serveis (serveis a les empreses i de consum) i en una activitat industrial que, en conjunt, representen el 49,8% del total de creació d'ocupació. La principal activitat creadora d'ocupació és el *Serveis de menjar i begudes* (3.044 treballadors/ores i que representa el 34,4% del total de creació d'ocupació) que entre 2009 i 2016 s'ha pràcticament doblat. La segueixen els *Serveis a edificis i activitats de jardineria* (753 treballadors/ores) i la *Fabricació de productes farmacèutics* (609 treballadors/ores) (vegeu Taula 8).

Al subSLT de Mataró la creació d'ocupació es concentra en tres activitats del sector serveis que, en conjunt, representen el 46% del total de la creació d'ocupació. Les *Activitats sanitàries* són la principal activitat (del sector serveis al consum) creadora d'ocupació (2.554 treballadors/ores i el 30,2% de tota la creació d'ocupació). La segueixen dues activitats de serveis a les empreses: *Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes* (696 treballadors/ores) i les *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses* (636 treballadors/ores) (vegeu Taula 9).

Al subSLT de Vilanova i la Geltrú les tres activitats més creadores d'ocupació són del sector serveis (serveis a les empreses i de consum), que en conjunt representen el 41,8% del total de creació d'ocupació. En primer lloc destaquen els *Serveis de menjar i begudes* (1.155 treballadors/ores) i que representen el 24,7% del total de creació d'ocupació. En segon lloc les *Altres activitats professionals, científiques i tècniques* (429 treballadors/ores) i, en tercer lloc, les *Activitats sanitàries* (374 treballadors/ores) (vegeu Taula 9).

Al subSLT de Calella, les tres activitats més creadores d'ocupació també són del sector serveis (serveis a les empreses i de consum) però estan molt relacionades amb l'activitat turística de la zona. Concretament la principal activitat creadora d'ocupació és els *Serveis de menjar i begudes* (1.207 treballadors/ores) i que representen el 33,2% del total de creació d'ocupació seguida per el *Serveis d'allotjament* (442 treballadors/ores) una altre activitat relacionada amb el turisme. Finalment, destaca el *Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes* (428 treballadors/ores) que en comparació amb les altres dues activitats te una relació més indirecta amb l'activitat turística (vegeu Taula 9).

Al subSLT de Vilafranca del Penedès les tres activitats més creadores d'ocupació són del sector serveis (serveis a les empreses i de consum). En primer lloc el *Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes* (375 treballadors/ores) seguit de l'*Educació* (316 treballadors/ores) i finalment les *Activitats esportives, recreatives i d'entreteniment* (179). En conjunt aquestes tres activitats representen el 34,6% del total de creació d'ocupació (vegeu Taula 10).

En el subSLT de Malgrat de Mar, les tres activitats més creadores d'ocupació són del sector serveis destinats a la producció i a més representen el 49,6% del total de creació d'ocupació. L'activitat més important és la d'*Emmagatzematge i activitats afins al transport* (1.086 treballadors/ores) que s'explica per la implantació de la plataforma logística de diverses empreses del grup Inditex a la zona. La segueixen dues activitats relacionades amb el comerç: el *Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes* (443 treballadors/ores) i el *Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes* (418 treballadors/ores) (vegeu Taula 10).

Finalment, en el subSLT més petit, el de Sant Pere de Riudebitlles, la principal activitat creadora d'ocupació es la *Fabricació de productes farmacèutics* (79 treballadors/ores) seguida de dues activitats de serveis destinats a la producció: els *Serveis a edificis i activitats de jardineria* (36 treballadors/ores) i *Emmagatzematge i activitats afins al transport* (22). En conjunt aquestes tres activitats representen el 55,9% de la creació d'ocupació total (vegeu Taula 10).

Taula 8. Els 3 sectors més creadors d'ocupació dels subSLT de Barcelona, Sabadell i Terrassa, nombre de treballadors (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3ers trimestres)

Barcelona					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses	23.732	49.832	26.100	15,8
56	Serveis de menjar i begudes	88.099	108.199	20.100	12,2
62	Serveis de tecnologies de la informació	27.396	46.792	19.396	11,7
	Resta sectors creadors	849.953	949.568	99.615	60,3
	Total sectors creadors	989.180	1.154.391	165.211	100,0
Sabadell					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
47	Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	16.628	19.247	2.619	27,8
62	Serveis de tecnologies de la informació	955	1.666	711	7,5
29	Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	2.043	2.715	672	7,1
	Resta sectors creadors	41.262	46.695	5.433	57,6
	Total sectors creadors	60.888	70.323	9.435	100,0
Terrassa					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
56	Serveis de menjar i begudes	3.676	6.720	3.044	34,4
81	Serveis a edificis i activitats de jardineria	2.745	3.498	753	8,5
21	Fabricació de productes farmacèutics	2.469	3.078	609	6,9
	Resta sectors creadors	28.334	32.770	4.436	50,2
	Total sectors creadors	37.224	46.066	8.842	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Taula 9. Els 5 sectors més creadors d'ocupació dels subSLT de Mataró, Vilanova i la Geltrú i Calella, nombre de treballadors (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3ers trimestres)

Mataró					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
86	Activitats sanitàries	5.724	8.278	2.554	30,2
46	Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes	5.981	6.677	696	8,2
82	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses	434	1.070	636	7,5
	Resta sectors creadors	27.915	32.484	4.569	54,0
	Total sectors creadors	40.054	48.509	8.455	100,0
Vilanova i la Geltrú					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
56	Serveis de menjar i begudes	4.703	5.858	1.155	24,7
74	Altres activitats professionals, científiques i tècniques	210	639	429	9,2
86	Activitats sanitàries	1.643	2.017	374	8,0
	Resta sectors creadors	14.507	17.233	2.726	58,2
	Total sectors creadors	21.063	25.747	4.684	100,0
Calella					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
56	Serveis de menjar i begudes	2.511	3.718	1.207	33,2
55	Serveis d'allotjament	2.611	3.053	442	12,2
47	Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	2.595	3.023	428	11,8
	Resta sectors creadors	6.737	8.297	1.560	42,9
	Total sectors creadors	14.454	18.091	3.637	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Taula 10. Els 5 sectors més creadors d'ocupació dels subSLT de Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles, nombre de treballadors (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3ers trimestres)

Vilafranca del Penedès					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
	Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes				
47		2.532	2.907	375	14,9
85	Educació	591	907	316	12,6
93	Activitats esportives, recreatives i d'entreteniment	156	335	179	7,1
	Resta sectors creadors	7.506	9.149	1.643	65,4
	Total sectors creadors	10.785	13.298	2.513	100,0
Malgrat de Mar					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
52	Emmagatzematge i activitats afins al transport	25	1.111	1.086	27,7
47	Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes	2.091	2.534	443	11,3
46	Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes	787	1.205	418	10,7
	Resta sectors creadors	5.149	7.125	1.976	50,4
	Total sectors creadors	8.052	11.975	3.923	100,0
Sant Pere de Riudebitlles					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
21	Fabricació de productes farmacèutics	72	151	79	32,2
81	Serveis a edificis i activitats de jardineria	6	42	36	14,7
52	Emmagatzematge i activitats afins al transport	0	22	22	9,0
	Resta sectors creadors	795	903	108	44,1
	Total sectors creadors	873	1.118	245	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

4.4 Identificació dels sectors menys dinàmics dels subSLT del SLT de Barcelona

En aquest apartat s'analitza quins són els tres sectors d'activitat econòmica amb més destrucció d'ocupació entre el 2009 i el 2016 (3rs trimestres) pels 9 subSLT del SLT de Barcelona. La gran majoria de la destrucció d'ocupació s'ha concentrat en el sector de la construcció ja que aquesta activitat ocupa les primeres posicions en tots i cadascun dels subSLT. Altres activitats que també presenten una important destrucció d'ocupació són alguns serveis destinats a la producció i al consum així com algunes activitats del sector industrial.

En el subSLT de Barcelona destaquen com a més destructors d'ocupació les activitats relacionades amb la construcció. En primer lloc, les *Activitats especialitzades de la construcció* (-22.626 treballadors/ores) i en segon lloc la *Construcció d'immobles* (-18.881 treballadors/ores). En tercer lloc destaca una activitat relacionada amb el serveis destinats a la producció: les *Activitats de lloguer* (-15.481 treballadors/ores). En conjunt aquests tres sectors representen el 43,3% del total de destrucció d'ocupació (vegeu Taula 11).

En el subSLT de Sabadell, la destrucció d'ocupació es concentra en primer lloc en les *Activitats especialitzades de la construcció* (-2.277 treballadors/ores). En segon lloc, en les *Activitats sanitàries* (-1.234 treballadors/ores). En tercer lloc, destaca una activitat industrial: la *Fabricació d'altres materials de transport* (-1.105 treballadors/ores). En aquest subSLT la destrucció no està tan concentrada com en altres subSLT ja que en conjunt aquests tres sectors representen el 33,4% del total de destrucció d'ocupació (vegeu Taula 11).

En el subSLT de Terrassa, la destrucció d'ocupació també es concentra en primer lloc en una activitat del sector de la construcció: les *Activitats especialitzades de la construcció* (-3.675 treballadors/ores). La segona activitat més destructora d'ocupació és la *Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions* (-1.504 treballadors/ores) que s'explica per la crisi del sector financer i en aquest subSLT concret per l'efecte de l'absorció de la Caixa d'Estalvis de Terrassa per part del BBVA. En el tercer lloc més destructor d'ocupació destaquen les *Activitats sanitàries* (-1.467 treballadors/ores). En conjunt aquests tres sectors representen el 45,3% del total de destrucció d'ocupació (vegeu Taula 11).

En el subSLT de Mataró, la destrucció d'ocupació es concentra en el sector de la construcció i un dels serveis destinats a la producció (els serveis financers) que en conjunt representen el 42,8% del total de la destrucció d'ocupació. La *Construcció d'immobles* (-1.355 treballadors/ores) i les *Activitats especialitzades de la construcció* (-1.060 treballadors/ores) són les dos principals activitats destructores d'ocupació. En tercer lloc, destaca la destrucció d'ocupació de la *Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions* (-882 treballadors/ores) fruit de la crisi del sector financer i en aquest subSLT concret per l'efecte de l'absorció de la Caixa d'Estalvis Laietana per part de Bankia (vegeu Taula 12)

En el subSLT de Vilanova i la Geltrú les tres activitats més destructores d'ocupació són del sector de la construcció i dels serveis destinats a la producció i que en conjunt representen el 44,3% del total de destrucció d'ocupació. En primer lloc, destaquen els *Activitats especialitzades de la construcció* (-980 treballadors/ores) i que representen el 20,1% del total de destrucció d'ocupació. En segon lloc, els *Serveis a edificis i activitats de jardineria* (-588 treballadors/ores) i en tercer lloc la *Construcció d'immobles* (-588 treballadors/ores) i que representen el 12,1% del total de destrucció d'ocupació cadascun (vegeu Taula 12).

En el subSLT de Calella destaquen com a més destructores d'ocupació les activitats relacionades amb la construcció. En primer lloc, les *Activitats especialitzades de la construcció* (-583 treballadors/ores) i en segon lloc, la *Construcció d'immobles* (-295 treballadors/ores). En tercer lloc destaca una activitat relacionada amb la indústria: la *Confecció de peces de vestir* (-201 treballadors/ores). En conjunt, aquests tres sectors representen el 48,3% del total de destrucció d'ocupació (vegeu Taula 12).

En el subSLT de Vilafranca del Penedès la destrucció d'ocupació està molt concentrada en uns poc sectors. En primer lloc, destaca la destrucció d'ocupació de la *Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions* (-2.199 treballadors/ores i 43,2% del total de destrucció d'ocupació) fruit de la crisi del sector financer i en aquest subSLT concret per l'efecte de l'absorció de la Caixa d'Estalvis del Penedès per part del Banc Sabadell. En segon i tercer lloc destaquen dues activitats del sector de la construcció: *Construcció d'immobles* (-309 treballadors/ores i 6,1% del total de destrucció d'ocupació) i les *Activitats especialitzades de la construcció* (-296 treballadors/ores i 5,8% del total de destrucció d'ocupació). En conjunt aquests tres sectors representen el 55,1% del total de destrucció d'ocupació (vegeu Taula 13).

En el subSLT de Malgrat de Mar la destrucció d'ocupació també està molt concentrada en uns poc sectors. En primer i segon lloc, destaquen activitats relacionades amb la construcció: les *Activitats especialitzades de la construcció* (-281 treballadors/ores) i la *Construcció d'immobles* (-223 treballadors/ores). En tercer lloc, destaca la destrucció d'ocupació de la Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs (-200 treballadors/ores) com a conseqüència del tancament de l'empresa més important del país en el sector de producció d'autocaravanes (Sun Roller a Fogars de la Selva). En conjunt aquests tres sectors representen el 55,9% del total de destrucció d'ocupació (vegeu Taula 13).

Finalment, en el subSLT més petit, el de Sant Pere de Riudebitlles, la destrucció d'ocupació està concentrada en uns pocs sectors. En primer i segon lloc, destaquen activitats relacionades amb la construcció: les *Activitats especialitzades de la construcció* (-56 treballadors/ores) i la *Construcció d'immobles* (-47 treballadors/ores). En tercer lloc, destaca la destrucció d'ocupació de Transport terrestre; transport per canonades (40 treballadors/ores). En conjunt aquestes tres activitats representen el 50,7% de la creació d'ocupació total (vegeu Taula 13).

Taula 11. Els 3 sectors més destructors d'ocupació dels subSLT de Barcelona, Sabadell i Terrassa, nombre de treballadors (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3ers trimestres)

Barcelona					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	75.256	52.630	-22.626	17,2
41	Construcció d'immobles	41.946	23.065	-18.881	14,4
77	Activitats de lloguer	27.659	12.178	-15.481	11,8
	Resta sectors destructors	539.956	465.448	-74.508	56,7
	Total sectors destructors	684.817	553.321	-131.496	100,0
Sabadell					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	8.650	6.373	-2.277	16,5
86	Activitats sanitàries	8.067	6.833	-1.234	8,9
30	Fabricació d'altres materials de transport	2.186	1.081	-1.105	8,0
	Resta sectors destructors	71.410	62.187	-9.223	66,6
	Total sectors destructors	90.313	76.474	-13.839	100,0
Terrassa					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	8.839	5.164	-3.675	25,0
64	Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions	1.556	52	-1.504	10,2
86	Activitats sanitàries	8.141	6.674	-1.467	10,0
	Resta sectors destructors	45.075	37.041	-8.034	54,7
	Total sectors destructors	63.611	48.931	-14.680	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Taula 12. Els 5 sectors més destructors d'ocupació dels subSLT de Mataró, Vilanova i la Geltrú i Calella, nombre de treballadors (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3ers trimestres)

Mataró					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
41	Construcció d'immobles	3.106	1.751	-1.355	17,6
43	Activitats especialitzades de la construcció	4.610	3.550	-1.060	13,7
64	Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions	933	51	-882	11,4
	Resta sectors destructors	30.018	25.605	-4.413	57,2
	Total sectors destructors	38.667	30.957	-7.710	100,0
Vilanova i la Geltrú					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	3.009	2.029	-980	20,1
81	Serveis a edificis i activitats de jardineria	1.508	920	-588	12,1
41	Construcció d'immobles	1.950	1.362	-588	12,1
	Resta sectors destructors	13.024	10.316	-2.708	55,7
	Total sectors destructors	19.491	14.627	-4.864	100,0
Calella					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	1.666	1.083	-583	26,1
41	Construcció d'immobles	704	409	-295	13,2
14	Confecció de peces de vestir	1.047	846	-201	9,0
	Resta sectors destructors	6.146	4.989	-1.157	51,7
	Total sectors destructors	9.563	7.327	-2.236	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Taula 13. Els 5 sectors més destructors d'ocupació dels subSLT de Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles, nombre de treballadors (RGSS i Autònoms) i diferència; 2009-2016 (3ers trimestres)

Vilafranca del Penedès					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
64	Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions	2.204	5	-2.199	43,2
41	Construcció d'immobles	804	495	-309	6,1
43	Activitats especialitzades de la construcció	1.387	1.091	-296	5,8
	Resta sectors destructors	14.251	11.963	-2.288	44,9
	Total sectors destructors	18.646	13.554	-5.092	100,0
Malgrat de Mar					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
43	Activitats especialitzades de la construcció	842	561	-281	22,3
41	Construcció d'immobles	517	294	-223	17,7
29	Fabricació de vehicles de motor, remolcs i semiremolcs	203	3	-200	15,9
	Resta sectors destructors	2.527	1.972	-555	44,1
	Total sectors destructors	4.089	2.830	-1.259	100,0
Sant Pere de Riudebitlles					
Codi	Descripció	Treballadors 2009	Treballadors 2016	Diferència 2009-2016	% total subSLT
41	Construcció d'immobles	124	68	-56	19,9
43	Activitats especialitzades de la construcció	146	99	-47	16,7
49	Transport terrestre; transport per canonades	89	49	-40	14,2
	Resta sectors destructors	416	277	-139	49,3
	Total sectors destructors	775	493	-282	100,0

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

4.5 Coeficient d'especialització relativa dels subSLT del SLT de Barcelona

A partir de les dades publicades pel Ministerio de Empleo y Seguretat Social, és possible conèixer l'especialització sectorial de cada subSLT i calcular, per tant, un coeficient d'especialització relatiu. El coeficient d'especialització relatiu (CER) es calcula per un conjunt de municipis o àrees predefinides, en aquest cas els subSLT, i també per a cada un d'ells en relació als treballadors/ores totals d'una altra regió més àmplia, com el SLT de Barcelona. Per a cada subSLT s'ha calculat la ràtio de treballadors/ores d'un dels cinc grans sectors (agricultura, indústria, construcció, serveis destinats a la producció i serveis destinats al consum)¹³ i els treballadors/ores totals (del subSLT). Paral·lelament, per a cada subSLT també s'ha calculat la ràtio de treballadors/ores totals al SLT de Barcelona en cada sector i el conjunt de treballadors del SLT de Barcelona (excepte els del subSLT en qüestió) per tots els sectors. La ràtio entre aquestes dues magnituds és el coeficient d'especialització relatiu de cada subSLT amb el SLT de Barcelona:

$$CER = \frac{\frac{M_{ij}}{M_i}}{\frac{R_j - M_{ij}}{R - M_i}}$$

On, M_{ij} indica el nombre de treballadors/ores de l'subSLT i dins el sector j . R_j fa referència al nombre de treballadors/ores del SLT de Barcelona en el sector j i R són els treballadors/ores totals del SLT de Barcelona, tots els sectors inclosos. Noti's que aquest coeficient indica especialitzacions diferencials respecte al conjunt de l'àmbit amb que es compara, superior a l'àmbit de referència si el CER és superior a la unitat, o inferior en cas contrari.

El Mapa 4.1 mostra l'especialització dels subSLT del SLT de Barcelona diferenciant en 4 grans sectors d'activitat: indústria, construcció, serveis destinats a la producció i serveis destinats al consum,¹⁴ segons el CER el tercer trimestre l'any 2016. És a dir, per cada subSLT es senyala el sector amb una especialització relativa més elevada en relació al SLT de Barcelona. Cal tenir en compte que una especialització relativa elevada no vol dir que sigui el sector més important sinó que en comparació a la resta d'àmbits és el sector més important.

En general es pot observar que hi ha una gran diversitat en especialització del subSLT. El subSLT més poblat, el de Barcelona, està especialitzat (relativament) en serveis destinats a la producció. Els subSLT de Sant Pere de Riudebitlles, Vilafranca del Penedès, Sabadell, Terrassa, Malgrat de Mar i (per aquest ordre) estan especialitzats en la indústria manufacturera i extractiva mentre Vilanova i la Geltrú i Mataró tenen una major especialització relativa en el

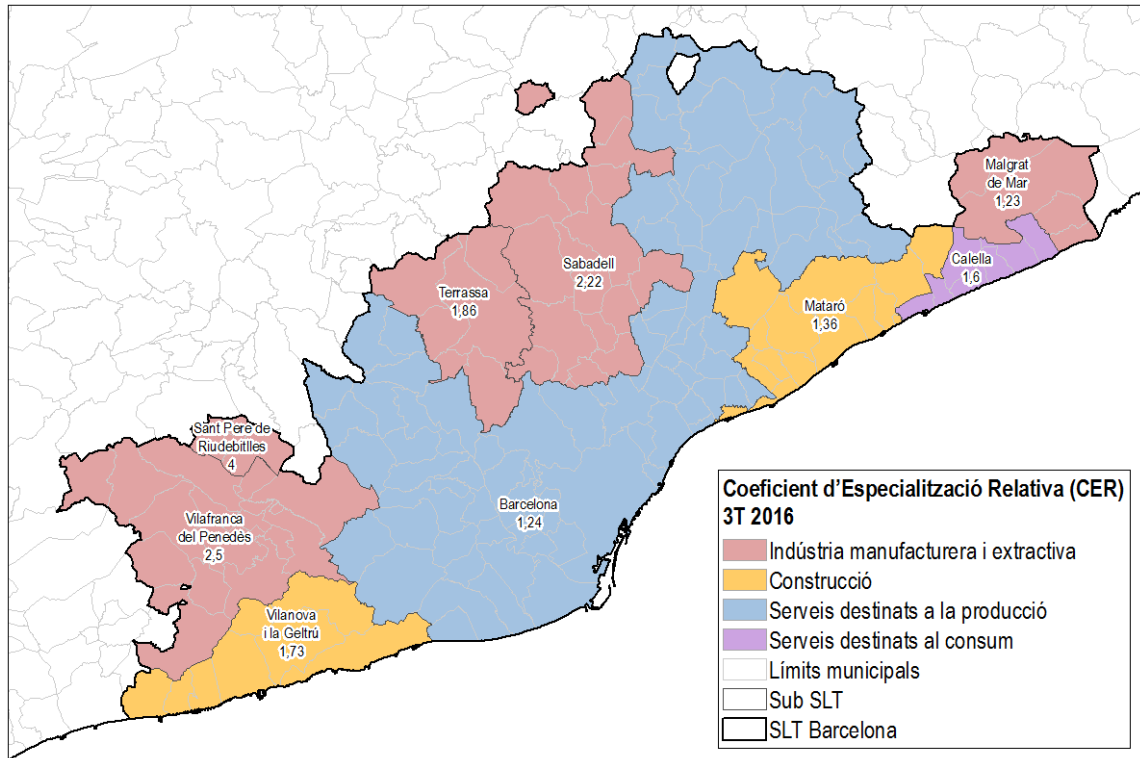
¹³ Els sectors productius es defineixen segons la codificació CNAE-09.

¹⁴ El sector de l'agricultura no s'ha tingut en compte ja que el nombre de treballadors dedicats a aquesta activitat és baix (0,2% dels ocupats totals) i acaba distorsionant els resultats globals

sector de la construcció. Finalment només un subSLT, el de Calella està especialitzat en serveis destinats al consum.

Mapa 4.1 Especialització relativa de cada subSLT del SLT de Barcelona, 2016 (3er trimestre)

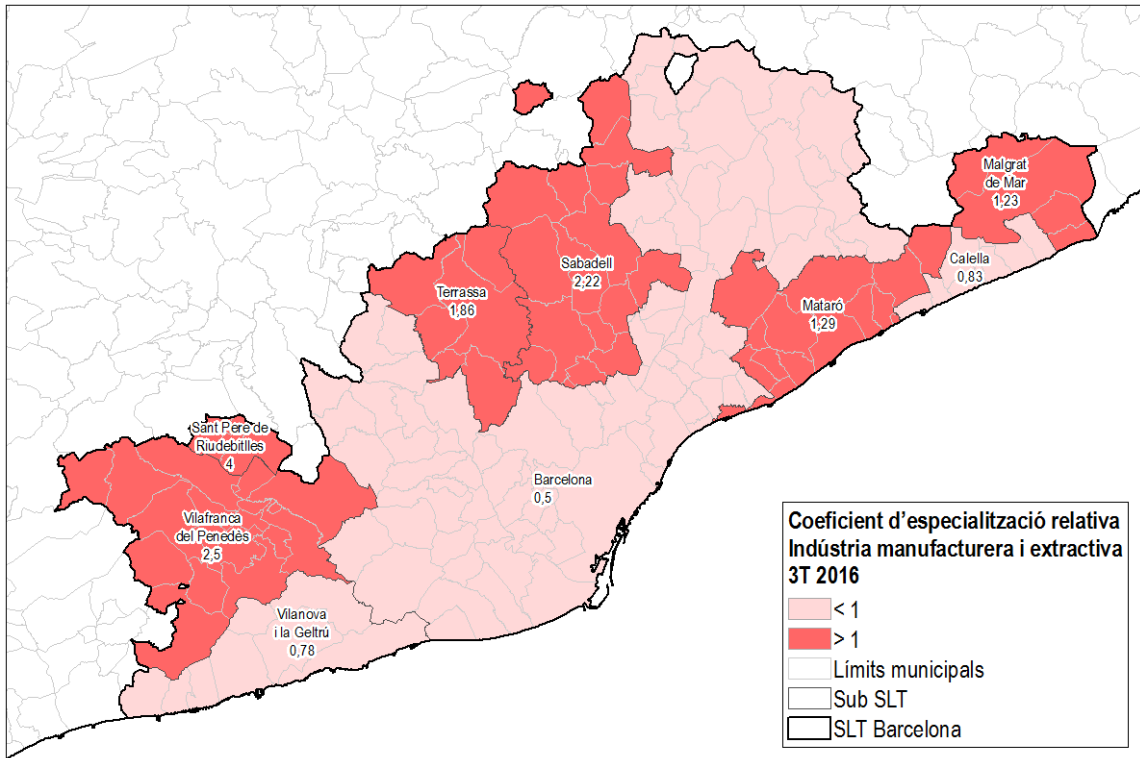

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Un cop analitzat quina és l'especialització relativa de cada subSLT, també és interessant observar el nivell d'especialització relativa en cada sector.

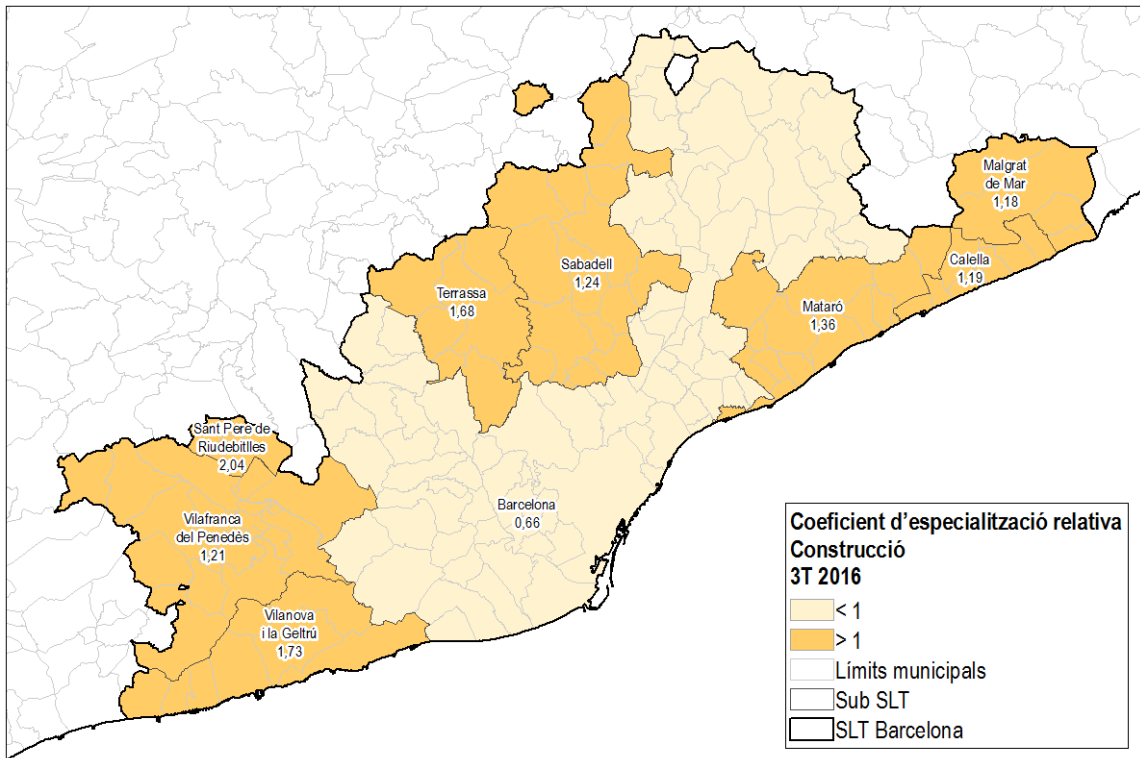
En el cas de la indústria manufacturera i extractiva tots els subSLT situats a la part més septentrional del SLT de Barcelona (Sant Pere de Riudebitlles, Vilafranca del Penedès, Sabadell, Terrassa, Malgrat de Mar) estan especialitzats en aquest sector mentre la resta de subSLT el CER és inferior a 1 (vegeu Mapa 4.2). Pel que fa al sector de la construcció és una activitat molt transversal ja que tots els subSLT tenen un CER superior a 1 a excepció de Barcelona (vegeu Mapa 4.3). En el cas dels serveis destinats a la producció només Barcelona mostra un CER superior a 1 com a reflex de l'especialització en serveis i sobretot els destinats a les empreses que realitza Barcelona (vegeu Mapa 4.4). Finalment pel que fa als serveis destinats al consum els subSLT propers a la costa (i per tant més vinculats al turisme que la resta) com Barcelona, Mataró, Vilanova i la Geltrú i Calella tenen un CER superior a 1 mentre que la resta no estan tan especialitzats en aquest sector (vegeu Mapa 4.5).

Mapa 4.2 Especialització relativa de cada subSLT del SLT de Barcelona pel sector de la indústria manufacturera i extractiva, 2016 (3er trimestre)

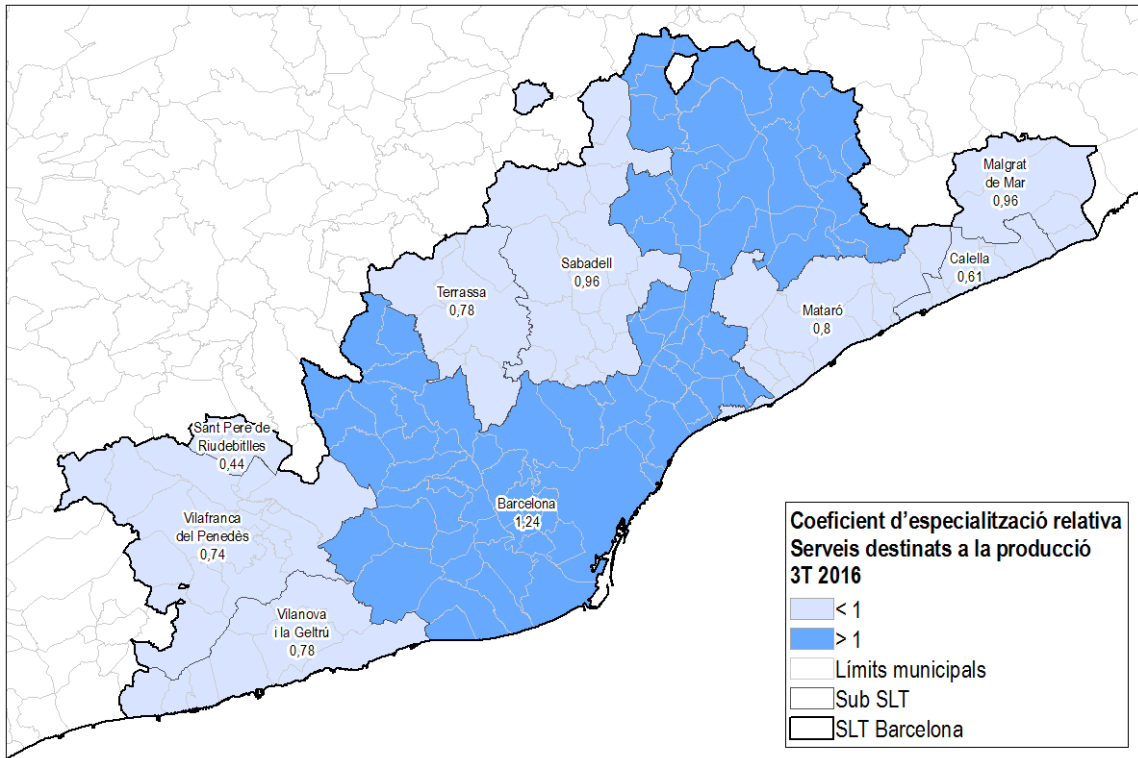
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 4.3 Especialització relativa de cada subSLT del SLT de Barcelona pel sector de la construcció, 2016 (3er trimestre)

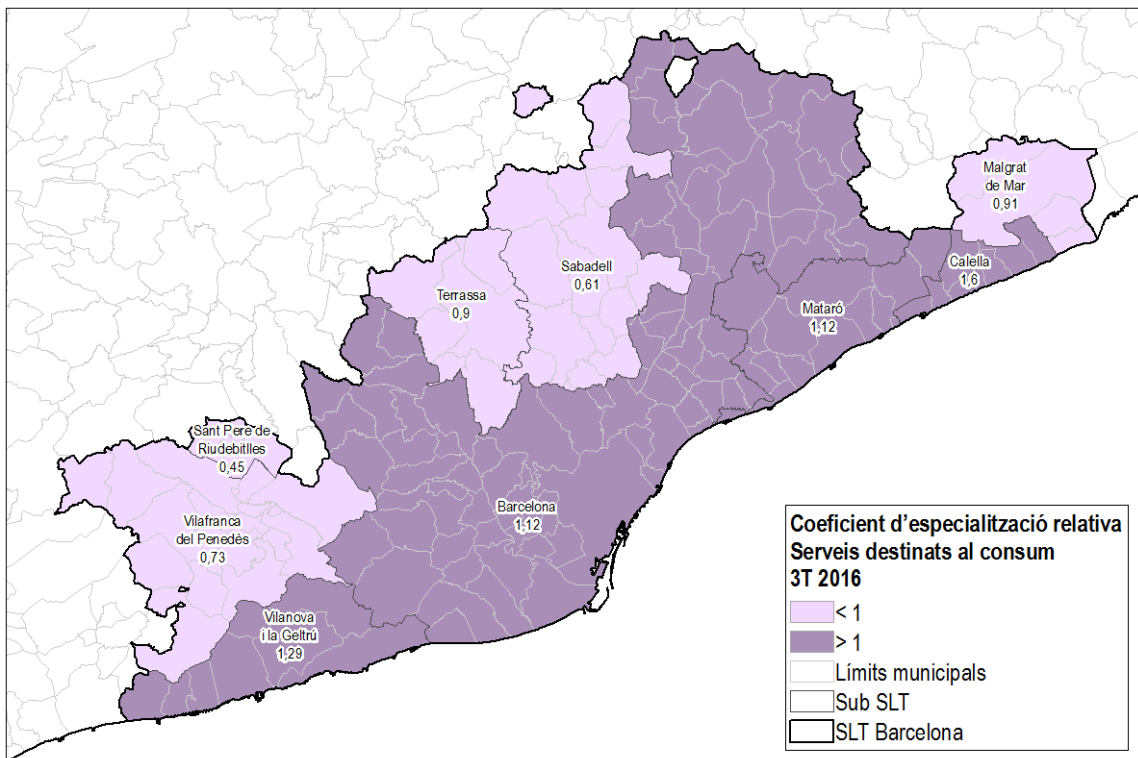
Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 4.4 Especialització relativa de cada subSLT del SLT de Barcelona pel sector dels serveis destinats a la producció, 2016 (3er trimestre)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

Mapa 4.5 Especialització relativa de cada subSLT del SLT de Barcelona pel sector dels serveis destinats al consum, 2016 (3er trimestre)

Font: IERMB a partir de Ministerio de Empleo y Seguridad Social

5 Principals resultats i conclusions

L'objectiu d'aquest treball ha estat fer el seguiment de les dinàmiques ocupacionals dels principals Sistemes Locals de Treball (SLT) de Catalunya i especialment, el de Barcelona. D'aquest últim SLT, s'ha analitzat el funcionament intern del mateix, per tal d'estudiar el comportament diferencial dels sistemes de treball interns al mercat de treball metropolità.

Els SLT s'han identificat a partir de la metodologia Sforzi-Istat que per l'any 2011 agrupen els 8.199 municipis d'Espanya en un total de 483 SLT dels quals 37 es localitzen a Catalunya. D'aquests s'ha seleccionat aquells que tenen una població superior als 100.000 habitants (Barcelona, Girona, Tarragona, Lleida, Manresa, Vic, Igualada, i Tortosa) i s'ha analitzat com han evolucionat entre els anys 2009 i 2016 la població (aquesta fins l'any 2015), els afiliats/ades a la SS (RGSS i autònoms), els aturats/ades registrats, els contractes registrats i finalment l'ocupació en indústria manufacturera i serveis destinats a la producció (el que s'anomena "nova indústria").

El SLT de Barcelona, amb més de 5 milions de persones és el més poblat, mentre la resta de SLT tenen molta menys població sent el de Girona amb 561.000 persones el més gran i el de Tortosa amb unes 112.000 persones el més petit. Aquestes magnituds i l'ordenació dels SLT de més a menys es mantenen per la resta d'indicadors seleccionats.

Pel que fa l'evolució dels diferents indicadors entre el 2009 i el 2016 (2015 en el cas de la població) cada SLT té un comportament singular si bé es poden destacar els fets més rellevants. A grans trets s'observa que la població dels SLT ha experimentat un creixement positiu amb l'excepció del SLT de Manresa i de Tortosa. Respecte l'evolució de l'ocupació, només tres SLT presenten valor positiu, especialment el de Vic. Com a reflex de la millora de la situació econòmica, la població aturada disminueix de forma generalitzada a tots els SLT, en especial a Manresa i Vic, mentre els contractes registrats, en especial Igualada i Vic, presenten un comportament molt positiu. Pel que fa a la nova indústria (indústria manufacturera més els serveis destinats a la producció) ha augmentat l'ocupació a la meitat dels SLT i especialment al SLT de Vic, mentre als SLT restants ha disminuït. El pes de l'ocupació en nova indústria sobre el total es caracteritza per tenir un ordenació diferent a la resta d'indicadors analitzats, sent Vic el que presenta el valor més elevat seguit per Igualada, Barcelona i Manresa. A la resta de SLT (Girona, Lleida, Tarragona i Tortosa), el pes de la nova indústria se situa per sota la mitjana del conjunt de SLT. Pel que fa a la seva evolució, no ha experimentat grans canvis i s'ha mantingut bastant estable amb l'única excepció del gran creixement del SLT de Vic.

Per tal d'analitzar amb més detall les característiques i l'evolució del SLT de Barcelona, s'ha identificat en el interior d'aquest SLT diferents sistemes menors, que denominem subsistemes de treball o subSLT. Com a resultat de replicar la mateixa metodologia inicial -però limitat únicament als municipis que conformen el SLT de Barcelona- s'han obtingut 9 subSLT

(Barcelona, Sabadell, Terrassa, Mataró, Vilanova i la Geltrú, Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles). Com en els SLT de Catalunya, s'hi han aplicat les dades procedents del Padró, dels registres de Seguretat Social i dels Serveis d'Ocupació de Catalunya i s'ha observat la seva evolució.

Com era previsible, el subSLT de Barcelona amb més de 3,6 milions és, segons les dades de l'any 2015, el més poblat i representa el 72,7% de la població del SLT. A continuació, i per sobre les 100.000 persones, els segueixen els SLT de Sabadell, Terrassa, Mataró i Vilanova i la Geltrú. Els subSLT restants com Calella, Vilafranca del Penedès, Malgrat de Mar i Sant Pere de Riudebitlles tenen menys de 100.000 persones.

Pel que fa l'evolució dels diferents indicadors entre el 2009 i el 2016 (2015 en el cas de la població), cada subSLT té un comportament singular. En el cas de la població, tots els subSLT de Barcelona han experimentat un creixement positiu amb l'excepció del subSLT de Sant Pere de Riudebitlles. Pel que fa a l'evolució de l'ocupació només quatre subSLT presenten valor positiu, especialment el de Malgrat de Mar mentre la resta de SLT presenta una evolució negativa. La recuperació econòmica que s'està començant a experimentar ha permès que l'evolució de la població aturada i dels contractes registrats presentin un comportament positiu a tots els subSLT, en especial a Sabadell. En conjunt, la nova indústria ha augmentat l'ocupació en cinc subSLT i de forma especialment significativa al subSLT de Malgrat de Mar. El pes de l'ocupació en nova indústria sobre el total es caracteritza per tenir un ordenació diferent a la resta d'indicadors analitzats, sent Sabadell i Sant Pere de Riudebitlles els que presenten el valor més elevat seguits per Barcelona, Vilafranca del Penedès, i Malgrat de Mar. A la resta de subSLT, el pes de la nova indústria se situa per sota la mitjana del conjunt de subSLT. Pel que fa a la seva evolució, aquesta no ha experimentat grans canvis i s'ha mantingut bastant estable amb l'única excepció del gran creixement del subSLT de Malgrat de Mar.

La conclusió que s'extreu després d'estudiar els principals SLT de Catalunya i les subSLT del SLT de Barcelona és que la seva evolució està fortament lligada al context econòmic del país i que a la vegada no s'observa un únic patró de comportament per cada una d'aquestes unitats d'anàlisi. Dels SLT de Catalunya caldria destacar els de Vic, Girona i Barcelona ja que presenten una millor evolució dels indicadors analitzats, mentre que la resta de SLT, i en especial Tortosa, tenen una dinàmica menys positiva. Dels subSLT que formen el SLT de Barcelona destaca el bon comportament de Malgrat de Mar en tots els indicadors analitzats. La resta de subSLT en general l'evolució dels indicadors és més o menys positiva i la diferència s'observa en el comportament de la població ocupada, sent el de Vilafranca del Penedès un dels més afectats per la crisi econòmica.

Un altre àmbit d'anàlisi d'aquest document ha estat l'especialització sectorial del SLT de Barcelona i dels seus subSLT. La gran majoria dels treballadors del SLT de Barcelona treballen

al sector serveis i, en especial, al comerç (tant al detall i a l'engròs) i al sector de l'hostaleria (*Serveis de menjar i begudes*). La creació d'ocupació (període 2009-2016) s'ha concentrat al sector serveis: *Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses, Serveis de menjar i begudes i Serveis de tecnologies de la informació*. En canvi, la destrucció d'ocupació s'ha concentrat al sector de la construcció (*Activitats especialitzades de la construcció i la Construcció d'immobles*) i arrossegat per aquesta ha acabat afectant a les *Activitats de lloguer*. Si s'analitza la creació d'ocupació dels subSLT s'observa que, a la majoria d'ells, els serveis (en especial els serveis destinats a la producció) són la principal font de creació ocupació. Pel que fa a la destrucció d'ocupació dels subSLT, aquesta es concentra al sector de la construcció però alguns serveis destinats a la producció i al consum, així com algunes activitats del sector industrial, també s'han vist afectades. En alguns subSLT, com el de Vilafranca del Penedès, de Terrassa i Mataró la desaparició de les antigues caixes d'estalvi ha impactat fent que caigui l'ocupació en el sector de *Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions*.

A partir del càlcul del coeficient d'especialització relativa (CER) de cada subSLT (respecte al SLT de Barcelona), s'ha observat que el subSLT de Barcelona és l'únic subSLT especialitzat en serveis destinats a la producció, mentre la gran majoria de subSLT (Sant Pere de Riudebitlles, Vilafranca del Penedès, Sabadell, Terrassa, Malgrat de Mar) estan especialitzats en la indústria manufacturera i extractiva. Alguns subSLT (com Vilanova i la Geltrú i Mataró) estan relativament més especialitzats en el sector de la construcció. Finalment, el sector serveis destinats al consum només destaca en el subSLT de Calella.

La conclusió que s'extreu sobre l'especialització productiva del SLT de Barcelona és que els serveis són l'activitat predominant tan en nombre de treballadors com en creació d'ocupació. Els serveis que predominen són serveis destinats a la producció, és a dir, aquells orientats a donar servei a les empreses. Però els serveis destinats al consum també tenen el seu lloc destacat, en especial aquells relacionats amb el turisme així com els relacionats amb l'administració, l'educació i la sanitat.

Respecte a l'especialització relativa dels subSLT, és a dir, en relació al SLT de Barcelona, s'observa com només el subSLT de Barcelona (el centre d'aquest SLT) es concentren les activitats de serveis a la producció. En canvi, les activitats industrials es localitzen preferentment a la part septentrional del SLT rodejant al subSLT de Barcelona. Els únics subSLT propers al subSLT de Barcelona que no estan especialitzats en la indústria són principalment Vilanova i la Geltrú, i en menor mesura Mataró. En aquests casos, l'especialització relativa en la construcció s'explica pel fort component residencial d'aquests subSLT. Finalment, només el subSLT de Malgrat de Mar s'especialitza en serveis destinats al consum a causa del fort component turístic de la zona.

Com a conclusió final i en resposta al objectiu del treball, s'ha evidenciat un comportament diferent entre els subSLT del SLT de Barcelona pel que fa a les dinàmiques ocupacionals, així com a les diferències en l'especialització sectorial d'aquests submercats de treball. Aquest és un fet important per a l'aplicació de polítiques econòmiques sobre el territori ja que una agregació de resultats a nivell provincial o regional podria amagar realitats diferents que poden requerir actuacions de política diferenciades.

Bibliografia

- Becattini, G. (1979): "Dal settore industriale al distretto industriale. Alcune considerazioni sull'unità d'indagine dell'economia industriale", *Rivista di Economia e Politica Industriale*, vol. 5 num 1, p.7-21.
- Becattini, G. (1989): "Riflessioni sul distretto industriale marshalliano come concetto socio-economico", *Stato e Mercato*, 2S (Aprile), pp. 111-28.
- Becattini, G. (2003): *Industrial Districts. A New Approach to Industrial Change*. Cheltenham, Edward Elgar.
- Berry B.J.L. (1973) *Growth Centers in the American Urban System: Community development and regional growth in the sixties and seventies*. Ballinger, Wisconsin.
- Bianchi, R. (2009): "The Italian revival of industrial districts and the foundations of political economy", en Becattini, G., Bellandi, M, and De Propris, L. (Eds.) (2009): *A Handbook of Industrial Districts*, Edward Elgar UK, pp. 103-110.
- Boix, R. y Galletto, V. (2005): *Identificación de Sistemas Locales de Trabajo y Distritos Industriales en España*, Dirección General de Política de la Pequeña y Mediana Empresa, Secretaría General de Industria, MITYC.
- Boix, R. y Galletto, V. (2006): "Sistemas industriales de trabajo y distritos industriales marshallianos en España", *Economía Industrial*, 359, pp. 165-184.
- Boix R., Veneri P. and Almenar V. (2012) *Polycentric metropolitan areas in Europe: towards a unified proposal of delimitation*. In Rubiera F. and Fernandez E. *Rethinking the Economic Region: New Possibilities of Regional Analysis from Data at Small Scale*, Springer-Verlag (forthcoming).
- Cheshire, P. and Hay, D.G. (1989): *Urban Problems in Western Europe: an Economic Analysis*. Hyman.
- Coombes MG, Dixon JS, Goddard JB, Openshaw S, Taylor PJ. *Daily urban systems in Britain: From theory to practice* (1979) *Environment and Planning A*, 11(5), 565-574.
- Coombes, M.G. and Openshaw, S.O. (1982): "The use and definition of travel-to-work areas in Great Britain. Some comments", *Regional Studies*, 16 (2), pp. 141-149.
- Coombes MG, Green AE, Openshaw S. (1985) *New areas for old: A comparison of the 1978 and the 1984 Travel to Work áreas*. *Area*, 17(3), 213-219.

Duncan OD, Scott WR, Lieberman S, Duncan BD and Winsborough HH (1960) *Metropolis and region*. The Johns Hopkins Press: Baltimore.

Fawcett CB (1922) British conurbations in 1921. *The Sociological Review* 14(2): 111–122.

Feria JM (2008) “Un ensayo metodológico de definición de las Áreas metropolitanas en España a partir de la variable residencia-trabajo”, *Investigaciones Geográficas* 46:49-68.

Fox KA and Kumar C (1965) The functional economic area: delineation and implications for economic analysis and policy. *Papers in Regional Science* 15(1), 57-85.

Friedmann J and Miller J (1965) The Urban Field. *Journal of the American Planning Association* 31: 312-320.

Galletto V, Aguilera S i Llobet J (2015) *Anàlisi econòmica i social dels mercats de treball de Catalunya Part 1: Identificació i caracterització dels mercats de treball*. IERMB, Bellaterra

Geddes P (1915) *Cities in Evolution*. 1915. Williams & Norgate: London.

GEMACA (1996) *North-West European Metropolitan Regions; Geographical Boundaries and Economic Structures*, I.A.U.R.I.

ISTAT (1997): *I sistemi locali del lavoro 1991*. Roma, Istituto Poligrafico e Zecca dello Stato.

Office of Management and Budget (OMB) (1990): “Revised standards for defining metropolitan areas in the 1990s”, *Federal Register* 55, 12154-12160.

Office of Management and Budget (OMB) (2010): “2010 Standards for Delineating Metropolitan and Micropolitan Statistical Areas; Notice”, *Federal Register* 75(123), 37246- 37252.

Sforzi F, Openshaw S and Wymer C (1982) La delimitazione di sistema spaziali sub-regionali: scopi, algoritmi, applicazioni. Paper presented at the 3rd Annual Conference of Italian Association of Regional Science, Venezia 10-12 November.

Sforzi F (2009) “The empirical evidence of industrial district in Italy”, in Becattini G, Bellandi M. and De Propris L (ed.) *A Handbook of Industrial Districts*. Cheltenham, Edward Elgar.

Sforzi F (2012) “From Local Administrative Units to Local Labour Market Areas: Some Remarks on the Unit of Analysis of Regional Economics with Particular Reference to the Applied Research in Italy”, in Fernandez E and Rubiera F *Rethinking the Economic Region: New Possibilities of Regional Analysis from Data at Small Scale*, Springer-Verlag (forthcoming).

Smart MW (1974) Labour market areas: Uses and definition Progress in Planning 2, 239-353.

Trullén J, Galletto V, Boix R and Marull J (2010) La Catalunya futura: bases econòmico-territorials del nou model de desenvolupament. Ampliant l'escala cap a la megaregió Barcelona-Lyon. Revista Econòmica de Catalunya 62:46-63.

Trullén, Joan, Rafael Boix and Vittorio Galletto (2013): "An Insight on the Unit of Analysis in Urban Research", in Peter Kresl and Jaime Sobrino: *Handbook of Research Methods on Cities*, Edward Elgar Publishing, pp. 235-268.

Annex 1. Metodologia d'identificació de mercats de treball locals (metodologia Sforzi Istat)

La delimitació es fa utilitzant la metodologia coneguda a la literatura Sforzi-Istat, del nom de l'investigador que la va desenvolupar (l'economista italià Fabio Sforzi) i de l'institut oficial d'estadística d'Itàlia (ISTAT) que va ser el primer en adoptar-la.

L'objectiu d'aquesta metodologia és identificar de forma empírica una unitat territorial en la qual l'estructura productiva i l'estructura social interactuen de forma indissoluble. Els límits administratius regionals són massa grans per albergar el concepte de "comunitat", o bé aquesta pot estendre's a través de diversos límits regionals. D'altra banda, també es pot estendre entre diversos municipis, de manera que l'ús del municipi també resulta inadequat. El problema es va resoldre formant mercats locals de treball a partir de dades de mobilitat residència-treball, ja que aproximen l'àrea en la qual la població viu i treballa, que és el que defineix a un sistema local de treball.¹⁵

La identificació d'aquests sistemes locals de treball es realitza a partir d'un algoritme que consta de quatre fases principals i una cinquena de calibratge fi (Istat 1997, p.235-242). L'algoritme parteix de la unitat administrativa municipal i utilitza dades de població ocupada resident, població ocupada total i desplaçaments del lloc de residència al lloc de treball, per formar el Sistema Local de Treball (SLT).

A.1 Identificació de municipis candidats a concentrar llocs de treball

1. Es calcula un Coeficient de Centralitat (CC) i un d'auto contenció (SCO) per a cada municipi.

$$\text{Coeficient de Centralitat: } CC(A) = \frac{W(A) - RW(A)}{R(A) - RW(A)} \quad [1]$$

$$\text{Coeficient d'Autocontenció: } SCO(A) = \frac{RW(A)}{R(A)} \quad [2]$$

on:

A = municipi A en examen;

B = municipis no A;

W(A) = Ocupats que treballen en el municipi A i resideixen en A o en B;

R(A) = Ocupats que resideixen en el municipi A i treballen en A o en B;

RW(A) = Ocupats que resideixen i treballen en el municipi A;

¹⁵ Per una revisió exhaustiva de la metodologia, el seu origen, i els seus avantatges i desavantatges, vegi's Boix i Galletto (2005).

2. Els coeficients de Centralitat i Autocontenció s'ordenen de major a menor. S'identifiquen aquells municipis que estan al quintil superior de cada ordenació (20% de municipis amb major Coeficient de Centralitat i 20% de municipis amb major Coeficient d'Autocontenció). A aquests municipis se'ls anomena "municipis que potencialment concentren llocs de treball" i són "candidats potencials". Donat que un mateix municipi pot trobar-se en el quintil superior d'ambdues ordenacions, el número total de "municipis que potencialment concentren llocs de treball" serà inferior a la suma de municipis d'ambdós grups. El resultat d'aquesta fase és la identificació de 2.651 municipis candidats potencials, dels 8.108 municipis dels que es disposen de dades de mobilitat per motiu laboral al Cens de 2011, xifra que representa el 33% del total de municipis.

A.2 Consolidació dels municipis que concentren llocs de treball

3. Es calcula el flux agregat de treballadors externs al municipi que van a treballar a cada municipi (Flux d'entrada). S'ordenen els municipis "candidats potencials" de major a menor flux d'entrada.
4. El proper objectiu consisteix a establir si el municipi candidat potencial supera un llindar d'autocontenció del 50%, per això es calcula un Coeficient d'Autocontenció i el Coeficient d'Autocontenció d'Oferta de Llocs de Treball (SCO)¹⁶:

$$SCA(A) = \frac{RW(A)}{W(A)} \quad [3]$$

5. Es selecciona com "municipi que concentra llocs de treball" a aquells municipis en els que ambdós coeficients d'autocontenció superen el 50%:

$$MC(A) = \min (SCA(A), SCO(A)) > 0,5 \quad [4]$$

6. En cas de que el "candidat potencial" no superi el 50% d'autocontenció en ambdues funcions, s'explora la possibilitat que pugui ser unificat amb un altre candidat potencial. Per això es procedeix de la següent manera:
  - 6.1. S'identifiquen tots els municipis "candidats potencials" (i) que envien treballadors cap el "municipi candidat en examen" (j), que és el que s'està examinant.
  - 6.2. S'identifica si entre el "municipi candidat a examen" i cada candidat que li envia treballadors (municipi connectat) es compleixen els següents criteris que actuen com a filtres, de manera que només s'analitza el criteri B si compleix el A, i el criteri C si es compleixen el A i el B. Aquests criteris són:

¹⁶ El SCO coincideix amb la funció d'autocontenció definida en l'equació [2].

$$\text{Criteri A:} \quad F_{ij} \geq 0,1 \times O_i \quad [5]$$

$$\text{Criteri B:} \quad F_{ji} \geq 0,01 \times O_j \quad [6]$$

$$\text{Criteri C:} \quad \left(\frac{F_{ij}^2}{O_i \times D_j} + \frac{F_{ji}^2}{O_j \times D_i} \right) \geq 0,002 \quad [7]$$

on:

F = Flux extern de treballadors residència-treball;
i = municipi connectat (que envia treballadors a j);
j = municipi candidat en examen (municipi A);
O = Flux de sortida d'un municipi;
D = Flux extern d'entrada a un municipi.

El primer criteri (equació 5) imposa la restricció de que el flux de *commuters* del municipi connectat al “municipi candidat en examen” ha de ser major o igual al 10% del total de *commuters* externs del municipi connectat. El segon criteri (equació 6) imposa la restricció de que el flux des del “municipi candidat en examen” al municipi connectat ha de ser major o igual a l'1% dels *commuters* externs del “municipi candidat en examen”. El tercer criteri (equació 7) imposa la restricció que els fluxos entre ambdós municipis, ponderats pel total de fluxos externs d'entrada i sortida d'ambdós municipis han de ser majors o iguals al 0,2%.

6.3. Entre els municipis que compleixen els tres criteris (vegi's equacions 5, 6 i 7), s'escull el que maximitza el criteri C (equació 7) i es procedeix a consolidar ambdós municipis “candidat en examen” i “connectat” per formar un “candidat unificat”. Es procedeix a comprovar si el nou “municipi unificat” compleix les condicions d'autocontenció (equació 4). Si les compleix, se'l considera “municipi unificat que concentra llocs de treball” (Si O_i , D_j , O_j , ó D_i és igual a zero, aleshores a tot el parèntesi se li assigna el valor de 0).

6.4. Si el “municipi unificat” no satisfà les condicions d'autocontenció, ambdós municipis es separen i es prova amb els altres “municipis connectats” que satisfan els tres criteris (equacions 5, 6 i 7) seguint l'ordre descendent a partir del valor del tercer criteri.

Si el municipi unificat no compleix les condicions d'autocontenció (equació 4), es comprova si afegint el següent municipi connectat segons el criteri C (equació 7) al municipi unificat passa a complir les condicions d'autocontenció, i així successivament fins que es compleixi el criteri C – i passa a considerar-se “municipi unificat” – i si no queden més municipis connectats, aleshores es separen tots els municipis i es prova amb el següent municipi candidat a examen.

6.5. El procés es repeteix i s’obtenen tres tipus de municipis, que s’agrupen en dos conjunts:

- Municipis que “concentren llocs de treball”, que són 1.771, entre individuals (1.767) i unificats (4, que agrupen 8 municipis)
- Municipis que “no concentren” llocs de treball, que comprenen els municipis candidats que no han superat eles condicions per ser considerats “concentradors” de llocs de treball, i els “municipis no candidats” (que són la resta de municipis, 6.333)

A.3 Formació de proto-sistemes locals a partir dels municipis que concentren llocs de treball.

7. Per cada “municipi que concentra llocs de treball” (equació 4), es calculen les següents funcions:

$$X(A) = \min(SCA(A), SCO(A)) \quad [8]$$

$$Y(A) = \min\left(\frac{X(A)}{0,75}, 1\right) \quad [9]$$

$$Z(A) = \min\left(\frac{W(A)}{1000}, 1\right) \quad [10]$$

8. A partir de les funcions anteriors es calcula:

$$PSL = Y(A) \times Z(A) \quad [11]$$

9. S’ordenen els “municipis que concentren llocs de treball” en ordre decreixent a partir del valor PSL (equació 11).

Aquells “municipis que concentren llocs de treball” que superen el llindar d’autocontenció PSL del 75% es consideren “assignats”, i no serà necessari sotmetre’ls a cap verificació posterior.

10. Els “municipis que concentren llocs de treball” que no arriben al llindar mínim del 75% s’examinen de nou, començant pel que presenta l’autocontenció PSL més elevada. Parlem de nou de “municipis candidats a examen” i “municipis connectats”, amb els que s’opera de manera similar a la descrita en el punt 6:

10.1. S’identifiquen de nou tots els municipis que envien treballadors al municipi en examen, i en els que aquest flux és superior al 10% dels *commuters* de municipi connectat (és a dir, compleix el criteri A representat per l’equació 5: $F_{ij} \geq 0,1 \times O_i$).

10.2. Per els que compleixen el criteri A, es calcula el Criteri C (equació 7):

$$\left(\frac{F_{ij}^2}{O_i \times D_j} + \frac{F_{ji}^2}{O_j \times D_i} \right).$$

10.3. El municipi que maximitza el criteri C (equació 7) s'assigna al municipi que concentra llocs de treball en examen, per formar un proto-sistema local.

10.4. Es verifica el proto-sistema local. Per fer això es calcula l'equació 11 per el proto-sistema local. Si el proto-sistema supera el llindar del 75% d'autocontenció se'l considera "assignat". Si no el supera se'l considera com un nou "municipi que concentra llocs de treball", i se'l col·loca en l'ordre jeràrquic corresponent per ser examinat de nou. Es passa el següent municipi en ordre jeràrquic (que podria, fins i tot, ser aquest nou proto-sistema).

10.5. El procés es repeteix fins que no queden més "municipis que concentren llocs de treball" per examinar. Com a resultat s'obté un proto-sistema local que és un subconjunt format per aquells municipis que concentren llocs de treball i que compleixen les condicions de l'equació 11: són els "municipis assignats".

Al final d'aquesta fase s'obtenen 593 proto-sistemes que contenen 999 municipis, de manera que queden 7.109 municipis sense assignar.

A.4 Formació del Sistema Local de Treball

11. Els proto-sistemes locals identificats en la fase 0 són considerats ara municipis que concentren llocs de treball "assignats". Els municipis "no assignats" s'ordenen de forma descendent en funció del número de llocs de treball que té cada un.

12. Per cada "municipi no assignat" s'identifiquen els proto-sistemes locals cap als que envia *commuters*.

13. Es calcula de nou el criteri C (equació 7). El "no assignat" s'assigna al proto-sistema local amb el que maximitza el criteri C. D'aquesta forma, se l'assigna al proto-sistema amb el que té major relació. Per altra part, és possible que existeixin "municipis aïllats" si no tenen fluxos de *commuting* amb cap dels proto-sistemes anteriors.

14. Es sotmet a tots els proto-sistemes locals a una verificació final. Per fer això es calcula l'equació 11 i s'ordenen en ordre creixent (de menys a més) en funció del valor de l'equació.

15. Si el primer proto-sistema d'aquesta ordenació no compleix el llindar del 75%:

- 15.1. Es desagrega en municipis, considerats “municipis aïllats”
  - 15.2. S’ordenen en ordre descendent en funció dels llocs de treball que concentren.
  - 15.3. S’assignen a un altre proto-sistema local maximitzant el valor de l’equació 7.
  - 15.4. Es repeteix la fase 4.4 (és a dir, es torna a calcular l’equació 11 i a ordenar els proto-sistemes resultants de forma decreixent) i es torna a aplicar la fase 4.5 fins que tots els proto-sistemes presenten un valor de l’equació 11 de, com a mínim, 0,75.
16. Si tots els proto-sistemes locals compleixen el llindar del 75%, es consideren Sistemes Locals de Treball.
17. Un cop fet el punt 16, es repeteix tot el procés des del punt 12 però ara per cada “municipi no assignat” s’identifiquen els proto-sistemes locals dels quals reben *commuters* i es prossegueix amb els passos 13, 14, 15 i 16.

Al final d’aquesta quarta fase, s’identifiquen 584 sistemes local de treball, que contenen 7.460 municipis, quedant 648 municipis “aïllats”, és a dir, que no formen part de cap sistema local ni superen per sí mateixos els criteris per a ser considerats municipis que concentren llocs de treball ni, per tant, sistemes locals. Aquests municipis aïllats seran assignats a la fase següent del procés de calibratge dels confins.

A.5 Calibratge dels confins

Aquesta fase final consisteix en l’aplicació del criteri de contigüitat als municipis que conformen cada sistema local de treball. Usualment els Sistemes Locals de Treball formaran petites àrees compactes. No obstant això, és possible que en alguns casos, algun municipi es trobi no contigu espacialment a la resta del sistema local. En aquest cas, se l’assigna al sistema local amb el que tingui contigüitat. Si el municipi conflictiu fos contigu a més d’un Sistema Local, s’assignaria al Sistema Local amb el que tingués més relació en termes de l’equació 7 (criteri C).

Un cop assignats de nou els municipis per contigüitat es calcula l’equació 11 i es comprova que tots els sistemes locals segueixen complint la condició del 75%. Si con fos així, el sistema local s’hauria de des agrupar i els seus municipis s’haurien d’assignar a altres sistemes locals maximitzant el criteri C.

L’anàlisi de contigüitat comença pel municipi amb la W més alta, si aquest municipi està aïllat, se’l considera aïllat a punt per ser assignat de nou i en cap cas se’l considera com un PSL (que podria quedar-se aïllat). Si el municipi amb major W està aïllat, la resta de municipis del SLT no té sentit que segueixin considerant SLT i sembla preferible assignar-los de nou a tots.

El resultat final d’aquesta fase i, per tant, del procediment d’identificació dels sistemes locals de treball de l’any 2011 és de 483 SLT, que inclouen els 8.108 municipis dels que es disposen dades de mobilitat i 91 els municipis sense dades que han estat assignats per contigüitat (en

cas de ser contigus a més d'un SLT, s'assigna al SLT que concentra més llocs de treball i que sigui de la mateixa província).

A.6 Assignació d'un nom a cada sistema local

El criteri més pràctic consisteix en assignar al sistema local el nom del municipi més representatiu. Es considera municipi més representatiu del Sistema Local de Treball el que té un major nombre de fluxos d'entrada de treballadors (F_{ij}) procedents no només del Sistema Local sinó de tot el territori (Espanya).

Annex 2. Perímetre de la indústria, sectors d'activitat econòmica

Sectors d'activitat econòmica, CNAE-09:

Codi	Serveis destinats a la producció
35	Subministrament d'energia elèctrica, gas, vapor i aire condicionat
36	Captació, potabilització i distribució d'aigua
45	Venda i reparació de vehicles de motor i motocicletes
46	Comerç a l'engròs i intermediaris del comerç, excepte vehicles de motor i motocicletes
47	Comerç al detall, excepte el comerç de vehicles de motor i motocicletes
49	Transport terrestre; transport per canonades
50	Transport marítim i per vies de navegació interiors
51	Transport aeri
52	Emmagatzematge i activitats afins al transport
53	Activitats postals i de correus
58	Edició
59	Activitats de cinematografia, de vídeo i de programes de televisió; activitats d'enregistrament de so i edició musical
60	Activitats d'emissió i programació de ràdio i televisió
61	Telecomunicacions
62	Serveis de tecnologies de la informació
63	Serveis d'informació
64	Mediació financera, excepte assegurances i fons de pensions
65	Assegurances, reassurances i fons de pensions, excepte la Seguretat Social obligatòria
66	Activitats auxiliars de la mediació financera i d'assegurances
68	Activitats immobiliàries
69	Activitats jurídiques i de comptabilitat
70	Activitats de les seues centrals; activitats de consultoria de gestió empresarial
71	Serveis tècnics d'arquitectura i enginyeria; assajos i anàlisis tècnics
72	Recerca i desenvolupament
73	Publicitat i estudis de mercat
74	Altres activitats professionals, científiques i tècniques
77	Activitats de lloguer
78	Activitats relacionades amb l'ocupació
79	Activitats de les agències de viatges, operadors turístics i altres serveis de reserves i activitats que s'hi relacionen
80	Activitats de seguretat i investigació
81	Serveis a edificis i activitats de jardineria
82	Activitats administratives d'oficina i altres activitats auxiliars a les empreses
95	Reparació d'ordinadors, d'efectes personals i efectes domèstics

Annex 3. Municipis dels subSLT del SLT de Barcelona

Barcelona

Abrera	Esparreguera	Montserrat	Sant Llorenç d'Hortons
Aiguafreda	Esplugues de Llobregat	Olesa de Bonesvalls	Sant Martí de Centelles
Alella	Figaró-Montmany	Olesa de Montserrat	Sant Pere de Vilamajor
Ametlla del Vallès, L'	Fogars de Montclús	Pallejà	Sant Vicenç dels Horts
Badalona	Franqueses del Vallès, Les	Palma de Cervelló, La	Santa Coloma de Cervelló
Balenyà	Garriga, La	Papiol, El	Santa Coloma de Gramenet
Barcelona	Gavà	Parets del Vallès	Santa Eulàlia de Ronçana
Begues	Gelida	Prat de Llobregat, El	Santa Maria de Martorelles
Bigues i Riells	Granollers	Premià de Dalt	Santa Maria de Palautordera
Brull, El	Hospitalet de Llobregat, L'	Ripollet	Tagamanent
Campins	Llagosta, La	Sant Adrià de Besòs	Teià
Canovelles	Lliçà de Vall	Sant Andreu de la Barca	Tiana
Cànoves i Samalús	Llinars del Vallès	Sant Antoni de Vilamajor	Torrelles de Llobregat
Cardedeu	Martorell	Sant Boi de Llobregat	Vallgorguina
Castellbisbal	Martorelles	Sant Climent de Llobregat	Vallirana
Castelldefels	Masquefa	Sant Cugat del Vallès	Vallromanes
Castellví de Rosanes	Molins de Rei	Sant Esteve de Palautordera	Viladecans
Centelles	Mollet del Vallès	Sant Esteve Sesrovires	Vilalba Sasserra
Cerdanyola del Vallès	Montcada i Reixac	Sant Feliu de Llobregat	Vilanova del Vallès
Cervelló	Montgat	Sant Fost de Campsentelles	
Corbera de Llobregat	Montmeló	Sant Joan Despí	
Cornellà de Llobregat	Montornès del Vallès	Sant Just Desvern	

Sabadell

Badia del Vallès	Castellcir	Polinyà	Sant Quirze del Vallès
Barberà del Vallès	Gallifa	Sabadell	Sant Quirze Safaja
Caldes de Montbui	Lliçà d'Amunt	Sant Feliu de Codines	Santa Perpètua de Mogoda
Castellar del Vallès	Palau-solità i Plegamans	Sant Llorenç Savall	Sentmenat

Terrassa

Matadepera	Terrassa	Vacarisses	
Rubí	Ullastrell	Viladecavalls	

Mataró

Arenys de Munt	Caldes d'Estrac	Òrrius	Sant Iscle de Vallalta Sant Vicenç de Montalt
Argentona	Dosrius	Premià de Mar	
Cabrera de Mar	Masnou, El	Roca del Vallès, La	Vilassar de Dalt
Cabrils	Mataró	Sant Andreu de Llavaneres	Vilassar de Mar

Vilanova i la Geltrú

Calafell	Cubelles	Olivella	Sitges
Canyelles	Cunit	Sant Pere de Ribes	Vilanova i la Geltrú

Calella

Arenys de Mar	Canet de Mar	Sant Cebrià de Vallalta	Santa Susanna
Calella	Pineda de Mar	Sant Pol de Mar	

Vilafranca del Penedès

Avinyonet del Penedès	Granada, La	Puigdàlber	Subirats
Cabanyes, Les	Olèrdola	Sant Cugat Sesgarrigues	Torrelles de Foix Vilafranca del Penedès
Castellet i la Gornal	Pacs del Penedès	Sant Martí Sarroca	
Castellví de la Marca	Pla del Penedès, El	Santa Fe del Penedès	Vilobí del Penedès
Font-rubí	Pontons	Santa Margarida i els Monjos	

Malgrat de Mar

Fogars de la Selva	Malgrat de Mar	Palafolls	Tordera

Sant Pere de Riudebitlles

Sant Pere de Riudebitlles	Sant Quintí de Mediona	Torrelavit	